THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK. THAILAND

การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตระดับการศึกษาบัณฑิตสาขามัธยมศึกษาที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียน และการสร้างแบบจำลอง (Simulation) ของปัญหาเพื่อใช้ฝึกสอนนิสิตฝึกสอนในการคิดแก้ปัญหาก่อนออกฝึกสอน

ปริญญานิพนธ์

ของ

อารีย์ ชัญญวงษ์

๑ ๑ ร.ค. ๑๗

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
22 มีนาคม 2517

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

.....ประธาน

.....กรรมการ

22 มีนาคม 2517

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ ประธานกรรมการ อาจารย์ สำเริง บุญเรืองรัตน์ผู้เป็นทั้งกรรมการและผู้ให้คำแนะนำวางแผนดำเนินการวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณอาจารย์ ละเอียด บุญเกิด อาจารย์ วิชัย วงศ์ใหญ่ อาจารย์ บังอร เสถียรทัต อาจารย์ พรรณรัตน์ ชวนสนิท

ขอขอบคุณ คุณ สิรินา เล็บครุฑ คุณ นันทนา จูทังคะและคุณไพศาล อั้นประเสริฐ ผู้ร่วมในโครงการวิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณ ผ่องศรี องศ์กาเส คุณ โชมพัสตร์ องศ์กาเสและนิสิตผู้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเพราะได้รับความช่วยเหลือจากอาจารย์ ไพพรรณ มุสิกสาร อาจารย์ ชีรยุทธ สุนทรา อาจารย์ เสาวลักษณ์ สิงห์วงษา คุณพีรชัยและอาจารย์ สุจิตรา นิลสุวรรณโชติ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

อารีย์ ชัญญวงษ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามปฏิบัติการ	4
2	การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
	การศึกษาและวิจัยที่ทำในประเทศไทย	5
	การศึกษาและการวิจัยที่ทำในต่างประเทศ	11
3	วิธีดำเนินการวิจัย	16
	กลุ่มตัวอย่าง	16
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	17
	วิธีการรวบรวมข้อมูล	19
	การจัดกระทำกับข้อมูล	19
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	20
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	21
	ตอนที่ 1 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตามลำดับความสำคัญซึ่งคิดจากจำนวนความถี่ที่พบ	21
	ตอนที่ 2 การจำแนกหมวดหมู่ของพฤติกรรมตามลำดับความถี่	27
	ตอนที่ 3 พฤติกรรมและผลการแก้ปัญหา ตามลำดับความถี่รวมทั้งข้อเสนอแนะวิธีการแก้ปัญหา	34

บทที่		หน้า
5	สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ	91
	สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า	91
	ข้อเสนอแนะ	101
บรรณานุกรม		102
ภาคผนวก		105

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาและข้อมูลที่ได้รับ	20
2	พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและอันดับความสำคัญ จัดตามความถี่ที่พบในระดับมัธยมศึกษา	21
3	การจัดหมวดหมู่พฤติกรรมของนักเรียนและความถี่	27
4	หมวดปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน วิธีแก้และความถี่	34
5	หมวดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู วิธีแก้และความถี่	42
6	หมวดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น วิธีแก้และความถี่	54
7	หมวดปัญหาที่เกิดจากสภาพทางกาย วิธีแก้ และความถี่	59
8	หมวดปัญหาที่เกิดจากบุคคลิกภาพ วิธีแก้ และความถี่	62
9	หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้น วิธีแก้ และ ความถี่	69
10	หมวดปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ วิธีแก้และความถี่	78
11	แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อการเรียนแก้ปัญหาด้วยวิธีใช้แบบจำลองของปัญหาทั้งสองแบบ	98

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานั้นมีอิทธิพลต่อการวางแผนชีวิตในอนาคตของเยาวชนที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้าอยู่มาก เพราะจุดหมายปลายทางของการจัดการศึกษาก็เพื่อสร้างเยาวชนให้มีความรู้ความสามารถความรับผิดชอบในหน้าที่การปฏิบัติงาน ซึ่งครูเป็นผู้ให้ความรู้และให้การอบรมในเรื่องนี้แก่เยาวชน การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษาจะส่งเสริมให้คนเกิดความคิดริเริ่มดำเนินงานต่าง ๆ ให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงขึ้น และยังช่วยคนให้มีวิจารณญาณไตร่ตรองหาเหตุผลในการ คิด การพูด และการกระทำซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีค่ายิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดีของชาติสืบไป คุณภาพของประชากรเป็นผลสะท้อนมาจากคุณภาพของการศึกษา ในการพัฒนาการศึกษานั้นจะต้องกระทำไปพร้อมกับการผลิตครูเพราะครูเป็นผู้มีบทบาทที่สำคัญยิ่งเกี่ยวกับการศึกษา รัฐบาลต้องประสบปัญหาการผลิตครูถึง 2 ประการ คือ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพของครู ในการแก้ปัญหานั้นจำเป็นจะต้องเพิ่มปริมาณการผลิตพร้อมทั้งจะต้องผลิตครูที่มีคุณภาพควบคู่กันไปด้วย ซึ่งอาจกระทำให้บรรลุเป้าหมายทั้งสองประการได้ยากมาก เพราะภาวะที่การฝึกหัดครูถูกบีบให้เร่งรัดขยายตัวในทางด้านปริมาณนี้ย่อมก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพของครูเป็นอันมาก สิ่งที่จะปรับปรุงด้านคุณภาพของครูได้ก็คือการฝึกสอน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2512 : 44 - 54) มีความเห็นว่า ก่อนที่นักเรียนฝึกหัดครูทั้งหลายไม่ว่าจะในระดับประกาศนียบัตรการศึกษา หรือระดับปริญญาจะออกไปเป็นครูก็จะต้องมีการฝึกสอน อันเป็นประสบการณ์ที่มีความหมาย และสำคัญยิ่งต่อนักเรียน เป็นโอกาสที่นักเรียนฝึกหัดครูจะได้นำความรู้และวิธีสอนไปใช้ในการสอนก่อนที่จะไปเป็นครูจริง ๆ และการฝึกสอนยังเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาบุคลิกภาพทัศนคติและความเจริญงอกงามในอาชีพครู ดังนั้นการฝึกสอนจึงเป็นส่วนประกอบที่มีความสำคัญยิ่งของโครงการฝึกหัดครู

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันนี้ จำนวนนักเรียนฝึกสอนมากขึ้นทุกปี จึงทำให้เกิดความไม่สะดวกทั้งฝ่ายวิทยาลัยครูและฝ่ายโรงเรียนที่รับนักเรียนฝึกสอนจึงมีผลต่อคุณภาพของนักเรียนฝึกสอน ฉะนั้น ในวงการฝึกหัดครูจึงแสวงหาวิธีการที่จะปรับปรุงการฝึกสอนที่จะช่วยให้การฝึกสอนมีผลดียิ่งขึ้น

แบบจำลอง (Simulation) ก็เป็นวิธีการหนึ่งของการฝึกสอน มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพของครูฝึกสอน ผู้วิจัยจึงศึกษาค้นคว้าเรื่องนี้ขึ้นเพื่อสำรวจและรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตลอดจนการศึกษาวิธีการที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ปัญหาเหล่านั้นด้วย และยังศึกษาดูอีกว่าวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นใช้ได้ผลหรือไม่ และวัตถุประสงค์ที่สำคัญยิ่งก็คือการนำปัญหาที่ศึกษาค้นพบนั้นมาสร้างเป็นแบบจำลอง (Simulation) อันเป็นวัสดุอุปกรณ์ไว้สำหรับฝึกหัดนักเรียนครูให้รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ ด้วยความคิดและวิธีการของพวกเขาเอง อันทำให้ผู้เรียนมีส่วนรวมในการแก้ปัญหาที่แท้จริง เป็นการเตรียมตัวให้ผู้เรียนได้รู้ตัวล่วงหน้าว่า เมื่อพวกเขาออกปฏิบัติงานจริง ๆ นั้น จะได้พบปัญหาของนักเรียนหรือโรงเรียนเช่นใดบ้าง และพวกเคยฝึกสอนมาแล้วแก้ปัญหาอย่างใด ได้ผลเป็นประการใด การที่ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งอาจจะค้นพบได้หลายวิธีพวกเขาจะได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกันตามกรรมวิธีแก้ปัญหานั้น ๆ เป็นการฝึกให้เขามองหาวิธีแก้ปัญหาหลาย ๆ วิธี ไม่ยึดมั่นแต่วิธีการใดวิธีการหนึ่งเท่านั้น พวกเขาจะพบว่าในการแก้ปัญหาหนึ่ง ๆ นั้น สามารถค้นหาวิธีการแก้ปัญหาได้มากมายหลายวิธีด้วยกัน ผู้วิจัยหวังว่างานชิ้นนี้อาจเป็นประโยชน์ต่อการฝึกสอนของนักเรียนครูต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจว่าในการออกฝึกสอนนั้น นิสิตฝึกสอนพบปัญหาใดบ้างที่เกิดจากการกระทำของนักเรียน

2. เพื่อสำรวจว่านิสิตฝึกสอนมีวิธีการในการแก้ปัญหาที่พบในการฝึกสอนอย่างไรบ้าง

3. เพื่อทราบผลของการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ปัญหา

4. เพื่อนำปัญหาที่พบมาสร้างเป็นแบบจำลอง (Simulation) 2 ประเภท คือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case - study) และการแสดงบทบาท (Role playing)

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยนี้จะทำให้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่นิสิตฝึกสอนได้พบ และจะทำให้ทราบถึงวิธีการที่นิสิตฝึกสอนใช้แก้ปัญหาเหล่านั้น ว่าวิธีการใดใช้ได้ผลหรือไม่อย่างไร การทราบถึงสิ่งเหล่านี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปสอนนิสิตสถาบันฝึกหัดครูที่จะออกไปฝึกสอน ให้ได้ทราบล่วงหน้าว่าในการออกไปฝึกสอนนั้นจะพบปัญหาต่าง ๆ เช่นใดบ้าง

2. แบบจำลองของปัญหาที่สร้างไว้ จะได้นำมาใช้เป็นอุปกรณ์การสอนเพื่อฝึกฝนนิสิตสถาบันฝึกหัดครูให้รู้จักวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตัวของเขาเอง ซึ่งเท่ากับเป็นการยั่วยุให้นิสิตเหล่านั้นได้คิดค้นวิธีการแก้ปัญหาใหม่ ๆ นับว่าเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดความคิดใหม่ ๆ (Innovative Ideas) ได้เป็นอย่างดี

3. แบบจำลองของปัญหาจะเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการฝึกสอนให้ได้ผลดีด้วย

4. ผลการวิจัยนี้สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการเตรียมตัวนิสิตนักศึกษาให้มีความสนใจ และพร้อมที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ประสบในการฝึกสอน

5. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการแก้ปัญหาของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี และ ป.กศ. สูงที่สอนในระดับมัธยมศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรี

สาขามัธยมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2516 จาก

1. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
2. วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน
3. วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร

นิยามปฏิบัติการ

แบบจำลองของปัญหา (Simulation) หมายถึง สถานการณ์ซึ่งจำลองมาจากสถานการณ์จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน ที่สำรวจพบจากการฝึกสอน แบบจำลองของปัญหานี้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกนิสิตนักศึกษาให้รู้จักคิดแก้ปัญหาที่จะพบในการที่จะออกไปฝึกสอนด้วยตัวของเขาเอง แบบจำลองของปัญหาที่สร้างมี 2 ชนิดคือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case study) และการแสดงบทบาท (Role playing)

การศึกษาเป็นรายกรณี (Case study) หมายถึง แบบจำลองของปัญหาชนิดหนึ่งที่รวบรวมพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล รายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนที่อาจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเหล่านั้น ตลอดจนวิธีการที่ครูใช้แก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

การแสดงบทบาท (Role playing) หมายถึง แบบจำลองของปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งสร้างขึ้นเป็นบทบาทการแสดงไว้ 2 บทบาทคือ บทบาทของนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมอันเป็นปัญหา และบทบาทของครูที่จะต้องแสดงวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน

นิสิตที่ออกฝึกสอน หมายถึง นิสิตระดับ กศ.บ. ที่กำลังออกฝึกสอน

บทที่ 2

การศึกษาและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การศึกษาและวิจัยที่ทำในประเทศไทย

ในปัจจุบันนี้ได้มีเสียงวิพากย์วิจารณ์กรมฝึกหัดครูว่าไม่สามารถฝึกสอนนักเรียนครูให้มีความรู้ความสามารถในด้านการสอน อาทิพจน์ (2514 : 3) มีความเห็นว่า การฝึกหัดครูในปัจจุบันนี้ถือว่าล้มเหลว เพราะครูที่จบจากสถาบันการฝึกหัดครูไปแล้วมิได้แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงความสามารถ ประสิทธิภาพในการได้เรียนรู้หลักวิชา ทฤษฎี และการฝึกฝนในสถาบันอย่างเพียงพอ ที่จะแสดงความแตกต่างไปจากครูที่มิได้รับการฝึกฝนในสถาบันอย่างชัดแจ้ง ส่วนใหญ่ก็ใช้วิธีการเดิม ๆ ที่ตนเองได้เคยร่ำเรียนมาสมัยเป็นเด็ก

สำเริง บุญเรืองรัตน์ (2516 : 112 - 114) ได้เขียนรายงานถึงการวิจัยที่น่าสนใจเรื่องหนึ่งที่ศูนย์อินโนเทค (INNOTECH center) ทำสำเร็จและรายงานผลออกมาให้ทราบแล้ว ก็คือการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนระดับประถมและมัธยม ตลอดจนวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้นของครูในกลุ่มประเทศซีมีโอ (SEAMEO) อันประกอบด้วย อินโดนีเซีย เขมร ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม เพื่อปรับปรุงคุณภาพฝึกหัดครู โดยมี นายมูนานดาร์ (Munandar) เป็นผู้ควบคุมงานวิจัย การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์กว้าง ๆ อยู่ 2 ประการ ประการหนึ่งก็เพื่อรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนทั้งในระดับประถม และมัธยม ตลอดจนศึกษาวิธีการที่กลุ่มตัวอย่างใช้แก้ปัญหาเหล่านั้นด้วย และยังศึกษาดูอีกว่าวิธีการแก้ปัญหาเหล่านั้นใช้ได้ผลหรือไม่ วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การนำปัญหาที่ศึกษาค้นพบนั้น มาสร้างเป็นวัสดุอุปกรณ์ไว้สำหรับฝึกหัดให้นักเรียนครูได้รู้จักแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ๆ ด้วยตัวของเขาเอง การวิจัยนี้ให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเขียนรายงานมาสองปัญหาเป็นอย่างน้อย ปัญหาหนึ่งแก้ได้ผล อีกปัญหาหนึ่งแก้ไม่ได้ผล ด้วยวิธีการเช่นนี้ สามารถรวบรวมปัญหาได้ 1,004 ปัญหา ผลจากการวิจัยทำให้ทราบว่าในระดับประถมและมัธยมมีปัญหาเช่นไรเกิดขึ้นดังปรากฏต่อไปนี้

ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน เรียงตามลำดับความสำคัญ

ประถม	มัธยม
1. พฤติกรรมก้าวร้าวต่อนักเรียน โรงเรียน และสมบัติของโรงเรียน	1. รบกวนชั้นขณะสอน
2. รบกวนชั้นขณะสอน	2. ขัดคำสั่งและระเบียบของโรงเรียน
3. ขัดคำสั่งและระเบียบของโรงเรียน	3. ไม่สนใจในการเรียน
4. ไม่สนใจในการเรียน	4. แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อนักเรียน โรงเรียนและสมบัติของโรงเรียน
5. การลักขโมย	5. เรียนหนังสือไม่ดี
6. เรียนหนังสือไม่ดี	6. หนีโรงเรียน
7. หนีโรงเรียน	7. ไม่ทำการบ้าน
8. ไม่สุภาพ ไม่เคารพครู	8. ทุจริตเวลาสอบ
9. ไม่ทำการบ้านตามที่ครูสั่ง	9. ไม่สุภาพ ไม่เคารพครู
10. ขัดแย้งกับครู	10. การลักขโมย
11. ทุจริตเวลาสอบ	11. ขัดแย้งกับครู
12. พูดจาหยาบคาย	12. พูดจาหยาบกาย
13. อุบัติเหตุ	13. พูดปด
14. ทั้งครูและนักเรียนมาโรงเรียนสาย	14. สุขภาพไม่สมบูรณ์
15. สุขภาพไม่สมบูรณ์	15. ไม่รวมมือกันระหว่างคณะครู
16. ผู้ปกครองดำโรงเรียน	16. ผู้ปกกรองดำโรงเรียน ครู
17. ครูและนักเรียนลืมนำวัสดุอุปกรณ์สำคัญมาใช้ในการเรียน การสอน	17. ครูลืมเอาวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นมาโรงเรียน

สำหรับประเทศไทยนั้น ปัญหาที่พบมากในระดับประถม คือ นักเรียนแสดงความไม่สุภาพ ไม่เคารพนับถือครู หนีโรงเรียน เรียนหนังสือไม่ได้ รบกวนชั้นขณะสอน ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว สำหรับชั้นมัธยม ปัญหาที่พบบ่อย ๆ คือ ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ไม่สนใจการเรียน แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เรียนหนังสือไม่ดี ไม่สุภาพ ไม่เคารพครู การลักขโมย รบกวนชั้นในขณะสอน หนีโรงเรียน เป็นต้น

วิธีการที่ครูใช้แก้ปัญหาเหล่านี้คือ

1. การลงโทษ เช่น ดุด่า ตี ขู่ว่าจะรายงานครูใหญ่ หักคะแนน กักบริเวณ ไล่ออกนอกชั้น เป็นต้น

2. ให้ความช่วยเหลือ และสนใจเป็นรายบุคคล เช่นช่วยเหลือนักเรียนในการเรียน ในการแก้ปัญหา เป็นต้น

3. ให้คำแนะนำ คำอธิบาย เช่น การให้คำแนะนำเกี่ยวกับความประพฤติที่เหมาะสม เป็นต้น

4. ไม่สนใจต่อปัญหานั้น เช่น เวลาครูโกรธก็เดินออกจากห้องเรียนเสีย

5. การกึกษาเป็นรายกรณี

6. โยนปัญหาไปให้ผู้อื่นแก้ เช่น ให้นักเรียนแก้ปัญหากันเอง โยนปัญหาไปให้ครูใหญ่หรือครูอื่น ๆ แก้

7. ร่วมมือกับครูหรือผู้อื่นในการแก้ปัญหา เช่น ร่วมมือกับนักเรียนในการแก้ปัญหา ร่วมมือกับครูใหญ่ในการแก้ปัญหา เป็นต้น

ปัญหาในด้านการฝึกสอนนั้น อิสระ ปั้นชุด (2516 : 8 - 10) มีความเห็นว่า สภาพและปัญหาทั่วไปที่ครูฝึกสอนประสบเมื่อออกฝึกสอน คือ ครูฝึกสอนต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่โดยเร็ว ทั้ง ๆ ที่ตนเองก็อยู่ในหลายฐานะ ในสายตาของ

ครูเหมือนคนในวันข้างหน้า ในสายตาของนักเรียน ก็เป็นครูใหม่หน้าตาอ่อน ๆ ที่น่าจะลองดีด้วยประการทั้งปวง และในสายตาของครูใหญ่ในโรงเรียน ก็เป็นผู้ที่จะมาช่วยแบ่งเบาภาระการงานของโรงเรียน กรูฝึกสอนตั้งความหวังว่า อาจารย์นิเทศก์ก็จะช่วยให้คำแนะนำให้ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ แต่ครูฝึกสอนก็มักจะผิดหวัง เพราะอาจารย์นิเทศก์ไม่สามารถให้คำแนะนำทางภาคปฏิบัติของการสอนในกรณีที่เกิดขึ้นได้ เนื่องจากอาจารย์ก็รู้แต่ทฤษฎีกว้าง ๆ หรือถ้าอาจารย์เคยสอนเองมาบ้าง ก็อาจจะให้คำแนะนำตามแนวทางที่ท่านเองถือปฏิบัติมาเป็นแบบฉบับ ที่จะหวังให้อาจารย์นำปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะกรณีนั้นมาศึกษาและแนะแนวทางที่สอดคล้องกับบุคคลิกภาพของครูฝึกสอนแต่ละคนไปย่อมหวังได้ยาก

ปัญหาที่พบในการฝึกสอน บางครั้งก็เกิดจากตัวผู้ฝึกสอนเองได้รับความรู้ในแง่การปฏิบัติไม่พอเพียง ดังที่ วิหยา นาทอง (2509 : 13 - 14) ได้ทำการสำรวจปัญหาครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลที่บรรจุในปีการศึกษา 2508 จำนวน 128 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการสำรวจในหมวดปัญหาต่อไปนี้

1. ความสามารถในการใช้วิชาความรู้พื้นฐานที่จำเป็นต่อการสอน
2. การสอนและงานพิเศษ
3. ฐานะทางเศรษฐกิจของครูใหม่
4. การปรับตัว
5. สภาพความเป็นอยู่และสวัสดิภาพ
6. ทัศนคติและความคิดเห็นบางประการ
7. สุขภาพและการใช้เวลาว่าง
8. ปัญหาและความต้องการของครูใหม่

ผลจากการวิจัยปรากฏว่า ครูใหม่มีปัญหาตามที่สำรวจ โดยเฉพาะปัญหาความสามารถในการใช้วิชาความรู้ที่จำเป็นต่อการสอน และงานพิเศษผู้ที่ทำการวิจัยได้เสนอแนะไว้ว่า สถานฝึกหัดครูควรจะปรับปรุงหลักสูตรโดยเน้นในแง่การกระทำให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วนิดา นิโลดม และคณะ (2505 : 102) ที่ได้สำรวจภาวะผู้ที่สำเร็จ

ปริญญาตรีวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2497 - 2503 ได้ผลว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าได้รับความรู้จากวิทยาลัยในด้านการปฏิบัติงานไม่เพียงพอและมีความรู้สึกว่าขาดความรู้ในเรื่องวิธีสอนวิชาต่าง ๆ

ปัญหาในการฝึกสอนนั้นส่วนใหญ่มาจากพฤติกรรมของนักเรียน ได้มีผู้ศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมนักเรียนที่อาจเป็นปัญหาของนิสิตฝึกสอนได้ การได้ทราบสาเหตุ อาจมีผลให้นิสิตสามารถเข้าใจพฤติกรรมของเด็กได้ และอาจหาวิธีต่าง ๆ มาช่วยเด็กให้ได้ประโยชน์ วิธีการอย่างหนึ่งที่ใช้ได้ผลมากก็ คือ การศึกษาเป็นรายกรณี ดังเช่น สุรางค์ โค้วตระกูล (2505 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า "การศึกษาเด็กเป็นรายกรณีนี้จะทำให้ครูเข้าใจปัญหาและความต้องการของเด็กแต่ละคน ทำให้ครูเข้าใจเด็กดีขึ้น และสามารถที่จะตัดสินพฤติกรรมของเด็กได้ยุติธรรมขึ้น เพราะครูสามารถจะเข้าใจถึงสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมของเด็กแต่ละคน การเข้าใจเด็กเป็นรายกรณีนี้จะทำให้ครูสามารถหาวิธีการต่าง ๆ มาช่วยเด็กแต่ละคนให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด" สมยศ แม่นแย้ม (2510 : 466 - 471) เล่าตัวอย่างการศึกษาเด็กเป็นกรณี ซึ่งเป็นผลงานของ น.ส.ผ่องพรรณ บุญญาวิจารณ์ ว่าได้ศึกษาเด็กชายประถมปีที่ 6 คนหนึ่งซึ่งขาดโรงเรียนโดยไม่มีเหตุผลบ่อย ๆ มีอาการชักกระตุก สะดุ้งผวาและเหม่อลอยไม่สู้หน้าครู ชอบอยู่คนเดียวและไม่มีเพื่อน โดยทำการศึกษาเด็กอย่างละเอียดแล้วพยายามจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยเด็กรวมทั้งการไปเยี่ยมบ้าน และขอความร่วมมือทางบิดามารดา และเพื่อนร่วมห้อง ภายหลัง 4 เดือน เด็กชายนั้นมาเรียนตามปกติ สามารถเข้าสังคมกับเพื่อน ๆ ได้ อาการสะดุ้งผวาหมดไป

ภรณี วรรมาภรณ์พิชาส (2513 : 72 - 74) ได้ศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียน 5 คน พร้อมทั้งวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อการช่วยเหลือ ได้ทำการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาเป็นรายกรณี ในการค้นหาสาเหตุของพฤติกรรมการหนีเรียนของนักเรียน 5 คน เพื่อช่วยในการแก้ปัญหาของนักเรียนด้วยวิธีใช้คำปรึกษาและวิธีการต่าง ๆ ของการแนะแนว ผลจากการรวบรวม เพื่อหาสาเหตุพฤติกรรมการหนีโรงเรียนของนักเรียนทั้ง 5 พบปัญหาที่เป็นสาเหตุ ดังนี้ คือ

รายที่ 1. มีปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในด้านการเรียนที่อยู่เหนือกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเรียนเดียวกัน ทำให้เบื่อการเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ในห้องนั้น เกิดความไม่พอใจในสถานะของตนที่เป็นอยู่ มีปัญหาทางด้านสังคม ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้

รายที่ 2. มีปัญหาขาดความรักจากบิดามารดา มองโลกในแง่ร้าย มีปัญหาเกี่ยวกับน้ำหนักตัวเล็กน้อย (ตัวโตกว่าเพื่อน ๆ)

รายที่ 3. การหนีเรียนเกิดจากการได้รับการตามใจจากครอบครัว อยู่ในกลุ่มเพื่อนเกเร ไม่ยอมรับรู้ความจริงที่เกิดขึ้นกับตน ไม่เป็นตัวของตัวเอง ตามใจเพื่อนโดยไม่มีเหตุผล

รายที่ 4. ปัญหาเกิดจากการเรียนอ่อน มีปัญหาเกี่ยวกับเศรษฐกิจทางบ้านและมีปัญหาทางด้านอารมณ์เกี่ยวกับบิดา (ไม่ถูกกับบิดา) ไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ได้

รายที่ 5. มีปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม ไม่อาจปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นได้ และถูกผู้ปกครองบังคับและกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ให้ประพฤติปฏิบัติตามบทไป

จะเห็นได้ว่า ปัญหาอย่างเดียวกันทั้งก็มีสาเหตุมาจากหลาย ๆ ด้าน ครูจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจเด็ก เพราะพฤติกรรมของครูมีความสำคัญยิ่งต่อการสอน นำทรัพย์ จันทร์หอม (2505 : 2) ได้กล่าวว่า "ถ้านักเรียนรู้สึกพอใจ สบอารมณ์ในการกระทำหรือพฤติกรรมที่ครูแสดงต่อตนหรือต่อเพื่อน การกระทำของครูนั้นจะช่วยสร้างเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียน อยากมาโรงเรียน สนใจต่อการเรียน ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติที่ดี ดังนั้นการกระทำของครูก็วัดได้ว่าสมดา" แสดงให้เห็นว่า คุณลักษณะและการกระทำตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ของครูมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนการสอน และถ้าหากคุณลักษณะ การกระทำและพฤติกรรมของครูเป็นไปในทางที่ดีในทางส่งเสริมสัมพันธภาพอันดีระหว่างครูและนักเรียนก็จะเป็นผลทำให้การเตรียมการสอน และการอบรม

ดำเนินไปด้วยดี มัณฑนา ปิยะมาดา (2510 : 98) ได้สรุปไว้ว่า ครูไม่เพียงแต่จะต้องมีคุณสมบัติในด้านการให้การอบรมแก่นักเรียนเท่านั้น แต่จะต้องประกอบด้วย คุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย คือ

1. ส่งเสริมให้กำลังใจ ยกย่องชมเชยนักเรียน
2. เมตตากรุณา
3. การสอนดี
4. ให้คำปรึกษาแก่นักเรียน
5. มีเหตุผลเป็นประชาธิปไตย
6. มีความยุติธรรมซื่อตรง
7. ให้ความอุปการะแก่นักเรียน
8. มีสัมพันธภาพอันดีต่อนักเรียน
9. บุคลิกภาพดี

เพราะฉะนั้นจากการศึกษาและวิจัยของบุคคลทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว เราก็พอจะสรุปได้ว่า ปัญหาจากการฝึกสอนนั้น อาจเกิดจากตัวผู้ฝึกสอนเอง ตัวนักเรียน ตลอดจนหลักสูตรของวิทยาลัย เป็นต้น

2. การศึกษาและการวิจัยที่ทำในต่างประเทศ

การฝึกสอนเป็นส่วนประกอบที่ถือว่าเป็นหัวใจของโครงการฝึกหัดครูทุกชั้นและทุกประเภท นักเรียนฝึกหัดครูควรจะได้ฝึกสอนเป็นการทดลองปฏิบัติหาประสบการณ์ตรงเพื่อเพิ่มพูนทักษะการเป็นครู หรือเพื่อนำเอาทฤษฎีทางการศึกษาและจิตวิทยาไปทดลองใช้ในโรงเรียนฝึกสอน จากการศึกษาในเรื่องการฝึกสอน ชาร์ลส์ มาร์ติน (Gerald Charles Herlan, 1960 : 690 A) ได้ศึกษาถึงผลของการเตรียมตัวก่อนที่ออกไปเป็นครู ก็พบว่า ผู้ซึ่งไม่ได้รับการเตรียมตัวในสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการสอนนั้น จะใช้

เวลายาวนานกว่ากรูที่ได้รับการเตรียมตัวในทางนี้อย่างมีนัยสำคัญในด้านการปรับตัวให้เข้ากับการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ฮอลลิเวล (Joseph W. Halliwell, 1962 : 190 - 191) ที่ได้อ้างถึงการวิจัยของเบอรี่และเพื่อน ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมตัวครูและความสำเร็จของผู้เริ่มเป็นครูในรัฐฟลอริดา ซึ่งเป็นรัฐที่ไม่บังคับให้กรูเรียนวิชาการสอน โดยเปรียบเทียบความสำเร็จของครูประถมที่เรียนวิชาการสอนมากกว่า 1 รายวิชา จำนวน 21 คน กับผู้ที่ไม่ได้เรียนวิชาการสอนจำนวน 15 คน ใช้คะแนนจากแผนกทะเบียน การสังเกตและแบบวัดเทคนิคในการสอนเป็นเครื่องมือในการศึกษา ผลปรากฏว่า ครูที่ได้รับการเตรียมตัวหรืออบรมเต็มที่จะมีความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน มากกว่าครูที่ไม่ได้รับการเตรียมเพื่อเป็นครู หรือได้รับการเตรียมน้อย เบอรี่ ยังสรุปว่า วิชาการสอนส่งผลต่อความสำเร็จในการสอนของกรู

แบบจำลอง (Simulation) ก็เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการฝึกสอน มีประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพของนักเรียนครู ได้มีผู้นำแบบจำลอง (Simulation) ไปใช้ในการศึกษา ด้วยเชื่อกันว่า แบบจำลอง (Simulation) จะเป็นเครื่องมือทำให้นักเรียนได้รับทั้งความรู้และประสบการณ์ในบรรยากาศที่ไม่มีการบังคับในแต่ละสถานการณ์ จะทำให้เกิดวิธีการปฏิบัติหลาย ๆ วิธี ซึ่งเขาอาจจะนำไปใช้กับการทำงานในโอกาสต่อไป แปปพาลาร์โด (Salvato I. Pappalardo, 1972 : 2721A) ได้ศึกษาถึงผลการใช้แบบจำลอง (Simulation) ซึ่งใช้เกี่ยวกับการฝึกกรูแนะแนว กลุ่มตัวอย่างเป็นอาสาสมัคร 54 คน ซึ่งอยู่ในโครงการแนะแนว และเป็นพนักงานให้บริการแกนักศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งรัฐนิวยอร์ก ที่เมืองอัลบานี(Albany) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้เวลาในการทดลอง 10 อาทิตย์ ผลปรากฏว่า

1. การปฏิบัติเป็นไปตามแผน และกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจตลอดระยะเวลาของการฝึก

2. หลังจากการปฏิบัติแล้ว กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนมากสามารถรู้จักตัวเองได้อย่างแท้จริงยิ่งขึ้น (ในกรณีที่จะเป็นผู้ให้คำปรึกษาหารือ)

3. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กล่าวว่า เขารู้สึกว่าได้รับการเตรียมตัวที่ดียิ่งขึ้นในการที่จะออกไปเป็นครูแนะแนว และได้พบกับสถานการณ์ของการแนะแนวอย่างแท้จริง

ทักเกอร์ (David G. Tucker, 1972 : 657 A) ได้ศึกษาถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากผลของการทดลองปฏิบัติแบบจำลอง (Simulation) ในด้านทัศนคติและพฤติกรรมของนักเรียนฝึกหัดครูกับนักเรียนที่อยู่ในเมืองขณะทำการฝึกสอน กลุ่มทดลองใช้นักเรียนฝึกหัดครูซึ่งได้รับการฝึกแบบใช้แบบจำลอง (Simulacion - Treatment) ในการสอนนักเรียน 2 อาทิตย์ จากการสอนทั้งหมด 10 อาทิตย์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ใช้การฝึกแบบจำลอง (Simulation) เลย

ผลที่ได้จากการวิจัย

1. นักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มทดลอง ได้รับการตัดสินจากอาจารย์นิเทศก์ว่าเขาแสดงความมั่นใจในการสอนนักเรียนมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากการสอนอีก 8 อาทิตย์หลังจากนั้นมากกว่ากลุ่มควบคุม

2. ดูจากผลการสอนจาก 2 อาทิตย์ ที่ให้เขาฝึกแบบจำลองนั้นอย่างน้อยที่สุดก็ได้ผลในด้านการยอมรับตนเอง ความมั่นใจในบุคลิกภาพทางสังคมที่แสดงออกในชั้นเรียน และมีความพยายามยิ่งขึ้นที่จะสอนนักเรียนที่อยู่ในเมือง

3. นักเรียนฝึกหัดครูกลุ่มทดลองได้เขียนแสดงความเห็นในเรื่องแบบจำลองว่ามีประโยชน์มากที่สุดในการเตรียมตัวเพื่อการฝึกสอน

4. จากการสังเกตของผู้ทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีความเกี่ยวข้องอย่างมากในการถูกกระตุ้นโดยแบบจำลอง

5. จากความคิดเห็นของกลุ่มทดลองและการสังเกตของผู้ทดลองแสดงให้เห็นว่า แบบจำลองมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อผลสำเร็จของการปฏิบัติ

ในการฝึกสอนนั้น เพื่อให้ได้ผลและบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย จำต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน นอกเหนือจากสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พฤติกรรมของครูก็เป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งในอันที่จะส่งเสริมสัมพันธภาพระหว่างครูและนักเรียนได้ มีผู้รวบรวมพฤติกรรมที่ดีและไม่ดีของครู ดังเช่น ไรแอนส์(Ryans, 1960 : 82) ใช้ "วิธีการพฤติกรรมวิกฤติ" (The Critical Incident Technique) หาพฤติกรรมของครูที่มักเกิดขึ้นบ่อย ๆ ด้วยการสังเกตและค้นหาพฤติกรรมที่สำคัญ ๆ จากการให้ครูร่วมมือเขียนเหตุการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้นในห้องเรียน แล้วรวบรวมพฤติกรรมเหล่านี้ไว้ ดังนี้

พฤติกรรมที่ดี	พฤติกรรมที่ไม่ดี
- ตื่นตัวอยู่เสมอ	- ท่าทางเหงาหงอยเบื่อหน่าย
- สนใจในตัวนักเรียน และกิจกรรมของชั้น	- ไม่สนใจตัวนักเรียนและกิจกรรมของชั้น
- ร่าเริงแจ่มใส	- อารมณ์ไม่ดี เห็นทุกอย่างเศร้าไปหมด
- ควบคุมตนเอง ไม่ผิดหวังบ่อย ๆ	- อารมณ์ไม่ดี โกรธง่าย
- มีอารมณ์ขัน	- เคร่งขรึม
- ยอมรับเมื่อตนทำผิด	- ไม่ยอมรับความผิดของตน
- ไม่ลำเอียงสนใจเฉพาะนักเรียนบางคน	- ลำเอียง สนใจเฉพาะนักเรียนบางคน
- มีความอดทน	- ท้อถอย ออนแอ
- แสดงความเข้าอกเข้าใจนักเรียน	- ขาดความเมตตากรุณา
- แสดงความเป็นเพื่อนและสุภาพต่อนักเรียน	- ไม่ให้ความสนิทสนมด้วย
- ช่วยเหลือปัญหาส่วนตัวและปัญหาการเรียน	- สนใจเฉพาะด้านการเรียนของนักเรียน
- ยกย่องชมเชยผู้ทำการงานดี	- ไม่มีการยกย่องหรือปรับปรุงนักเรียนให้ดีขึ้น
- ยอมรับว่านักเรียนสามารถทำงานยาก ๆ ได้	- ไม่เชื่อความสามารถของนักเรียน

พฤติกรรมที่ดี	พฤติกรรมที่ไม่ดี
- ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	- ใช้ความคิดของตนเองเป็นใหญ่
- ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนมากที่สุด	- บั่นทอนกำลังใจของนักเรียน
- เตรียมการสอนอย่างดี	- ไม่เตรียมการสอน
- มีการยืดหยุ่นการสอนถ้าไม่เป็นไปตามแผนการ	- สอนตามแผนที่วางไว้ไม่ยอมเปลี่ยนแปลง
- ยอมรับความจำเป็นของนักเรียนแต่ละคน	- ไม่คำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน
- ใช้อุปกรณ์การสอนกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	- ใช้วัสดุและการสอนไม่น่าสนใจ
- ชี้แนวทางการเรียนให้แจ่มแจ้ง	- การสาธิตอธิบายไม่ชัดเจน
- ให้คำชี้แจงแจ่มแจ้ง	- คำชี้แจงคลุมเครือ
- สนับสนุนให้ทำงานเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นและประเมินผลด้วยตนเอง	- ไม่ให้โอกาสนักเรียนประเมินผลงานด้วยตนเอง
- มีระเบียบวินัยดี	- ทำอะไรตามใจชอบ
- ให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้วยความเต็มใจ	- ให้ความช่วยเหลือนักเรียนอย่างเสียไม่ได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำเป็นโครงการวิจัย (Project) ผู้ร่วมโครงการนี้มีทั้งหมด 4 คน โดยจะทำการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันในระดับการศึกษา คือ

น.ส.นันทนา จูทังคะ ทำกับกลุ่มตัวอย่างในระดับ ป.กศ. ต้น
น.ส.สิรินา เล็บครุฑ ทำกับกลุ่มตัวอย่างในระดับ ป.กศ. สูง
นายไพศาล อั้นประเสริฐ ทำกับกลุ่มตัวอย่างในระดับ ปริญญาตรี สาขาประถมศึกษา

และผู้วิจัย คือ น.ส.อารีย์ ชัญญวงษ์ ทำกับกลุ่มตัวอย่างระดับปริญญาตรี สาขามัธยมศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้ กระทำกับนิสิตปริญญาตรีสาขามัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2516 จาก

1. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 240 คน
2. วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวัน 246 คน
3. วิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร 183 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีรวบรวมปัญหาจากการวิจัยของ มัณฑนา ปิยะมาดา (2511 : 23 - 24) ซึ่งได้ใช้เครื่องมือที่จะค้นหาปัญหาของบุคคลต่าง ๆ ด้วยวิธีการอันหนึ่ง ซึ่งฟลานาแกน เรียกว่า "วิธีการพฤติกรรมวิกฤติ" (The Critical Incident Technique) ไว้ดังนี้คือ ในการที่จะทราบพฤติกรรมที่เชื่อถือได้ก็โดยการให้บุคคลต่าง ๆ รายงานหรือเขียนเหตุการณ์ที่เขาได้ประสบมาทั้งในด้านที่ดีและไม่ดี

วิธีการพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) เริ่มต้นมาจากการศึกษาของ The Aviation Psychology Program of the Army Air Forces in World War II ซึ่งได้รับความสำเร็จในการสอบวัดเพื่อนำผลไปใช้ในการคัดเลือกผู้นำทางการทหารและเป็นผลทำให้มีการพัฒนาวิธีการนี้ออกไปอย่างกว้างขวาง และผู้ที่ได้เริ่มพัฒนาวิธีการนี้เป็นครั้งแรกได้แก่ The American Institute for Research and the University of Pittsburgh

ฟลานาแกน ได้กล่าวถึงวิธีการพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) นี้ว่ามีวิธีการ 5 ขั้นคือ

1. <u>การตัดสินหรือตกลงในจุดมุ่งหมายทั่ว ๆ ไปของกิจกรรมนั้น</u> จุดประสงค์ทั่ว ๆ ไปที่ควรจะเป็นข้อความสั้น ๆ ที่ได้รับมาจากผู้รู้ในแขนงวิชานั้น ๆ และสามารถที่จะแสดงออกมาให้เป็นที่เข้าใจกันได้สำหรับบุคคลทั่วไป

2. <u>กำหนดแผนการและขอบเขตในการรวบรวมเหตุการณ์จริง</u> ๆ (Factual incident) ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ต้องการคำชี้แจงสำหรับผู้ที่จะรายงานนั้นจะต้องเฉพาะเจาะจงและขึ้นอยู่กับมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินผลตามประเภทพฤติกรรมที่ต้องการจะทราบ

3. <u>รวบรวมข้อมูล</u> เหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น อาจจะรายงานมาให้ทราบด้วยวิธีการสัมภาษณ์ หรือโดยการเขียนของผู้รายงานเองก็ได้ จะอย่างไรก็ตาม รายงานนั้นจะต้องเป็นปรนัยและต้องกรอบคลุมรายละเอียดที่เกี่ยวข้องด้วย

4. <u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u> การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ ก็มีจุดประสงค์เพื่อที่จะย่นย่อและอธิบายข้อมูลนั้น ๆ เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ได้อย่างดี ซึ่งในขั้นนี้โดยทั่ว ๆ ไปแล้วจะมีความเป็นปรนัยไม่เท่ากับ ข้อ 3

5. <u>แปลความหมาย</u> และรายงานผลพฤติกรรมคุณลักษณะต่าง ๆ ของกิจกรรมนั้น ๆ

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามให้นิสิตฝึกสอนเขียนรายงานเกี่ยวกับว่า ขณะที่นิสิตฝึกสอนอยู่นั้นได้พบเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาอะไรบ้างที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน นิสิตใช้วิธีการใดแก้ปัญหา และผลของการแก้ปัญหาตามวิธีการที่นิสิตใช้นั้น เป็นอย่างไร ได้ผลหรือไม่ นอกจากนี้แบบสอบถามยังให้นิสิตคิดอีกว่า ถ้าเป็นนิสิตคนอื่น ๆ จะแก้ปัญหาอย่างไร

แบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามซึ่งศูนย์อินโนเทค (INNOTECH center) ได้สร้างขึ้น เพื่อใช้ศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ ในกลุ่มประเทศซีมีโอ (SEAMEO)

แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นในครั้งแรกนั้น สร้างเป็น 2 แบบ เพื่อจะดูว่าแบบใด จะทำให้ได้รายละเอียดในการสอบถามมากกว่ากัน

แบบแรก ไม่ได้ให้ตัวอย่างที่มักเกิดขึ้นในชั้นเรียน

แบบสอง มีตัวอย่างของปัญหาที่มักเกิดขึ้นในชั้นเรียน

ได้นำแบบสอบถามทั้ง 2 แบบนี้ ไปทดลองใช้กับนิสิตชั้นปีที่ 4 ของวิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร ที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว 1 ภาคเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างในการ

ทดลองนี้ แบบละ 10 คน ผลปรากฏว่า เมื่อนำแบบสอบถามทั้ง 2 แบบ ที่รวบรวมมาแล้ว นำมาแจกแจงรายละเอียดของพฤติกรรมแล้ว แบบสอบถามแบบที่ 2 ให้รายละเอียดได้ดีกว่าแบบที่ 1 จึงได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงข้อความ และการใช้ภาษาให้รัดกุมยิ่งขึ้น เพื่อนำไปใช้จริงในการสำรวจปัญหา

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำการติดต่อกับอาจารย์นิเทศก์การสอนของวิทยาลัยวิชาการศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อหราบจำนวนนิสิตที่ออกฝึกสอนในเทอมนั้น และวันเวลาที่นิสิตจะกลับมาชุมนุมพร้อมกันที่วิทยาลัย และชี้แจงในการวิจัยที่จะทำแก่อาจารย์นิเทศก์ พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการทำการศึกษาวิจัยเรื่องนี้

2. เมื่อติดต่อเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์นิเทศก์ และขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. นำคำตอบแบบสอบถามที่ได้มาคัดเลือกเฉพาะคำตอบที่สมบูรณ์ไว้เพื่อจะนำมาใช้ในการวิจัยได้ มีจำนวนดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างและข้อมูลที่ได้รับ

รายชื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา	ส่งจริง	ได้รับ
ประสานมิตร	240	107
ปทุมวัน	246	129
พระนคร	183	83
รวม	669	319
ร้อยละ	100	47.38

2. นำคำตอบที่สมบูรณ์มาแยกชนิดของปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันไว้เป็นหมวด ๆ ไป และแจกแจงวิธีการที่ใช้ในการแก้ปัญหาแต่ละปัญหาว่าปัญหาใดมีวิธีการแก้ปัญหาเช่นใดบ้าง ได้ผลหรือไม่ได้ผลมากน้อยเพียงใด

3. เรียงลำดับความสำคัญของปัญหา โดยพิจารณาตามความถี่

4. นำปัญหาที่สำรวจพบมาสร้างแบบจำลอง (Simulation) 2 ชนิด คือ การศึกษารายกรณี (Case study) และการแสดงบทบาท (Role playing) ทั้งนี้โดยให้แบบจำลอง (Simulation) ของปัญหาทุกเรื่องที่สร้างขึ้นครอบคลุมปัญหาทั้งหมดที่พบ

<u>สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

ใช้การหาความถี่ (frequency)

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK. THAILAND

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแยกเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 จัดอันดับความสำคัญของปัญหาโดยคิดจากจำนวนความถี่ของปัญหาที่พบ

ตอนที่ 2 แยกพฤติกรรมของปัญหาออกเป็นหมวดหมู่

ตอนที่ 3 วิธีการที่ใช้แก้ปัญหาโดยแยกเป็นวิธีการที่ใช้แก้ปัญหาได้ผล วิธีที่ไม่ได้ผล และวิธีการที่นิสิตคิดว่าผู้อื่นจะใช้แก้ปัญหานั้น ๆ

ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลเป็นตารางตามลำดับดังต่อไปนี้

ตาราง 2 ปัญหาที่พบตามอันดับความสำคัญโดยคิดจากความถี่

ตาราง 3 หมวดหมู่ของพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและความถี่

ตาราง 4-10 ปัญหา, วิธีการแก้ที่ได้ผล วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล, วิธีที่คิดว่าผู้อื่นใช้แก้ปัญหาและความถี่ โดยแยกเป็นหมวดหมู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 1

จากรายงานของผู้ฝึกสอนสามารถจัดปัญหาต่าง ๆ ได้ตามตาราง 2

ตาราง 2 พฤติกรรมที่เป็นปัญหาและอันดับความสำคัญ จัดตามความถี่ที่พบในระดับมัธยมศึกษา

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ความถี่	อันดับที่
ไม่สนใจเรียน	187	1
ชวนเพื่อนคุย	88	2
เรียนอ่อน	85	3
หนีเรียน	81	4
ไม่ส่งงาน ไม่ทำการบ้าน	68	5

52070

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ความถี่	อันดับที่
แกล้งเพื่อน	66	6
ไม่เคารพครู ไม่สุภาพต่อครู	53	7
แสดงความเด่นเพื่อเรียกร้องความสนใจ	53	7
ไม่รอบวิชา	36	9
หลับในห้อง	32	10
กบเพื่อนเกเร, ต้องการให้เพื่อนเกรง	32	10
ขาดเรียน	31	12
ทำเสียงดัง,ทำเสียงประหลาด	26	13
พูดสอดครู	23	14
เล่นในห้อง	22	15
พูดจาหยาบคาย	22	15
มาสาย	21	17
ไม่จดงาน	19	18
ก่อกวนชั้น	19	18
สูบบุหรี่	19	18
ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้	18	21
ไม่มีอุปกรณ์เรียน	18	21
ล้อเลียนครู ยั่วครู	17	23
เอางานอื่นมาทำ	17	23
ไม่ชอบครู	17	23
ลุกเดินไปมา	16	26
ลองภูมิครู	15	27
ขโมย	14	28

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ความถี่	อันดับที่
ชกต่อยกับเพื่อน	11	29
ไม่มีมารยาท	11	29
ขัดคำสั่ง	10	31
ทุจริตในการสอบ	10	31
แยกตัว	10	31
เหม่อลอย	10	31
เสพย์ยา, สูบกัญชา	9	35
รักเพื่อนต่างเพศ	9	35
ไม่เชื่อฟังครู	8	37
ถาม-ตอบนอกเรื่อง	8	37
เล่นการพนัน	8	37
พูดอวดดีกับครู	6	40
ไม่ตอบครู	6	40
ขออนุญาตออกจากห้องบ่อย ๆ	6	40
เศร้าซึม	6	40
ทะเลาะกับเพื่อน	5	44
อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย	5	44
อ่านหนังสือไม่คอยออก	5	44
ขโมย	5	44
กระเทย	4	48
แต่งกายไม่ถูกระเบียบ	4	48
ทำสีหน้าไม่พอใจครู	4	48

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ความถี่	อันดับที่
เข้าชั้นช้า	4	48
เขียนหนังสือร้ามาก	4	48
ทำงานไม่เรียบร้อย	4	48
พูดโอ้อวด	3	54
เอาเหล้าเข้ามาดื่มในห้อง	3	54
ดื้อดึง	3	54
รับประทานขนมในห้อง	3	54
หลบครู	3	54
มองครูอย่างชาเย็น	3	54
แกล้งครู	3	54
ขี้อาย-ประหม่า	3	54
มีปมด้อยว่ายากจน	3	54
มีปมด้อยว่าอ้วนมากไป	3	54
พูดปด	2	64
ประจบครู	2	64
เข้าใจบทเรียนช้า	2	64
ไม่รอบครูคนอื่น ๆ	2	64
แต่งกายสกปรก	2	64
พูดไม่ชัด	2	64
คางเก่ง	2	64
สะกดไม่ถูก	2	64
ละเมิดกฎ	2	64

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ความถี่	อันดับที่
เถียงครู	2	64
ศิดอ่าง	2	64
พูดมาก	2	64
ไม่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	2	64
เป็นหัวโจก	1	77
ชุกชน	1	77
ทำลายของของโรงเรียน	1	77
ปาของในห้อง	1	77
ผมยาว	1	77
มีปมด้อยว่าขาพิการ	1	77
มีโรคประจำตัว	1	77
มีปมด้อยว่าอายุมาก	1	77
มีปมด้อยว่าตาเหล่	1	77
จับกลุ่ม	1	77
เบื่อครูเพราะไม่มีอุปกรณ์	1	77
ตอบไม่ตรงคำถาม	1	77
มุ่งแต่ละแนน	1	77
ไม่ฟังครู	1	77
ทำงานส่งผิด	1	77
อวดดี	1	77
กระด้างกระเดื่อง	1	77
ไม่กล้าถามครู	1	77

ตาราง 2 (ต่อ)

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา	ความถี่	อันดับที่
ตอบอัตนัยไม่เป็น	1	77
ไม่ชอบเรียน	1	77
ทะนงตัวว่าเรียนเก่ง	1	77
จับผิดเพื่อน	1	77
พูดไม่ชัด	1	77
มีปมด้อยว่าหูตึง	1	77
มีปมด้อยว่ามี 11 นิ้ว	1	77
เอามีดวางบนโต๊ะเรียน (ขู่ครู)	1	77
พกอาวุธ	1	77
ลุกขึ้นเต้นในห้อง	1	77
ถนัดซ้าย	1	77
ไล่ครูออกจากห้อง	1	77
นินทาครู	1	77
ชมครู	1	77
เสียดสีครู	1	77
ดูถูกครู	1	77
ลักเพศ	1	77

จากตาราง 2 แสดงว่าปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนมีทั้งหมด 111 ปัญหา ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาไม่สนใจเรียน ปัญหาที่พบรองลงไปตามลำดับ คือ ปัญหาชวนเพื่อนคุย จัดเป็นอันดับที่สอง ปัญหาเรียนอ่อน จัดเป็นอันดับที่ 3 ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด จัดอยู่ในอันดับที่ 77 มีปัญหาชุกชน ทำลายสมบัติของโรงเรียน ตอบไม่ตรงคำถาม เบื่อครูเพราะไม่มีอุปกรณ์ ดูถูกครู เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 2

จากปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวในตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาจัดเป็นหมวดหมู่ของปัญหาดังได้แจกแจงไว้ ในตาราง 3 นี้

ตาราง 3 การจัดหมวดหมู่พฤติกรรมของนักเรียน และความถี่

หมวดพฤติกรรม	พฤติกรรมเป็นปัญหา	ความถี่
1) ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน	ไม่สนใจเรียน	187
	เรียนอ่อน	85
	ไม่ทำการบ้าน	68
	ไม่ชอบวิชา	36
	ไม่มีอุปกรณ์	18
	ถาม-ตอบนอกเรื่อง	8
	อ่านหนังสือไม่ออก	5
	เขียนหนังสือช้า	4
	ทำงานไม่เรียบร้อย	4
	สะกดไม่ถูก	2
	เข้าใจบทเรียนช้า	2
	ตอบอัตนัยไม่เป็น	1
	ทำงานส่งผิด	1
	ไม่ชอบเรียน	1
	มุ่งแต่คะแนน	1
	เบื่อครูเพราะไม่มีอุปกรณ์	1
	รวม	524

ตาราง 3 (ต่อ)

หมวดพฤติกรรม	พฤติกรรมเป็นปัญหา	ความถี่
2) ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู	ไม่เคารพครู	53
	หลับขณะครูสอน	32
	พูดสอดครู	23
	ไม่จดงาน	19
	ไม่ตอบครู	17
	ล้อเลียนครู	17
	เอางานอื่นมาทำ	17
	ลองภูมิครู	15
	ขัดคำสั่งครู	10
	ไม่เชื่อฟังครู	8
	พูดลองดีกับครู	6
	ไม่ถอบครู	6
	ทาสีหน้าไม่พอใจครู	4
	มองครูอย่างราเย็น	3
	แกล้งครู	3
	ไม่ตอบครูคนอื่น ๆ	2
	เถียงครู	2
	ไม่ฟังครู	1
	ตอบไม่ตรงคำถาม	1
	ดูถูกครู	1
	เสียดสีครู	1
	ขมครู	1

ตาราง 3 (ต่อ)

หมวดพฤติกรรม	พฤติกรรมเป็นปัญหา	ความถี่
	นินทาครู	1
	ไล่ครูออกจากห้อง	1
	รวม	244
3) ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น	แกล้งเพื่อน	66
	คบเพื่อนเกเร, ต้องการให้เพื่อนเกรง	32
	ชกต่อยกับเพื่อน	11
	ทะเลาะกับเพื่อน	5
	ด่าเพื่อนเก่ง	2
	เป็นหัวโจก	1
	รวม	117
4) ปัญหาจากสภาพทางกาย	อ้วนมาก	3
	พูดไม่ชัด	2
	ติดอ่าง	2
	มีโรคประจำตัว	1
	ถนัดซ้าย	1
	มีนิ้ว 11 นิ้ว	1
	หูตึง	1
	ตาเหล่	1

ตาราง 3 (ต่อ)

หมวดพฤติกรรม	พฤติกรรมเป็นปัญหา	ความถี่
	อายุมาก	1
	ขาฟิการ	1
	รวม	15
5) ปัญหาเกิดจากบุคลิกภาพ	ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้	18
	ขรึม	14
	แยกตัว	10
	เหม่อลอย	10
	เศร้าซึม	6
	อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย ๆ	5
	กระเทย	4
	ขี้อาย, ประหม่า	3
	พูดโอ้อวด	3
	มีปมด้อยว่ายากจน	3
	หลบครู	3
	ไม่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น	2
	พูดปด	2
	อวดดี	1
	กระด้างกระเดื่อง	1
	จับผิดเพื่อน	1

ตาราง 3 (ต่อ)

หมวดพฤติกรรม	พฤติกรรมเป็นปัญหา	ความถี่
	ไม่กล้าถามครู	1
	ลักเพศ	1
	รวม	88
6) ปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้น	ชวนเพื่อนกุย	88
	แสดงความเห็น	53
	ทำเสียงดัง ทำเสียงประหลาดในห้อง	26
	เล่นในห้อง	22
	ก่อกวนชั้น	19
	ลุกเดินไปมา	16
	ดื้อดึง	3
	พูดมาก	2
	ปาของในห้อง	1
	บุกขน	1
	จับกลุ่ม	1
	ลุกขึ้นเต้นในห้อง	1
	รวม	233
7) ปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ	หนีเรียน	81
	ขาดเรียน	31
	พูดจาหยาบคาย	22
	มาสาย	21

ตาราง 3 (ต่อ)

หมวดพฤติกรรม	พฤติกรรมเป็นปัญหา	ความถี่
	ฐบุหรี่	19
	ไม่มีมารยาท	11
	ทุจริตในการสอบ	10
	เสพย์ยา	9
	รักเพื่อนต่างเพศ	9
	เล่นการพนัน	8
	ขออนุญาตออกจากห้องบ่อย ๆ	6
	ขโมย	5
	เข้าชั้นช้า	4
	แต่งกายไม่ถูกระเบียบ	4
	เอาเหล้ามาดื่มในห้อง	3
	รับประทานขนมในห้อง	3
	ประจบครู	2
	แต่งกายสกปรก	2
	ละเมิดกฎ	2
	พกอาวุธ	1
	เอามีดวางบนโต๊ะเรียน (ชู้)	1
	ทำลายของโรงเรียน	1
	ผมยาว	1
	ทะนงตัวว่าเรียนเก่ง	1
	รวม	257

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าหมวดหมู่พฤติกรรมของปัญหาที่พบมากที่สุดในระดับมัธยมศึกษาคือ หมวดปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน รองลงไปเป็นปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมไม่เหมาะสมบางประการ ปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู ก้อกวนขั้นเรียน ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น ปัญหาเกิดจากบุคลิกภาพ และปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพทางกาย

ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วนั้น นิสิตฝึกสอนได้ใช้วิธีแก้ต่างๆกัน มีทั้งที่ได้ผลและไม่ได้ผล กังได้เสนอไว้ในตารางต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตอนที่ 3

ได้เสนอปัญหาต่าง ๆ และวิธีแก้ปัญหาของนิสิตฝึกสอนทั้งที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จในระดับมัธยมศึกษา ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 หมวดปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน วิธีแก้และความถี่

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ปัญหา	ความถี่
		<u>ปัญหาไม่สนใจเรียน</u>			
ให้ความเป็นกันเอง	21	เรียกมาคุย	43	เยี่ยมบ้าน	5
อธิบายโทษ	16	แนะนำ	14	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	4
แนะนำวิธีเรียน	20	ตักเตือน	22	ปรับปรุงการสอน	4
ชมเชยเมื่อตอบถูก	11	ขอร้องให้สนใจ	8	ทดสอบความถนัด	1
เรียกมาคุย-ซักถาม	60	ปรึกษาครูประจำชั้น	7	เรียกมาคุยซักถาม	29
ให้กำลังใจ	4	บอกอาจารย์ใหญ่	1	แนะนำวิธีเรียน	10
ไม่สนใจเด็ก	9	ลงโทษ	12	ตักเตือน	17
ขู่ด้วยคะแนน	7	ให้อาจารย์อื่น ๆ ช่วยแก้	2	ลงโทษ	7
เรียกมาตักเตือน	32	ศึกษาเป็นรายกรณี	5	ไม่บังคับเด็ก	4
ลงโทษ	11	ดุ	4	สนใจเด็กเพิ่มขึ้น	35
สนใจเด็กเพิ่มขึ้น	37	เรียกให้ตอบ	16	คอยติดตามผลการเรียน	1
สอนพิเศษให้	20	กวดขันยิ่งขึ้น	18	สอนพิเศษ	9
พูดอ่อนหวาน	3	สนิทสนมกับเด็ก	4	ให้ครูคนอื่น ๆ ช่วย	4
คอยติดตามผลการเรียน	1	สอนพิเศษให้	19	ขู่จะลงโทษ	1
เยี่ยมบ้าน	2	บังคับให้สนใจ	2	บอกครูประจำชั้น	4
ดุ	7	ปรับปรุงการสอน	2	พยายามเข้าใจเด็ก	9
ให้ร่วมในกิจกรรม	7	เชิญผู้ปกครองมาพบ	3	ให้ร่วมกิจกรรมบ่อย ๆ	6
ศึกษาเป็นรายกรณี	5	ไม่สนใจเด็ก	4	ศึกษาเด็กเป็นรายกรณี	9
ขู่จะลงโทษ	3	ขู่ด้วยคะแนน	6	ไม่สนใจเด็ก	15
ปรึกษาครูประจำชั้น	3	ให้เห็นโทษ	8	ให้ทำหน้าที่บางอย่าง	5
กวดขันยิ่งขึ้น	5	ชมเชยเมื่อตอบถูก	1		

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ปัญหา	ความถี่
ขอร้อง	6	ให้กำลังใจ	1	ขอร้อง	2
ปรับปรุงการสอน	12	เรียกให้ร่วมกิจกรรม	1	พูดให้กำลังใจ	3
ซักให้ตอบ	30	มอบหน้าที่ให้ทำ	1	ไม่ประณามเด็ก	1
ไม่ใช้อารมณ์	2			ถามครูอื่น ๆ	1
มอบหมายหน้าที่ให้ทำ	7			ปรับปรุงการสอน	10
สอบถามครูอื่น ๆ	3			เรียกให้ตอบ	13
มีจดหมายถึงผู้ปกครอง	1			ไม่ใช้อารมณ์	1
บอกอาจารย์ที่เลี้ยงให้ตักเตือน	1			พูดดี ๆ ด้วย	1
				อธิบายโทษ	5
				ดุ	1
				จี้ปมด้อย	1
				ชูคะแนน	3
				ชมเชย	4
		ปัญหาเรียนอ่อน			
เรียกมาซักถาม	29	สนใจเด็ก	14	เรียกมาคุย	10
ให้กำลังใจ	3	สอนพิเศษ	21	ให้ความเห็นใจ	5
แนะนำวิธีดูตำรา	11	เรียกมาคุย	13	แนะนำ	5
เอาใจใส่	13	ชมเชย	2	ตักเตือน	4
ตักเตือน	9	ซักจูงให้อยากเรียน	2	สนใจเด็ก	16
สอนพิเศษ	25	แนะนำ	11	เป็นที่ปรึกษา	2
ติดต่อครูประจำชั้น	2	เชิญผู้ปกครองมาพบ	1	สอนพิเศษให้	22

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
สนิทสนม	2	ให้กำลังใจ	3	ชมเชย	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	2	เรียกให้ตอบคำถามง่าย ๆ	1	สนิทสนม	3
เยี่ยมบ้าน	5	ปรับปรุงวิธีสอน	4	ให้ร่วมกิจกรรม	5
ชมเชย	4	เยี่ยมบ้าน	2	ขอความร่วมมือจากผู้ปก	
ให้ร่วมกิจกรรม	3	ให้ครูแนะแนวร่วย	1	ครอง	3
ปรับปรุงการสอน	8			ปรึกษาครูแนะแนว	1
ใช้อุปกรณ์ช่วย	1			ทบทวนการสอนบ่อย ๆ	3
ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	1			ศึกษาเป็นรายกรณี	5
ให้กำลังใจ	2			เยี่ยมบ้าน	2
		<u>ปัญหาไม่ส่งงาน ไม่ทำการบ้าน</u>			
เรียกมาคุย	22	เรียกมาคุย	19	เรียกมาคุย	6
บังคับ	1	ตักเตือน	7	สนใจเด็ก	7
อธิบายเพิ่มเติม	3	เอาใจใส่	6	อธิบายเพิ่มเติม	2
สนใจเด็ก	12	ซักให้ตอบ	2	ปรับปรุงการสอน	2
ตักเตือน	8	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ใช้อุปกรณ์	3
ซักถามให้ตอบบ่อย ๆ	2	ขู่จะลงโทษ	2	ให้กำลังใจ	3
ปรับปรุงการสอน	1	ทำเฉย ๆ	1	เยี่ยมบ้าน	1
ขู่ด้วยคะแนน	6	ขู่ด้วยคะแนน	8	ไม่สนใจเด็ก	4
ไม่สนใจเด็ก	1	ให้ทำในห้องก่อน	2	อบรม	1

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ปรับปรุงการให้งาน	1	ลงโทษ	2	เข้าใจนักเรียน	1
ให้ทำบนกระดานดำก่อน	1	ดุ	1	แนะนำ	2
คุมให้ทำ	1	อบรม	2	ไม่ประคารมเด็ก	1
แนะนำวิธีทำงาน	7	อธิบายเพิ่มเติม	2	อธิบายโทษ	1
ดุ	1	แนะนำ	2	ขอร้อง	1
ลงโทษ	1	ปรึกษาครูประจำชั้น	3	ชู้ด้วยคะแนน	3
ติดต่อผู้ปกครอง	2	สนิทสนม	1	สนิทสนม	4
ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	1	บังคับ	3	ศึกษาเป็นรายกรณี	2
ให้กำลังใจ	2	อธิบายผลเสีย	4	แจ้งผู้ปกครอง	2
ขอร้อง	1	ศึกษาเด็ก	1	แจ้งครูประจำชั้น	3
อธิบายผลเสีย	6	เกลี้ยกล่อม	1	ขอความร่วมมือจากผู้ปก-	
สนิทสนม	3	ใช้รางวัล	1	ครอง	2
ศึกษาเป็นรายกรณี	1			ลงโทษ	1
ปรึกษาครูประจำชั้น	2			เรียกให้ทำในห้องก่อน	//
		ปัญหาไม่ชอบวิชา		กระตุนเด็ก	1
เรียกมาคุย	16	เรียกมาคุย	5	ปรับปรุงวิธีสอน	6
สนใจเด็ก	9	ปรับปรุงการสอน	3	แนะนำ	3
อธิบายผลได้-ผลเสีย	7	สนใจเด็ก	2	เรียกมาคุย	3
ปรับปรุงวิธีสอน	7	อธิบายผลได้-ผลเสีย	6	ให้กำลังใจเด็ก	2
แนะนำ	4	ปรึกษาอาจารย์พี่เลี้ยง	1	เอาใจใส่	4
ให้กำลังใจ	2	แนะนำ	1	ใช้อุปกรณ์มาก ๆ	2
สอนพิเศษ	3			อธิบายผลได้-ผลเสีย	3
ใช้อุปกรณ์มาก ๆ	2			ไม่สนใจ	2

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่จัดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
มีกิจกรรมเพิ่ม	3			สอนพิเศษ	2
		ปัญหาไม่มีอุปกรณ์เรียน			
ชู	1	สนใจ	4	ลงโทษ	5
เรียกมาคุย	4	เรียกมาคุย	4	ตักเตือน	3
ลงโทษ	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	สนใจ	3
อธิบายผลเสีย	5	ดุ	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	4
ตักเตือน	1	แนะนำ	1	ปรึกษาผู้ปกครอง	1
ขอร้อง	1	หว่านล้อม	1	สนิทสนม	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	บังคับ	1	เรียกมาคุย	1
สนใจ	1	ลงโทษ	2		
สนิทสนม	2	อธิบายผลเสีย	1		
		ปัญหาถามตอบนอกเรื่อง			
เรียกมาคุย	3	ไม่ตอบคำถามนั้น	1	ไม่สนใจ	1
เป็นกันเอง	1			เรียกมาคุย	1
ไม่สนใจ	2			ดุ	1
สนใจคนอื่น ๆ	1			เตรียมการสอนอย่างดี	1
ลงโทษ	1				
ตักเตือน	1				
แนะนำ					

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
วิเคราะห์ตนเอง	1				
สนใจเด็ก	1				
ปรับปรุงการสอน	2				
		ปัญหาอ่านหนังสือไม่ออก			
ฝึกเขียน	1	ฝึกอ่าน	2	ฝึกเขียน	1
ฝึกอ่าน	3	ฝึกเขียน	1	ฝึกอ่าน	1
ใช้อุปกรณ์ช่วย	1				
		ปัญหาเขียนหนังสือช้า			
ฝึกเขียน	2	ฝึกอ่าน	1	ฝึกเขียน	2
ฝึกอ่าน	1	ฝึกเขียน	2		
สอนพิเศษ	1	สอนพิเศษ	1		
		เรียกมาคุย	1		
		ปัญหาทำงานไม่เรียบร้อย			
เอาใจใส่	3	ลงโทษ	2	เอาใจใส่	1
ตักเตือน	2	ตักเตือน	1	ตักเตือน	1
เรียกมาคุย	1	แนะนำ	1		
แนะนำ	1				

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาสะกดไม่ถูก			
ให้ฝึกหัดคัด	1	สนใจเด็ก	1	สนใจเด็ก	1
สอนพิเศษ	1	แนะนำ	1	แนะนำ	1
		ปัญหาเข้าใจบทเรียนช้า			
สนใจเด็ก	1	เรียกมาคุย	1	สนใจเด็ก	1
เรียกให้ตอบบ่อย ๆ	1	เยี่ยมบ้าน	1	เรียกตอบบ่อย ๆ	1
สอนพิเศษ	1			สอนพิเศษ	1
		ปัญหาตอบอัตนัยไม่เป็น			
ให้ฝึกตอบอัตนัยบ่อย ๆ	1	-		ให้ฝึกตอบอัตนัยบ่อย ๆ	1
		ปัญหาทำงานส่งผิด			
-		เรียกมาคุย	1	สนใจเด็ก	1
		สอนพิเศษ	1		
		ปัญหาไม่ชอบเรียน			
-		ปรับปรุงการสอน	1	ปรับปรุงการสอน	1
				แทรกกิจกรรม	1
		ปัญหามุ่งแต่คะแนน			
		อธิบายผลเสีย	1	ชี้ให้เห็นคุณค่าของงาน	1

ตาราง 4 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ปรับปรุงการสอน	1	เบื่อเพราะครูไม่มีอุปกรณ์			

จากตาราง 4 แสดงว่าหมวดปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาไม่สนใจเรียน ปัญหาที่พบรองลงไปตามลำดับคือ ปัญหาเรียนอ่อนและปัญหาไม่ส่งงานเป็นต้น

ปัญหาไม่สนใจเรียน วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปตามลำดับ คือ สนใจเด็กเพิ่มขึ้น เรียกมาตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปตามลำดับ คือ ตักเตือน สอนพิเศษ เป็นต้น และเสนอแนะวิธีให้สนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้รองลงไป คือ เรียกมาคุย ตักเตือน

ปัญหาเรียนอ่อน วิธีแก้ที่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สอนพิเศษ เอาใจใส่ เป็นต้น วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีสอนพิเศษมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ สนใจเด็ก เรียกมาคุย ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีสอนพิเศษมากที่สุด วิธีที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก เรียกมาคุย เป็นต้น

ปัญหาไม่ส่งงาน ไม่ทำการบ้าน วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ขู่ด้วยคะแนน ตักเตือน ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ เรียกมาคุย สนิทสนม ฯลฯ

ตาราง 5 หมวดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู วิธีแก้และความถี่

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาไม่เการพครู			
เรียกมาคุย	12	ตักเตือน	13	สนใจเด็ก	5
สนใจเด็ก	9	ลงโทษ	5	ศึกษาเป็นรายกรณี	4
แนะนำ	2	ปรึกษาอาจารย์ใหญ่	1	ปล่อยเลยตามเลย	3
ตักเตือน	3	สนใจเด็ก	6	เรียกมาคุย	4
ดุ	1	เป็นกันเอง	3	แนะนำ	3
พูดดีด้วย	1	เรียกมาคุย	7	ดุ	3
เยี่ยมบ้าน	1	ทำเฉย ๆ	1	พูดดี ๆ ด้วย	2
ว่ากล่าว	3	ดุ	2	ว่ากล่าว	3
ชี้แจงผลเสีย	3	แนะนำ	8	ตักเตือน	3
ขอร้อง	1	พูดดี ๆ ด้วย	2	ชี้แจงผลเสีย	1
ทักทายเด็ก	5	ว่ากล่าว	1	ลงโทษ	2
ไม่โกรธ	2	ไม่สนใจเด็ก	3	ไม่สนใจเด็ก	2
สังเกตเด็ก	2	ปรึกษาอาจารย์พี่เลี้ยง	1	ไม่ถือสา,ใจเย็น	3
เอาใจใส่	1	อธิบายผลเสีย	7	เอาใจใส่	2
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ขอร้อง	2	วางตัวดี	1
ปรึกษาอาจารย์พี่เลี้ยง	1	สังเกตเด็ก	1	ทักทายเด็กเสมอ	1
ไม่สนใจ	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	2	เข้าใจเด็ก	2
		สอบถามเพื่อนเด็ก	1		
		ปรับปรุงการสอน	1		
		กวดขันยิ่งขึ้น	1		

ตาราง 5 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าตนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาหลับในชั้น			
ดุ	1	เรียกมาคุย	10	เยี่ยมบ้าน	2
ให้ร่วมกิจกรรม	3	ปรึกษากรูประจำชั้น	1	ร่วมมือกับผู้ปกครอง	1
เยี่ยมบ้าน	1	สนใจเด็ก	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	1
ร่วมมือกับผู้ปกครอง	1	เรียกให้ตอบ	7	ตักเตือน	2
เรียกมาคุย	7	ขู่ด้วยคะแนน	1	สั่งสอน	1
ตักเตือน	3	ใกล้ชิด	2	ปรับปรุงการสอน	2
ขู่จะลงโทษ	1	ห้าม	1	มีกิจกรรมมาก ๆ	1
ทำไม่สนใจเด็ก	1	ติดต่อผู้ปกครอง	1	ไม่สนใจ	2
เขียนให้ตอบ	7	ตักเตือน	1	เรียกให้ตอบ	3
ห้าม	1	แนะนำ	2	ไม่ประณามเด็ก	1
เอาใจใส่	4	อธิบายผลเสีย	1	สนใจ	8
ขอร้อง	1	ศึกษาเป็นรายกรณีพ	2	ขอร้อง	1
เป็นกันเอง	1	ปรึกษาครูคนอื่น ๆ	2	เข้าใจเด็ก	2
แนะนำ	1	เยี่ยมบ้าน	1	แนะนำ	2
ปรึกษาอาจารย์ที่เลี้ยง	1	เปลี่ยนที่นั่ง	1	อธิบายผลเสีย	1
				เรียกมาคุย	2
		ปัญหาพูดสอดครู			
ตักเตือน	5	ตักเตือน	2	ตักเตือน	4
หยุดสอน	1	เรียกมาคุย	6	หยุดสอน	1
เยี่ยมบ้าน	1	ไม่สนใจ เด็ก	2	เรียกมาคุย	3

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ให้นั่งข้างหน้า	1	แนะนำ	2	ยอมรับเด็ก	1
ไม่สนใจเด็ก	4	ดุ	2	ให้ร่วมกิจกรรม	2
เรียกมาคุย	3	อบรม	1	อดทน	2
สนใจเด็ก	5	สังเกตเด็ก	1	ไม่สนใจเด็ก	4
ให้ทำงาน	1	เฉย ๆ	1	เอาใจใส่	5
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	อธิบายผลเสีย	1	ลงโทษ	1
ไม่ถือสา	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ห้าม	1
แนะนำ	2	สนใจ	1	ให้ครูอื่น ๆ ช่วย	1
อบรม	1	วากล่าว	1	สังเกตเด็ก	1
		ลงโทษ	1	ปรับปรุงวิธีสอน	1
		ปัญหาไม่จดงาน			
สนใจเด็ก	4	เรียกมาคุย	7	เรียกมาคุย	4
เรียกมาคุย	7	ดุ	1	ตักเตือน	1
ตักเตือน	2	ขู่	3	อธิบายผลเสีย	2
แนะนำ	1	สนใจ	3	สนใจเด็ก	2
อธิบายผลเสีย	3	ตักเตือน	3	ศึกษาเป็นรายกรณี	4
ลงโทษ	1	แนะนำ	1	ไม่สนใจ	1
ขอร้อง	1	ปรับปรุงการสอน	1	ขู่	1
ขู่	2	ลงโทษ	2	บังคับ	1
ปรึกษาอาจารย์ที่เลี้ยง	1	อธิบายผลเสีย	1	ชมเชย	1
ไม่สนใจเด็ก	2	บังคับ	1		

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ควบคุมให้ทำ	1				
ให้มานั่งใกล้ครู	1				
ตรวจสมุดบ่อย ๆ	1				
		<u>ปัญหาไม่รอบครู</u>			
อธิบายผลเสีย	1	เป็นกันเอง	2	ปล่อยเลยตามเลย	1
ทักทายเด็ก	1	ปรับปรุงการสอน	3	เรียกมาคุย	2
ไม่โกรธ	4	ทำตัวให้ดี	1	เยี่ยมบ้าน	1
สนใจเด็ก	6	เอาใจใส่	1	เอาใจใส่	3
เรียกมาคุย	10			อบรมสั่งสอน	1
สนิทสนม	1			ศึกษาเป็นรายกรณี	1
ไม่สนใจเด็ก	1			ไม่สนใจเด็ก	2
ปรับปรุงการสอน	2			ปรับปรุงวิธีสอน	2
พยายามเข้าใจเด็ก	1			เป็นกันเอง	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	1				
		<u>ปัญหาล้อเลียนครู</u>			
ไม่สนใจเด็ก	2	เป็นกันเอง	1	ปล่อยเลยตามเลย	2
ตักเตือน	2	เรียกมาคุย	3	ทำตัวใกล้ชิด	1
เรียกมาคุย	6	ถามครูประจำชั้น	1	ตักเตือน	2
สนใจเด็ก	6	ตักเตือน	1	สั่งสอน	2

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ให้ร่วมกิจกรรม	1	ห้าม	1	สนใจเด็ก	4
สั่งสอน	1	ปรึกษาครูอื่น ๆ	1	ให้ร่วมกิจกรรม	1
ใจเย็น	1	ไม่สนใจเด็ก	2	ไม่สนใจเด็ก	2
พูดดีด้วย	2	ดุ	1	ดุ	2
ปรับปรุงวิธีสอน	1	ลงโทษ	2	ช่วยกันเอง	1
แนะนำ	1	สนใจเด็ก	1	เรียกมาคุย	2
วิเคราะห์ตนเอง	1			ปรับปรุงวิธีสอน	1
หาสาเหตุ	1			ศึกษาเป็นรายกรณี	1
		<u>ปัญหาเอางานอื่นมาทำ</u>			
สนใจเด็ก	8	เรียกมาคุย	2	สนใจเด็ก	3
เรียกมาคุย	5	เฉย ๆ	1	ปรับปรุงการสอน	1
แนะนำ	1	อธิบายผลเสีย	3	แทรกกิจกรรม	1
ตักเตือน	3	เอาใจใส่เด็ก	1	ตักเตือน	4
ดุ	2	ปรับปรุงการสอน	1	ว่ากล่าว	1
ว่ากล่าว	1	สอนให้รู้จักแบ่งเวลา	1	ชี้แจงผลเสีย	2
อธิบายผลเสีย	8	แนะนำ	1	แนะนำ	1
ชู่	1	ดุ	1	ไม่สนใจเด็ก	2
เรียกให้ตอบ	2			เรียกมาคุย	2
ศึกษาเป็นรายกรณี	1			ลงโทษ	1
ขอร้อง	1			ชู่	1
สนิทสนม					

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ดุ	1	แนะนำ	1
		สนิทสนม	1		
		<u>ปัญหาไม่เชื่อฟัง</u>			
อบรม	2	ดุ	1	ปล่อยเลยตามเลย	1
สนใจเด็ก	3	ลงโทษ	2	สนใจเด็ก	2
ตักเตือน	2	สนใจเด็ก	1		
เรียกมาคุย	4	อธิบายผลเสีย	1		
อธิบายผลเสีย	2	อบรม	1		
ดุ	1	แนะนำ	1		
		<u>ปัญหาพูดคลองดีกับครู</u>			
สนใจเด็ก	2	ไม่สนใจเด็ก	1	สนใจเด็ก	1
เรียกมาคุย	3	ตักเตือน	2	ลงโทษ	1
แนะนำ	2	แนะนำ	2		
ตักเตือน	1	พูดดีด้วย	1		
ระงับอารมณ์	1				
ศึกษาเป็นรายกรณี	1				
ปรึกษาครูพี่เลี้ยงใกล้ชิด	1				

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		<u>ปัญหาไม่ตอบครู</u>			
เรียกมาคุย	2	เรียกมาคุย	3	ไม่สนใจ เด็ก	1
ใกล้ชิด	1	ไม่สนใจอีก	1	เอาใจใส่	1
		ให้ร่วมกิจกรรม	1		
		บังคับ	1		
		<u>ปัญหาทำสีหน้าไม่พอใจครู</u>			
ซักถามนักเรียนคนอื่น	1	เรียกมาคุย	1	เรียกมาคุย	1
สังเกตเด็ก	1	สนใจ	2		
หาสาเหตุ	2	เป็นกันเอง	1		
สนใจเด็ก	1	ปรับปรุงการสอน	2		
เป็นกันเอง	1				
แนะนำ	1				
		<u>ปัญหามองครูอย่างราเย็น</u>			
เรียกมาคุย	2			เข้าใจเด็ก	1
ไม่สนใจ	1			เรียกมาคุย	1
เอาใจใส่	1				
เป็นกันเอง	1				

ตาราง 5 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาชมครู			
พูดขอบใจ	1			พูดขอบใจ	1
ไม่สนใจเด็ก	1			ไม่สนใจเด็ก	1
ตักเตือน	1			ตักเตือน	1
		ปัญหานินทาครู			
ทักทาย	1			ทักทาย	1
เป็นกันเอง	1			เป็นกันเอง	1
		ปัญหาไล่ครูออกจากห้อง			
ตักเตือน	1			ไม่สนใจเด็ก	1
เรียกมาคุย	1			สนใจเด็ก	1
สนใจเด็ก	1				

ตาราง 5 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาแกล้งครู			
สนใจเด็ก	1	ห้าม	1	ไม่พูดด้วย	1
เรียกมาคุย	2	เอาใจใส่	1	สนใจเด็ก	1
อธิบายผลเสีย	1	ไม่สนใจเด็ก	1	ไม่สนใจ เด็ก	1
ไม่สนใจเด็ก	1				
ลงโทษ	1				
ไล่ออกจากห้อง	1				
		ปัญหาไม่ชอบครูอื่น ๆ			
เรียกมาคุย	1	อธิบายผลเสีย	1	แนะนำ	1
อธิบายผลเสีย	1	แนะนำ	1		
ปลอบโยน	1				
อบรม	1				
		ปัญหาเถียงครู			
ตักเตือน	1	แนะนำ	1		
ปรึกษาอาจารย์ที่เลี้ยง	1				
สั่งเกต	1				
ไม่สนใจเด็ก	1				

ตาราง 5 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		<u>ปัญหาไม่ฟังครู</u>			
		ลงโทษ	1		
		เรียกมาคุย	1		
		สนใจเด็ก	1		
		อธิบายผลเสีย	1		
		<u>ปัญหาตอบไม่ตรงคำถาม</u>			
ตักเตือน	1			เรียกมาคุย	1
เรียกมาคุย	1			ตักเตือน	1
				ศึกษารายกรณี	1
		<u>ปัญหาดูถูกครู</u>			
ไม่สนใจเด็ก	1				
		<u>ปัญหาเสียดสีครู</u>			
		เรียกมาคุณ	1	สนใจเด็ก	1

จากตาราง 5 แสดงว่าหมวดของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาไม่เคารพครู ปัญหาที่พบรองลงไปตามลำดับคือ หลับในชั้น พูดสอดครู เป็นต้น

ปัญหาไม่เคารพครู วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ สนใจเด็ก ทักทายเด็ก ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล ใช้วิธีตักเตือนมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ แนะนำ อธิบายผลเสีย ฯลฯ วิธี ที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้ของลงไปคือ ศึกษาเป็นรายกรณี เรียกมาคุย ฯลฯ

ปัญหาหลับในชั้น วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย เรียกให้ตอบมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ เอาใจใส่ ให้ร่วมกิจกรรม ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือเรียกให้ตอบ ใกล้ชิดเด็ก ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือตักเตือน ปรับปรุงการสอน ฯลฯ

ปัญหาพูดสอดครู วิธีแก้ที่ได้ผล ใช้วิธีตักเตือน สนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป ไม่สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีเอาใจใส่มากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ ตักเตือนไม่สนใจ ฯลฯ

ตาราง 6 หมวดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น วิธีแก้และความถี่

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาแกล้งเพื่อน			
อธิบายความผิด	1	บอกอาจารย์ใหญ่	2	เยี่ยมบ้าน	5
ช่วยวางแผนการปฏิบัติตน	1	ลงโทษ	9	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	2
ไม่สนใจเด็ก	4	ชูด้วยกะแนน	2	ขอความร่วมมือจากครูพละ	1
เรียกมาคุย	22	เรียกมาคุย	2	ปรับปรุงวิธีสอน	1
ยอมรับเด็ก	1	มอบงานให้ทำ	5	ลงโทษ	6
ชูด้วยกะแนน	3	สนใจเด็ก	10	ตักเตือน	9
แนะนำ	7	ตักเตือน	7	สนใจเด็ก	12
ลงโทษ	6	ห้าม	1	ไม่สนใจเด็ก	4
สนใจเด็ก	14	สั่งสอน	1	สนิทสนม	5
เยี่ยมบ้าน	2	เรียกตอบบ่อย ๆ	3	เลิกสอน	1
ตักเตือน	10	พูดดีด้วย	1	แนะนำ	8
เรียกให้นั่งข้างหน้า	2	แนะนำ	4	ชมเชย	1
มอบงานให้ทำ	7	ว่ากล่าว	2	ให้ทำงาน	3
ชมเชย (เมื่อทำดี)	2	ให้นั่งแถวหน้า	3	เรียกมาคุย	7
สนิทสนม	5	สนิทสนม	1	ให้ร่วมกิจกรรม	1
เรียกให้ตอบ	7	ให้ทำงาน	1	ดุ	3
ปรึกษาอาจารย์พี่เลี้ยง	2	ชมเชย	1	เรียกตอบบ่อย ๆ	2
สังเกตเด็ก	2	ห้าม	1	ให้ได้แสดงออก	1

ตาราง 6 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ดุ	1	ไม่สนใจ	4	ไม่ใช้อำนาจ	1
ปรับปรุงการสอน	1	ดุ	2	ให้เป็นผู้นำ	1
ขอร้อง	2	ขู่จะลงโทษ	2	ห้าม	1
		ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ด่า	1
		เกลี้ยกล่อมเด็ก	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	1
		บัญหากับเพื่อนเกเร			
เรียกมาคุย	11	ลงโทษ	3	ลงโทษ	2
ทำสังคมมิติ	1	สนใจเด็ก	4	แจ้งผู้ปกครอง	4
ตักเตือน	4	เรียกมาคุย	5	ตั้งเป็นหัวหน้า	1
ปรึกษากรูประจำชั้น	1	อบรม	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	2
ปรึกษาอาจารย์ใหญ่	1	ชมเชยเมื่อทำดี	1	ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	1
ลงโทษ	2	ขู่ด้วยคะแนน	1	ชมเชยบางโอกาส	2
สนใจเด็ก	8	มอบหมายงานให้ทำ	1	ไม่สนใจเด็ก	1
สั่งสอน	2	ตักเตือน	7	ดุ	1
ไม่ใช้อารมณ์	1	ใกล้ชิด	1	สนใจเด็ก	6
ยกยอบางโอกาส	1	ไม่สนใจเด็ก	2	สั่งสอน	2
สนิทสนม	3	แนะนำ	2	ไม่ใช้อารมณ์	1
แนะนำ	2	อธิบายผลเสีย	2	เรียกมาคุย	4

ตาราง 6 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
เยี่ยมบ้าน	1	เยี่ยมบ้าน	1	เยี่ยมบ้าน	1
แยกเด็กจากเพื่อน	1	ให้ร่วมกิจกรรม	1		
		ปรึกษาครูอื่น ๆ	2		
		ปัญหาขกต่อยกับเพื่อน			
อธิบายผลเสีย	1	สนิทสนม	1	เยี่ยมบ้าน	1
ให้ความเป็นกันเอง	1	ตักเตือน	2	ร่วมมือกับผู้ปกครอง	1
ช่วยวางแผนการปฏิบัติ					
ตักเตือน	1	แนะนำ	2	ร่วมมือกับครูพละ	1
เรียกมากุย	3	ไม่พูดด้วย	1	ปรับปรุงวิธีสอน	1
สนใจ เด็ก	3	เรียกบากุย	2	ให้ครูทุกคนช่วย	1
ให้เป็นหัวหน้า	1	เยี่ยมบ้าน	1	ตักเตือน	2
เสนอเงื่อนไข	1	สนใจ เด็ก	2	อบรม	1
		ชักจูงให้คบเพื่อนดี ๆ	1	ลงโทษ	1
		ลงโทษ	2	ด่า	1
		ไม่สนใจเด็ก	2	ดุ	1
		ให้เป็นผู้นำ	1	แนะนำ	1
		ยกย่อง	1		
		ดุ	1		
		บอกครูประจำชั้น	1		

ตาราง 6 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาทะเลาะกับเพื่อน			
สนใจเด็ก	3	เรียกมากุย	1	ตักเตือน	3
ตักเตือน	3	เยี่ยมบ้าน	1	เอาใจใส่	2
เรียกมากุย	2			อธิบายผลเสีย	3
อธิบายผลเสีย	2			ปลูกฝังนิสัยที่ดีให้ใหม่	1
วากลาว	1			เรียกมาคุย	1
				วากลาว	1
				ปรึกษาผู้ปกครอง	1
		ปัญหาค่าเทิง			
กุ	1			สนใจเด็ก	1
สนใจเด็ก	1				
สนิทสนม	1				
เรียกมากุย	1				
อธิบายผลเสีย	1				

ตาราง 6 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาเป็นหัวโจก			
ศึกษาเป็นรายกรณี	1				
พยายามจำชื่อเด็กทุกคน	1				
เรียกให้ตอบ	1				
สนใจ	1				
ไม่ถือสา	1				

จากตาราง 6 แสดงว่าหมวดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น ปัญหาที่พบมากที่สุดคือปัญหา[illegible] ปัญหาที่พบรองลงไปคือ คบเพื่อนแกเร ชกต่อยกับเพื่อน เป็นต้น

ปัญหาแกล้งเพื่อน วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ลงโทษ ตักเตือน ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ตักเตือน เรียกมาคุย ฯลฯ

ปัญหาคบเพื่อนเกเร วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีตักเตือนมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ เรียกมาคุย สนใจเด็ก ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ แจ้งผู้ปกครอง เรียกมาคุย ฯลฯ

ปัญหาชกต่อยกับเพื่อน วิธีแก้ที่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุย สนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ให้เป็นหัวหน้า อธิบายผลเสีย ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีตักเตือน แนะนำ ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้ วิธีตักเตือน อบรม ลงโทษ ฯลฯ

ตาราง 7 หมวดปัญหาที่เกิดจากสภาพทางกาย วิธีแก้ และความถี่

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาอ้วนมากเกินไป			
เรียกมาคุย	2			ชี้แจงให้เข้าใจ	1
สนใจ เด็ก	1			แนะนำ	1
แนะนำ	1				
ชี้แจงให้เข้าใจ	2				
		ปัญหาพูดไม่ชัด			
		ฝึกพูด	2	ฝึกพูด	1
		ขอความร่วมมือจากครู อื่น ๆ	1	ปรึกษาครูภาษาไทย	1
		ปัญหาพูดติดอ่าง			
		สนิทสนม	1	ไม่ดุ	1
		ฝึกพูด	1	เข้าใจเด็ก	1
				สนิทสนม	1
		ปัญหามีโรคประจำ			
		เรียกมาคุย	1	เยี่ยมบ้าน	1

ตาราง 7 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		แนะนำ	1	เยี่ยมบ้าน	1
		เยี่ยมบ้าน	1		
		<u>ปัญหาถนัดซ้าย</u>			
		แนะนำ	1		
		<u>ปัญหามี 11 นิ้ว</u>			
เรียกมาคุย	1				
สนิทสนม	1				
		<u>ปัญหาหูตึง</u>			
		ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	1
		สนิทกับเด็ก	1	สนิทกับเด็ก	1
		เรียกมาคุย	1	เรียกมาคุย	1
		<u>ปัญหาตาเหล่</u>			
		สนิทสนม	1		
		แนะนำ	1		

ตาราง 7 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาอายุมาก			
สนใจเด็ก	1				
พูดให้เข้าใจ	1				
		ปัญหาขาพิการ			
		ให้เด็กได้แสดงออก	1	พูดให้เพื่อน ๆ เห็นใจ	1

จากตาราง 7 แสดงว่า หมวดปัญหาที่เกิดจากสภาพทางกาย ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ อ้วนมากเกินไป ปัญหาที่พบรองลงไป คือ พูดไม่ชัด พูดติดอ่าง ฯลฯ

ปัญหาอ้วนมากไป วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ชี้แจงให้เข้าใจ สนใจเด็กและแนะนำ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีชี้แจงให้เข้าใจและแนะนำ

ปัญหาพูดไม่ชัด แก้ไม่ได้ผลใช้วิธีฝึกพูดและขอความร่วมมือจากครูคนอื่น ๆ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีศึกษาเป็นรายกรณี ให้ฝึกพูด และปรึกษาครูภาษาไทย

ปัญหาพูดติดอ่าง **วิธีแก้ไม่ได้** ผลใช้วิธีสนิทสนม และฝึกพูด วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีเข้าใจเด็ก สนิทสนมและไม่ดุ

ตาราง 8 หมวดปัญหาที่เกิดจากบุคคลิกภาพ วิธีแก้และความถี่

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้			
เรียกมากุย	6	เรียกเพื่อนมาชี้แจง	1	เรียกมากุย	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	2	สนใจเด็ก	2	ชักชวนให้เพื่อนคุยด้วย	3
ปรึกษากรูประจำชั้น	1	ชักชวนให้เพื่อนคุยด้วย	1	เป็นกันเอง	3
เยี่ยมบ้าน	2	สนิทสนม	2	แนะนำ	1
หาเพื่อนให้	1	เรียกมาคุย	8	เยี่ยมบ้าน	2
สนใจเด็ก	2	ถามกรูประจำชั้น	1	ปรึกษาผู้ปกครอง	1
สนิทสนม	2	ปรึกษากรูอื่น ๆ	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	1
แนะนำ	1	เยี่ยมบ้าน	1	สนใจเด็ก	2
ตักเตือน	1	แนะนำ	1	อบรมทั้งชั้น	1
		ปัญหาขรึม			
เรียกมากุย	4	สนทนาด้วย	5	เรียกมาคุย	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ชักชวนเพื่อน ๆ ให้คุยด้วย	1	ชักชวนเพื่อน ๆ ให้คุยด้วย	1
เยี่ยมบ้าน	2	เรียกให้ตอบ	3	เอาใจใส่	2
หาเพื่อนให้	1	ให้ร่วมกิจกรรม	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	3
สนิทสนม	2	เป็นกันเอง	1		
แนะนำ	1	ถามเพื่อนนักเรียน	1		
ตักเตือน	1				

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีแก้ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		<u>ปัญหาแยกตัว</u>			
เรียกมาคุย	5	เรียกมาคุย	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	3
ปรึกษากรูอื่น ๆ	1	เรียกให้ตอบบ่อย ๆ	2	ให้กำลังใจ	1
รับเป็นที่ปรึกษาเด็ก	1	สนใจ เด็ก	1	เอาใจใส่	4
ให้กำลังใจ	2	หาเพื่อนให้	1	แนะนำ	3
ให้เขียนอัตชีวประวัติ	1	ถามเพื่อนครู	1	หาเพื่อนให้	3
เป็นกันเอง	2	แนะนำ	1	สนใจ เด็ก	1
สนใจเด็ก	2			เรียกให้ตอบบ่อย ๆ	1
อธิบายผลเสีย	2				
		<u>ปัญหาเหม่อลอย</u>			
เรียกมาคุย	8	สนใจเด็ก	1	เรียกมาคุย	3
สนใจเด็ก	3	เรียกให้ตอบงาน	1	แนะนำ	1
แนะนำ	3	เรียกมาคุย	2	ตักเตือน	1
ตักเตือน	3	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	เป็นกันเอง	2
		แนะนำ	1	ไม่สนใจเด็ก	1

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาเศร้าซึม			
เรียกมาคุย	3	ตักเตือน	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	1
ปรึกษากรูอื่น ๆ	1	แนะนำ	2	ให้กำลังใจ	1
รับเป็นที่ปรึกษาเด็ก	2	สนใจ เด็ก	2	เอาใจใส่	2
ให้กำลังใจ	1	ซักถามเกี่ยวกับสุขภาพ	1	เรียกมาคุย	1
เป็นกันเอง	1	เรียกให้ตอบบ่อย ๆ	2	แนะนำ	1
ตักเตือน	1			ตักเตือน	1
เยี่ยมบ้าน	1				
		ปัญหาอารมณ์เสียง่าย			
ตักเตือน	2	เรียกมาคุย	2	เยี่ยมบ้าน	2
สนใจ เด็ก	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	สนใจ เด็ก	1
เรียกมาคุย	1	แนะนำ	1		
		ตักเตือน	1		
		ปัญหาเป็นกระเทย			
เรียกมาคุย	1	ห้าม	1	เยี่ยมบ้าน	2
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	เรียกมาคุย	2	ตักเตือน	1
		แนะนำ	1	ปรึกษาผู้ปกครอง	1

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาขี้อาย ประหม่า			
เรียกมากุย	1	ให้ตอบงาน	1	สนิทสนม	1
สนใจเด็ก	1	ให้ร่วมกิจกรรม	1	เอาใจใส่	1
		ปัญหาพูดโอ้อวด			
เรียกมากุย	2	เรียกมากุย	1	เป็นกันเอง	1
สนใจเด็ก	1	สนิทสนม	1	เรียกมาคุย	1
ไม่สนใจเด็ก	1			ให้เด็กได้แสดงออก	1
แนะนำ	2				
		ปัญหามีปมด้อยว่ายากจน			
เรียกมากุย	1	สนิทสนม	1	ปรึกษาครูคนอื่น ๆ	1
แนะนำ	1	ตักเตือน	1		
สนิทสนม	1	แนะนำ	1		

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		<u>ปัญหาหอบกรู</u>			
เรียกให้ถอม	1	เรียกมากุยด้วย	2	เรียกมาคุย	1
สนใจ เด็ก	1	ถามเงื่อนนักเรียน	1	สนใจเด็ก	1
เรียกมากุย	1				
		<u>ปัญหาไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</u>			
อธิบายผลเสีย,ชี้แจงเหตุผล	2			อธิบายผลเสีย ,เหตุผล	1
สนใจเด็ก	1			สนใจเด็ก	1
		<u>ปัญหาพูดปด</u>			
สนิทสนม	1	ตักเตือน	1	สนิทสนม	1
เรียกมากุย	1	ขอคำสัญญาว่าจะไม่พูดปด	1	ไม่ใช้อำนาจ	1
แนะนำ	1			อบรม	1

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาอวดดี			
เรียกมาคุย	1			เรียกมาคุย	1
ตักเตือน	1			ตักเตือน	1
		ปัญหากระด้างกระเดื่อง			
เฉยเมย	1				
ไม่สนใจเด็ก	1				
เรียกมาคุย	1				
		ปัญหาจับผิดเพื่อน			
		เรียกมาคุย	1		
		ปัญหาไม่กล้าถามครู			
		เรียกมาคุย	1		

ตาราง 8 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาลักเพศ			
		เรียกมาคุย	1		
		แนะนำ	1		

จากตาราง 8 แสดงว่า หมวดปัญหาที่เกิดจากบุคลิกภาพ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ปัญหาที่พบตลอดไป คือ ขโมย แยกตัว ฯลฯ

ปัญหาปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปก็อ ศึกษาเป็นรายกรณี สนิทสนม ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก สนิทสนม ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีชักชวนให้เพื่อนคุยด้วย เป็นกันเองกับเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ เยี่ยมบ้าน สนใจเด็ก ฯลฯ

ปัญหาเด็กขโมย วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ เยี่ยมบ้าน สนิทสนม ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีสนทนาด้วย วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ เรียกให้ตอบให้ร่วมกิจกรรม ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีศึกษาเป็นรายกรณีมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปก็อ เอาใจใส่ เรียกมาคุย ฯลฯ

ปัญหาเด็กแยกตัว วิธีแก้ที่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ เป็นกันเอง อธิบายผลเสีย ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย เรียกให้ตอบบ่อย ๆ ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีเอาใจใส่มากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ศึกษาเป็นรายกรณี แนะนำ ฯลฯ

ตาราง 9 หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้น วิธีแก้ และความถี่

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาชวนเพื่อนคุย			
เรียกมาคุย	23	เรียกมาคุย	17	เรียกมาคุย	7
แนะนำ	8	ไปเยี่ยมบ้าน	1	แนะนำ	6
แสดงว่าเข้าใจเด็ก	1	ดุ	3	ลงโทษ	8
ไม่สนใจเด็ก	7	แนะนำ	7	สนใจเด็ก	8
ชูกวยกะแนน	4	ตักเตือน	12	เยี่ยมบ้าน	4
ลงโทษ	5	ทำโทษ	7	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	4
ตักเตือน	14	เรียกตอบ	4	เลิกสอน	1
สนใจเด็ก	17	พูดดีด้วย	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	4
ดุ	6	ให้บอกจุดงาน	1	ไม่สนใจเด็ก	6
ให้ร่วมกิจกรรม	6	ชูกวยกะแนน	2	ตักเตือน	2
ร่วมมือกับผู้ปกครอง	2	มอบหน้าที่ให้ทำ	2	สนิทสนม	1
สนิทสนม	5	เอาใจใส่เด็ก	6	ไม่ประณามเด็ก	1
อธิบายผลเสีย	4	ชี้แจงผลเสีย	3	ขอร้อง	1
ชูจะลงโทษ	1	สังเกตเด็ก	1	ให้ร่วมกิจกรรม	2
ขอร้อง	4	ไม่ถือสา	4	ห้าม	1
ห้าม	2	ว่ากล่าว	1	ด่า	2
แยกเด็กจากกลุ่ม	3	แยกเด็กจากกลุ่ม	1	ดุ	4

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ให้เด็กได้แสดงออก	2	ปรับปรุงการสอน	3	เรียกให้ตอบ	3
อบรม	1	บังคับ	1	ชูด้วยคะแนน	2
เรียกให้ตอบบ่อย ๆ	9	ใช้สายตามอง	1	ยอมรับเด็ก	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	2	ขอร้อง	1	ปรับปรุงการสอน	3
พยายามจำชื่อเด็กทุกคน	1	พยายามไม่ให้เด็กว่าง	1	ใช้อุปกรณ์มาก ๆ	1
ไม่ถือสา	1	เรียกตอบ	2	ปรึกษาครูอื่น ๆ	1
ปรึกษาครูอื่น ๆ	2			ปล่อยเลยตามเลย	1
ปรับปรุงการสอน	5			บอกครูประจำชั้น	1
ใช้อุปกรณ์มาก ๆ	1				
วิเคราะห์ตนเอง	1				
หาสาเหตุ	1				
		ปัญหาแสดงตัวเป็นจุดเด่น			
ยกย่องเด็ก	1	สนใจเด็ก	4	ตักเตือน	6
สนใจเด็ก	14	ตักเตือน	4	เอาใจใส่	5
ตักเตือน	8	เรียกมาคุย	5	อธิบายผลเสีย	1
เรียกมาคุย	18	สังเกต	1	ปลูกฝังนิสัยที่ดีให้ใหม่	1
ให้นั่งหน้าห้อง	2	แนะนำ	2	ยอมรับเด็ก	3
ชมเชย	6	สนิทสนม	1	แนะนำ	4

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
มอบงานให้ทำ	3	ว่ากล่าว	1	เรียกมาคุย	10
ไม่เงนใจเด็ก	6	ไม่สนใจเด็ก	3	ไม่สนใจเด็ก	3
สนิทสนมด้วย	8	ไม่พูดด้วย	1	ดุ	3
ถามเพื่อนเด็ก	2	ลงโทษ	2	พูดดีด้วย	2
พูดดี ๆ ด้วย	3	ดุ	3	อดทน	1
เยี่ยมบ้าน	2	หาม	1	เอาใจใส่	1
เรียกให้ตอบ	8			ให้คุมชั้น	2
อบรม	2			ชมเชย	2
ให้คุมชั้น	1			สนิทสนม	2
ให้ร่วมในกิจกรรม	4			เรียกให้ตอบ	3
แนะนำ	7			สนใจเด็ก	3
เรียกมาใช้งาน	1			ให้ร่วมกิจกรรม	4
ไม่ใช้อารมณ์	1			ให้เด็กได้แสดงออก	1
ชมเชยบางโอกาส	1			อบรม	1
ปรึกษาอาจารย์พี่เลี้ยง	1			ไม่ใช้อารมณ์	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	2			ชมเชยบางโอกาส	1
	2			ลงโทษ	2
				ด่า	1
				ศึกษาเป็นรายกรณี	2

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาทำเสียงประ หลาด			
อธิบายผลเสีย	4	เรียกมาคุย	5	ปรับปรุงวิธีสอน	1
เรียกมาคุย	8	ชู	2	สนใจเด็ก	4
เยี่ยมบ้าน	2	ดุ	1	ไม่สนใจ	3
ตักเตือน	5	แนะนำ	1	ลงโทษ	2
ดุ	3	ตักเตือน	5	ห้าม	1
สนใจเด็ก	4	ลงโทษ	1	เป็นกันเอง	1
เรียกให้ตอบ	5	ทำท่าไม่พอใจ	1	เรียกให้ตอบ	1
ให้เป็นหัวหน้า	1	สนใจ	1	เรียกมาคุย	1
สนิทสนม	2	ให้ทำงาน	1	ตักเตือน	1
แนะนำ	2	ไม่สนใจ	1	ขอร้อง	1
ไม่สนใจเด็ก	3	บังคับ	2	ปรึกษาครูคนอื่น ๆ	1
สั่งสอน	1	เรียกให้ตอบ	1	อธิบายผลเสีย	1
ให้ร่วมกิจกรรม	2	ปรึกษากรูประจำชั้น	1	ปรึกษาผู้ปกครอง	2
ขอร้อง	3	ปรึกษากรูอื่น ๆ	1		
เอาใจเด็ก	1	ให้ร่วมกิจกรรม	1		
ลงโทษ	1	เยี่ยมบ้าน	1		
ชู	1				
อธิบายผลเสีย	1	เรียกให้ตอบ	3	เยี่ยมบ้าน	2
แนะนำ	3	แนะนำ	1	ขอความร่วมมือจาก ผู้ปกครอง	4

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
สนิทสนม	2	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ปรับปรุงวิธีสอน	5
ขู่	1	ขู่	2	ลงโทษ	2
ลงโทษ	6	ลงโทษ	1	ตักเตือน	3
ปรับปรุงการสอน	2	ตักเตือน	2	สนใจเด็ก	2
เรียกให้ตอบ	3	เรียกมาคุย	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	2
ตักเตือน	6	เปลี่ยนที่นั่ง	1	เรียกมาคุย	3
สนใจเด็ก	5	ให้ร่วมกิจกรรม	1	ให้ทำงาน	2
เรียกมาคุย	5	ปรึกษาครูประจำชั้น	1	สนิทสนม	1
ให้ทำงาน	2			แจ้งครูประจำชั้น	1
ให้เขียนผลเสีย	2			เรียกให้ตอบ	2
ปรึกษาครูอื่น ๆ	1			ขู่	1
ให้ร่วมกิจกรรม	2			ให้ร่วมกิจกรรม	1
ดุ	1			อธิบายผลเสีย	1
แยกจากเพื่อน	2			เปลี่ยนที่นั่ง	1
		ปัญหาก่อกวนชั้น			
เฉยเมย	2	บอกอาจารย์ใหญ่	1	ปล่อยเลยตามเลย	2
เรียกมาคุย	8	ลงโทษ	2	สนใจเด็ก	5
ดุ	1	ตักเตือน	2	ดุ	1

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
สนใจเด็ก	5	เรียกมากุย	2	เป็นกันเอง	1
เรียกตอบ	4	อธิบายผลเสีย	3	แนะนำ	1
ให้เป็นหัวหน้า	2	ชู	2	เข้าใจเด็ก	1
ตักเตือน	2	แนะนำ	1	รับฟังเด็ก	1
แยกจากเพื่อน	3	ห้าม	1	เรียกมาคุย	1
แนะนำ	3	ขอร้อง	2	ปรับปรุงการสอน	2
ขอร้อง	1	แยกจากเพื่อน	1		
ชู	1				
ศึกษาเป็นรายกรณี	1				
อบรม	1				
อธิบายผลเสีย	1				
		ปัญหาลูกเดินไปมา			
เรียกมากุย	4	ให้นั่งแถวหน้า	2	เรียกมาคุย	2
เข้าใจเด็ก	2	ลงโทษ	3	สนิทสนม	1
สนใจเด็ก	2	ตักเตือน	3		
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	สนใจเด็ก	3		
ให้ร่วมกิจกรรม	2	ดุ	2		
เรียกให้ตอบ	2	เรียกมากุย	5		

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ตักเตือน	2	แนะนำ	1		
ให้เด็กได้แสดงออก	1	บังคับ	2		
ห้าม	1	อธิบายผลเสีย	3		
		ขู่	1		
		สนิทสนม	1		
		ไม่สนใจเด็ก	1		
		<u>ปัญหาดื้อดึง</u>			
		เรียกมากุย	2	เยี่ยมบ้าน	1
		อบรม	2	ปรึกษาผู้ปกครอง	2
		ตักเตือน	1	ให้คนอื่น ๆ ช่วย	2
		<u>ปัญหาพูดมาก</u>			
ตักเตือน	1	ดุ	1	มอบหน้าที่ให้ทำ	1
เรียกให้ตอบ	1	อบรม	1		
เรียกมากุย	1	เรียกมากุย	1		
		ขู่	1		

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาข้าของในห้อง			
เรียกมาภุย	1			เข้าใจเด็ก	1
ตักเตือน	1				
ชู	1				
ไม่สนใจเด็ก	1				
		ปัญหาอุกฉน			
		ดุ	1		
		ลงโทบ	1		
		สนใจเด็ก	1		
		ปัญหาจับกลุ่ม			
วิเคราะห์ตนเอง	1				
หาสาเหตุ	1				
สนใจเด็ก	1				

ตาราง 9 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาลุกขึ้นเต้นในห้อง			
สนใจเด็ก	1				
เรียกมาคุย	1				
ศึกษาเป็นรายกรณี	1				
ให้ร่วมกิจกรรม	1				
เรียกให้ตอบ	1				

จากตาราง 9 แสดงว่า หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้น ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ชวนเพื่อนคุย ปัญหาที่พบรองลงไป คือ แสดงตัวเป็นจุดเด่น ทำเสียงประหลาด ฯลฯ

ปัญหาชวนเพื่อนคุย วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ตักเตือน ลงโทษ ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีลงโทษ สนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ เรียกมาคุย แนะนำ ฯลฯ

ปัญหาแสดงตัวเป็นจุดเด่น วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจ สนิทสนมด้วย ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจ ตักเตือน ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ตักเตือน เอาใจใส่ ฯลฯ

ปัญหาทำเสียงประหลาดในห้อง วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ตักเตือน เรียกให้ตอบ ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุย ตักเตือนมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปคือ ขู่ บังคับ ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีสนใจเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ ไม่สนใจ ปรึกษาผู้ปกครอง ฯลฯ

ตาราง 10 หมวดปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ วิธีแก้และความถี่

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาหนีเรียน			
เรียกมาคุย	35	เรียกมาคุย	23	เรียกมาคุย	11
ชี้ผลเสีย	7	ตักเตือน	13	ตักเตือน	4
ขอร้อง	3	แนะนำ	7	เยี่ยมบ้าน	5
สนใจเด็ก	10	ปรึกษากรูประจำชั้น	5	สนใจเด็ก	5
ลงโทษ	5	อธิบายผลเสีย	10	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	6
เยี่ยมบ้าน	4	ขอร้อง	4	ลงโทษ	2
ตักเตือน	8	ศึกษาเป็นรายกรณี	3	เตรียมการสอนดี	1
ปรับปรุงการสอน	4	สนใจเด็ก	6	ขู่จะฟ้องอาจารย์ใหญ่	1
สนิทสนม	5	ดุ	1	ขู่จะลงโทษ	2
ศึกษาเป็นรายกรณี	3	ลงโทษ	2	รายงานครูประจำชั้น	5
แนะนำ	5	สอนพิเศษ	1	ปรับปรุงการสอน	1
ขู่จะฟ้องอาจารย์ใหญ่	1	สนิทสนม	1	แทรกกิจกรรม	2
ขู่จะลงโทษ	1	ติดต่อผู้ปกครอง	2	สนิทสนม	4
สอนพิเศษเมื่อมาเรียน	2	บังคับ	1	แนะนำ	3
ติดต่อผู้ปกครองมาพบ	6	ขู่	1	ไม่สนใจเด็ก	3
ให้เด็กเข็ดผลเสีย	2	สังเกตเด็ก	1	โรงเรียนต้องเคร่งครัด	2
ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	2			ขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ	3
ไม่สนใจ	1			ศึกษาเป็นรายกรณี	2

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีที่แก้ได้ผล	ความถี่	วิธีที่แก้ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
สอบถามครูประจำชั้น	1			อธิบายผลเสีย	4
ขอร้อง	2			บังคับ	2
ว่ากล่าว	1			ให้ครูแนะแนวช่วย	1
สังเกต	1			ดุ	1
ปรึกษากรูใหญ่	2			สอบถามเพื่อนเด็ก	1
ทำความเข้าใจกับเด็ก	1			ขอร้อง	1
ใช้อุปกรณ์มาก ๆ	1			ทดสอบบ่อย ๆ	1
ปรึกษาอาจารย์ที่เลี้ยง	1				
พยายามเข้าใจเด็ก	1				
สอบถามจากเพื่อนเด็ก	2				
		<u>ปัญหาขาดเรียน</u>			
เรียกมาคุย	10	เรียกมาคุย	9	เรียกมาคุย	3
แนะนำ	4	สนิทสนม	2	ตักเตือน	1
ตักเตือน	5	สนใจ เด็ก	5	อธิบายผลเสีย	2
สอนวิชาที่ขาดเรียนให้	1	ตักเตือน	2	แนะนำ	1
อธิบายผลเสีย	2	แนะนำ	4	บอกครูประจำชั้น	2
ดู	2	ชี้แจงผลเสีย	2	ดู	2
บอกอาจารย์ให้ตักเตือน	2	ปรึกษากรูอื่น ๆ	2	เยี่ยมบ้าน	3

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
สนใจเด็ก	1	ขู่	3	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	1
มีจดหมายถึงผู้ปกครอง	1	จดชื่อเข้าชั้น	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	3
ลงโทษ	1	แจ้งครูประจำชั้น	2	ลงโทษ	1
เป็นกันเอง	1	เยี่ยมบ้าน	1	หาสาเหตุ	1
				ไม่สนใจเด็ก	2
				จดชื่อเข้าชั้น	1
				ขอความร่วมมือจากครูอื่น ๆ	1
		ปัญหาพูดจาหยาบคาย			
สนใจเด็ก	6	ดุ	1	ตักเตือน	3
เรียกมากุย	7	แนะนำ	3	หยุดสอน	1
แนะนำ	3	ตักเตือน	3	พูดออนหวาน	2
ตักเตือน	5	ลงโทษ	2	ใกล้ชิด	1
พูดออนหวาน	3	เรียกมากุย	6	สั่งสอน	1
หยุดสอน	1	ปรึกษากรูประจำชั้น	1	ให้ครูอื่น ๆ ช่วย	1
ไม่สนใจเด็ก	1	อธิบายผลเสีย	4	เข้าใจเด็ก	2
เยี่ยมบ้าน	1	สังเกตเด็ก	1	สังเกต	1

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
อธิบายผลเสีย	2	สนิทสนม	1	เอาใจใส่	2
อบรม	1	เอาใจใส่	1	เรียกมาคุย	1
		<u>ปัญหามาสาย</u>			
เรียกมาคุย	7	เรียกมาคุย	8	เรียกมาคุย	2
แนะนำ	4	แนะนำ	5	แนะนำ	4
อธิบายผลเสีย	3	บังคับ	1	อธิบายผลเสีย	1
ขอร้อง	1	ขอร้อง	2	เยี่ยมบ้าน	2
ขู่	2	ขู่	1	ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง	2
ตักเตือน	3	ตักเตือน	2	เอาใจใส่	1
ติดต่อผู้ปกครอง	1	อธิบายผลเสีย	2		
เอาใจใส่	1	สนใจเด็ก	1		
		ติดต่อผู้ปกครอง	1		
		ศึกษาเป็นรายกรณี	1		
		<u>ปัญหาสูบบุหรี่</u>			
แนะนำ	2	เรียกมาคุย	9	เรียกมาคุย	2

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
อธิบายผลเสีย	3	ตักเตือน	5	ตักเตือน	2
ตักเตือน	2	อธิบายผลเสีย	5	ลงโทษ	3
เรียกมากุย	5	ขอร้อง	3	สนใจเด็ก	1
สั่งสอน	1	แนะนำ	5	ไม่สนใจเด็ก	1
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	แจ้งผู้ปกครอง	3	ครูผู้ปกครองร่วมมือกัน	6
เป็นกันเอง	1	ดุ	1	วากลาว	1
เอาใจใส่	1	อบรม	1	เข้าใจเด็ก	2
ขอร้อง	1	บังคับ	1	แนะนำ	1
		ขู่	1	ขู่	1
		สนใจ	1	บังคับ	1
		ศึกษาเป็นรายกรณี	1		
		ปรึกษากรูอื่น ๆ	1		
		<u>ปัญหาไม่มีมารยาท</u>			
สนใจเด็ก	4	ตักเตือน	3	ตักเตือน	2
ตักเตือน	3	เรียกมากุย	3	เอาใจใส่	3
เรียกมากุย	4	สนิทสนม	1	อธิบายโทษ	1
สนิทสนม	1	แนะนำ	3	ปลูกฝังนิสัยที่ดีให้	2
อธิบายผลเสีย	2	ไม่พูดด้วย	1	ให้ครูอื่น ๆ ช่วย	1
แนะนำ	1			แนะนำ	1

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
อบรม	1			เรียกมาคุย	1
		ปัญหาทุจริตในการสอบ			
ตักเตือน	1	ห้าม	1	ตักเตือน	1
แยกโต๊ะให้ห่าง ๆ	1	กวดขัน	6	เพิกเฉย	1
เรียกมาคุย	1	ตักเตือน	2	เรียกมาคุย	1
กวดขันเข้มขึ้น	3			กวดขัน	1
		ปัญหาเสพย์ยา			
เรียกมาคุย	1	ไก่ลชิด	1	แจ้งผู้ปกครอง	1
แนะนำ	1	เรียกมาคุย	4	ตักเตือน	1
		แนะนำ	3	แนะนำ	1
		ตักเตือน	2	อธิบายผลเสีย	1
		ติดต่อทางบ้าน	2		
		อธิบายโทษ	3		

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		<u>ปัญหารักเพื่อนต่างเพศ</u>			
แนะนำ	3	อธิบายโทษ	3	แนะนำ	1
ตักเตือน	2	เรียกมากุย	2	ตักเตือน	1
เรียกมากุย	3	ตักเตือน	1	สนใจ	1
		สังเกต	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	1
		ขอร้อง	1		
		<u>ปัญหาเล่นการพนัน</u>			
ตักเตือน	1	เรียกมากุย	1	เรียกมาคุย	1
เรียกมากุย	2	ตักเตือน	3	ตักเตือน	2
เป็นกันเอง	1	เยี่ยมบ้าน	1	เยี่ยมบ้าน	1
		เชิญผู้ปกครองมาพบ	1	ใกล้ชิดเด็ก	1
		ลงโทษ	1	ลงโทษ	2
		เอาใจใส่	1	ดุ	1
		ไม่สนใจเด็ก	1	ดา	1
		อธิบายผลเสีย	2	ขอความร่วมมือจากครู	
		รายงานอาจารย์ใหญ่	1	อื่น ๆ	1

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาขออนุญาตออกจากห้องบ่อย ๆ			
ศึกษาเป็นรายกรณี	1	ศึกษาเป็นรายกรณี	1	แนะนำ	1
เรียกมาคุย	2	ตักเตือน	2	อธิบายผลเสีย	1
อธิบายผลเสีย	2	เรียกมาคุย	2	หาสาเหตุ	1
หาสาเหตุ	2	หาสาเหตุ	1	ปรึกษากรูอื่น ๆ	2
ปรึกษากรูประจำชั้น	1	ปรึกษากรูอื่น ๆ	1	ยอมอนุญาต	1
เอาใจใส่	1	สนใจเด็ก	1	ชู	1
ขอร้อง	1	อธิบายผลเสีย	1		
		แนะนำ	1		
		ปัญหาลักขโมย			
อบรม	1	เรียกมาสอบสวน	1	อบรม	2
ตักเตือน	3	แนะนำ	1	ตักเตือน	1
สนใจเด็ก	1	ตักเตือน	1	สนใจเด็ก	2
เรียกมาสอบสวน	3			เรียกมาคุย	1
ช่วยเหลือด้านการเงิน	1			ช่วยเหลือด้านการเงิน	1
สังเกต	1			สนิทสนม	1
สนิทสนม	1				
ให้คนอื่นไปขโมยของตัวบ้าง	1			ติดต่อผู้ปกครอง	1

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ปรึกษากรูประจำชั้น	1			**ศึกษาเป็นรายกรณี**	1
ปรึกษาอาจารย์ใหญ่	1				
ลงโทษ	1				
		ปัญหาเข้าชั้นช้า			
สนใจเด็ก	2			**ปล่อยเลยตามเลย**	1
เรียกมากุย	3			อธิบายผลเสีย	1
อธิบายผลเสีย	1			ลงโทษ	1
ลงโทษ	1			หาสาเหตุ	1
หาสาเหตุ	1			ปรึกษาครูอื่น ๆ	1
ปรึกษากรูประจำชั้น	1			สนใจเด็ก	1
แนะนำ	1			สนิทสนม	1
		ปัญหาการแต่งกายไม่ถูกระเบียบ			
เรียกมากุย	3	เรียกมากุย	1	ตักเตือน	2
แนะนำ	1			อบรม	1
อธิบายผลเสีย	1			**สนใจเด็ก**	
ตักเตือน	1			ไม่สนใจเด็ก	1

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
ขอร้อง	1				
คุ	1				
สนใจเด็ก	1				
		ปัญหากลุ่มเหล้าในห้อง			
ขู่จะให้องอาจารย์ใหญ่	2	แนะนำ	1	ขู่	2
อบรม	1	บังคับ	1	อบรม	1
สนใจเด็ก	1	อธิบายผลเสีย	1	สนใจเด็ก	3
ปรึกษากรูประจำชั้น	1	ขอร้อง	1	ปรึกษาครูประจำชั้น	1
ตักเตือน	1	ขู่	1	แนะนำ	1
เรียกมาคุย	1				
		ปัญหารับประทานขนมในห้อง			
เรียกมาคุย	1	ห้าม	1	เรียกมาคุย	1
ตักเตือน	2			ตักเตือน	1
แนะนำ	1				
ขอร้อง	1				
ขู่	1				

ตาราง 10 (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาประจบครู			
ไม่สนใจเด็ก	1	เรียกมาคุย	1		
วางเฉย	1	ทำเฉย ๆ	1		
ไม่ลำเอียง	1				
		ปัญหาการแต่งกาย สกปรก			
ตักเตือน	1	เรียกมาคุย	1	เรียกมาคุย	1
เรียกมาคุย	1	แนะนำ	1	แนะนำ	1
				ตักเตือน	1
		ปัญหาละเมิดกฎ			
เรียกมาคุย	1			เรียกมาคุย	2
ให้เด็กได้แสดงออก	1			สนิทสนม	1
สนใจเด็ก	1				
		ปัญหาพกอาวุธ			
เรียกมาคุย	1			สนใจเด็ก	1
เยี่ยมบ้าน	1				

ตาราง 1? (ต่อ)

วิธีแก้ที่ได้ผล	ความถี่	วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล	ความถี่	วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้	ความถี่
		ปัญหาเอามีดวางบนโต๊ะเรียน (ขู่ครู)			
ตักเตือน	1			ปล่อยเลยตามเลย	1
เรียกมาดุ	1			สนใจเด็ก	1
สนใจเด็ก	1				
		ปัญหาทำลายของของโรงเรียน			
ลงโทษ	1				
		ปัญหาผมยาว			
เรียกมาดุ	1				
แนะนำ	1				
		ปัญหาทะนงตัวว่าเรียนเก่ง			
ให้ทำแบบฝึกหัดยาก ๆ	1				
ให้ออกมาอธิบายหน้าชั้น	1				

จากตาราง 10 แสดงว่า หมวดปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ หนีเรียน ปัญหาที่พบรองลงไป คือ ขาดเรียน พูดจาหยาบกาย ฯลฯ

ปัญหาหนีเรียน วิธีแก้ที่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุย ซักถามมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปตามลำดับ คือ สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปตามลำดับ คือ ตักเตือน อธิบายผลเสีย ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไปตามลำดับ คือ ขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง เยี่ยมบ้าน ฯลฯ

ปัญหาขาดเรียน วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงมาคือ ตักเตือน แนะนำ วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงมาคือ สนใจเด็ก แนะนำ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีเรียกมาคุย บอกครูประจำชั้น เยี่ยมบ้าน ศึกษาเด็กมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงมาคือ อธิบายผลเสีย ฯ ฯลฯ

ปัญหาพูดจาหยาบคาย วิธีแก้ที่ได้ผล ใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ สนใจเด็ก ตักเตือน ฯลฯ วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ อธิบายผลเสีย ตักเตือน ฯลฯ วิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ใช้วิธีตักเตือนมากที่สุด วิธีแก้ที่ใช้รองลงไป คือ พูดอ่อนหวานด้วย เข้าใจเด็ก ฯลฯ

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ

การค้นคว้านี้เป็นสิ่งหนึ่งของโครงการวิจัยในการศึกษาถึงปัญหาที่พบในชั้นเรียนของนิสิตนักศึกษาฝึกหัดครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันทั้งวิธีการแก้ปัญหา ทั้งที่ประสบผลสำเร็จ ไม่ประสบผลสำเร็จ และความคิดอื่น ๆ ที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ เพื่อนำไปใช้สร้างเป็นแบบจำลองของปัญหา (Simulation) 2 แบบคือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case study) และการแสดงบทบาท (Role playing) โดยมีวัตถุประสงค์ไว้เป็นอุปกรณ์สำหรับฝึกนิสิตนักศึกษาฝึกหัดครูให้รู้จักคิดแก้ปัญหาจากแบบจำลองที่สร้างขึ้นก่อนออกทำการฝึกสอน

การศึกษาที่ทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี สาขามัธยมศึกษาในปีการศึกษา 2516 ที่ทำการฝึกสอนในระดับมัธยมศึกษามาแล้วไม่ต่ำกว่า 2 เดือน จากสถานศึกษา 3 แห่ง คือ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร วิทยาลัยการศึกษาปทุมวัน และวิทยาลัยวิชาการศึกษาพระนคร รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบพฤติกรรมวิกฤติ (The Critical Incident Technique) ซึ่งได้แบบสอบถามคืน 319 ชุด จากจำนวน 669 ชุด คิดเป็นร้อยละ 47.38 ได้ใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูลคือความถี่

สรุปและอภิปรายผลการค้นคว้า

การค้นคว้าครั้งนี้พบว่า

1. ปัญหานักเรียนมัธยมศึกษาที่นิสิตฝึกสอนระดับปริญญาตรี ค้นพบในการฝึกสอนจำนวนมากที่สุดตามลำดับความสำคัญดังนี้คือ

1.1 ไม่สนใจเรียน
1.2 ชวนเพื่อนคุย
1.3 เรียนออน
1.4 หนีเรียน
1.5 ไม่สงงาน ไม่ทำการบ้าน
1.6 แกล้งเพื่อน
1.7 ไม่เคารพครู ไม่สุภาพต่อครู
1.8 แสดงความเดน
1.9 ไม่ชอบวิชา
1.10 หลับในห้อง

ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับที่ นางสาวสิรินา เล็บครุฑ ศึกษาจากนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง และแตกต่างจากที่ศูนย์อินโนเทค (INNOTECH center) ได้ศึกษาจากเด็กระดับมัธยมในประเทศไทยบ้าง เรียงตามลำดับดังนี้

ป.กศ. สูง	ศูนย์อินโนเทค
1. ไม่ตั้งใจเรียน	1. ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
2. ก้าวร้าวรังแกเพื่อน	2. ไม่สนใจการเรียน
3. เรียนออน	3. แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
4. ชวนเพื่อนคุยในห้อง	4. เรียนหนังสือไม่ดี

ป.กศ. สูง	ศูนย์อินโนเทค
5. พูดหยาบคาย	5. ไม่สุภาพไม่เคารพครู
6. แหย่เพื่อนในชั้นเรียน	6. การรบกวนชั้นขณะสอน
7. ไม่ทำแบบฝึกหัด	7. หนีโรงเรียน
8. ไม่เคารพครู	
9. ไม่ทำการบ้าน	
10. ชาคเรียนบ่อย ๆ	

จะเห็นได้ว่าการศึกษาของศูนย์อินโนเทคซึ่งต่างไปเห็นได้ชัดจากการศึกษาครั้งนี้คือ ปัญหาฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ซึ่งที่ต่างกันจุดนี้อาจเป็นเพราะว่าศูนย์อินโนเทค ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูประจำชั้น ซึ่งมีเวลาคลุกคลีกับนักเรียนมากกว่านิสิตที่ออกฝึกสอน จึงพบปัญหาเกี่ยวกับการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนมากกว่า

2. หมวดหมู่พฤติกรรมของปัญหาที่พบมากตามลำดับความสำคัญในระดับมัธยมศึกษามีดังนี้ ๑๐

2.1 หมวดปัญหาเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน

2.2 ปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ

2.3 หมวดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู

2.4 หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้น

2.5 หมวดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น

2.6 หมวดปัญหาเกิดจากบุคคลิกภาพ

2.7 หมวดปัญหาเกิดจากสภาพทางกาย

ซึ่งส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับการค้นคว้าของนางสาวสิรินา เล็บครุฑ ซึ่งมีลำดับที่ดังนี้

1. หมวดปัญหาสภาพการเรียนการสอน
2. ปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมไม่เหมาะสมบางประการ
3. หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้นเรียน
4. หมวดปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่แสดงต่อครู
5. หมวดสภาพปัญหาเกี่ยวกับด้านบุคคลิกภาพ
6. หมวดปัญหาแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้อื่น
7. หมวดปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพทางกาย

เหตุที่พบหมวดปัญหาสภาพการเรียนการสอนมาก อาจเป็นเพราะว่า การสอนของครูไม่ใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่น่าสนใจเพียงพอ อีกประการหนึ่งคือ นักเรียนสอนใหม่มีความคิดว่า ครูฝึกสอนไม่ใช่ครูประจำการของตน

3. ในหมวดปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาที่พบมากในระดับมัธยมศึกษา คือ ไม่ตั้งใจเรียน เช่นเดียวกับการศึกษาค้นคว้าของนางสาวสิรินา เล็บครุฑ

การแก้ปัญหาเด็กไม่ตั้งใจเรียน วิธีที่ได้ผลที่สุดคือ เรียกมาคุย และใช้วิธีเดียวกันนี้แก้ไม่ได้ผลเป็นอันดับแรกเช่นกัน แต่มีความถี่น้อยกว่า และข้อเสนอแนะที่มากที่สุดคือ สนใจเด็กเพิ่มขึ้น

สำหรับการแก้ปัญหาเด็กไม่ตั้งใจเรียนของนักศึกษา ป.กอ. สูง ในระดับมัธยมนั้น ที่ได้ผลที่สุดคือการให้ความสนใจเอาใจใส่เป็นพิเศษ และใช้วิธีเดียวกันนี้แก้ไม่ได้ผลเป็นอันดับแรกเช่นกัน แต่มีความถี่น้อยกว่า และข้อเสนอแนะที่มากที่สุดคือ ซักถามประวัติและสาเหตุ

จะเห็นได้ว่าปัญหาในหมวดนี้ใช้วิธีที่ละมุนละม่อมจะแก้ได้ผลสำเร็จมากกว่าจะใช้วิธีรุนแรง เช่นการทำโทษ ถึงกระนั้นก็ตามก็มีบางปัญหาที่ใช้วิธีการเช่นเดียวกันที่แก้ได้ผล แต่ก็แก้ปัญหาไม่ได้ผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภูมิหลังของเด็กที่มีปัญหาเหล่านั้นแตกต่างกัน

และอีกประการหนึ่งความแตกต่างทางด้านบุคคลิกภาพของครูแต่ละคน

4. ปัญหาอื่น ๆ และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมบางประการ ปัญหาที่พบมากที่สุดในระดับมัธยมศึกษาคือ หนีเรียน ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาค้นคว้าของนางสาวสิรินา เจ็บครุฑ พบว่าปัญหาในหมวดนี้ที่พบมากในระดับมัธยมศึกษาคือพูดหยาบคาย

ปัญหาหนีเรียน วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยซักถามมากที่สุด และใช้วิธีเดียวกันนี้แก้ไม่ได้ผลเป็นอันดับแรกเช่นกัน แต่มีความถี่น้อยกว่า และขอเสนอแนะที่มากที่สุดก็ใช้วิธีเรียกมาคุยเช่นเดียวกัน

ส่วนปัญหาหนีเรียนจากการศึกษาค้นคว้าของ นางสาวสิรินา เจ็บครุฑ นั้น วิธีที่ใช้แก้ได้ผลมากที่สุดคือ พูดกับเด็กดี ๆ วิธีที่ใช้แก้ไม่ได้ผลอันดับแรกคือ ตักเตือนเด็ก และมีผู้เสนอแนะให้ใช้วิธีนี้เป็นอันดับแรกเช่นกัน

จะเห็นว่าการแก้ปัญหาในหมวดนี้วิธีแก้ที่ได้ผลคือ เรียกมาคุยแนะนำ ตักเตือน เรียกให้ตอบ ส่วนวิธีที่ใช้แก้ไม่ได้ผลคือ เรียกมาคุย เรียกไม่ตอบ แนะนำ ตักเตือน ซึ่งจะเห็นได้ว่าวิธีการแก้ที่ได้ผลและวิธีการแก้ไม่ได้ผลไม่มีความแตกต่างกันนัก

5. หมวดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมแสดงต่อครู ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่เคารพครู ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาที่ทำกับกลุ่มตัวอย่างในระดับ ป.กศ. สูง ปัญหาที่พบมากที่สุดในหมวดนี้คือ ไม่เกรงกลัวครู

ปัญหาไม่เคารพครู วิธีแก้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลคือวิธีตักเตือนเด็ก สำหรับวิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ ใช้วิธีชนใจตัวเด็กมากที่สุด

จะเห็นว่าปัญหาในหมวดนี้ส่วนใหญ่ใช้วิธี ให้ความสนใจ เอาใจใส่เรียกมาคุย ซักถามประวัติส่วนตัวบ้างที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเด็กรู้สึกว่าครูฝึกสอนไม่ใช่ครูประจำการจึงได้แสดงพฤติกรรมดังกล่าว หรือในระดับมัธยมเด็กกำลังย่างเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งมีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายถ้าครูดองดี เมื่อได้รับการโต้ตอบในทางละมุนละม่อมก็เกิด

ทัศนคติที่ดีและเลิกพฤติกรรมต่าง ๆ เหล่านั้น

6. หมวดปัญหาพฤติกรรมก่อกวนชั้น ปัญหาที่พบมากที่สุดในชั้นมัธยม คือ ชวนเพื่อนคุย ซึ่งตรงกับการศึกษาของ นางสาวสิรินา เล็บครุฑ

ปัญหาชวนเพื่อนคุยที่ใช้ได้ผลมากที่สุดคือ ใช้วิธีเรียกมาคุย ตักเตือน วิธีที่แก้ไม่ได้ผลอันดับแรกคือ สนใจตัวเด็ก วิธีอื่น ๆ ที่เสนอแนะมากที่สุด คือ สนใจตัวเด็ก

ส่วนนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง วิธีการแก้ที่ใช้ได้ผลมากที่สุด คือ ให้ความเป็นกันเอง และวิธีแก้ที่ใช้ไม่ได้ผลอันดับแรกคือ อบรมตักเตือน วิธีอื่น ๆ ที่เสนอแนะมากที่สุดคือ พูดดี ๆ ออนหวาน

จะเห็นได้ว่านิสิตในระดับปริญญาและนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง ใช้วิธีแก้ปัญหาคล้ายคลึงกัน

7. หมวดปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวผู้อื่น ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาแกล้งเพื่อน ซึ่งคล้ายคลึงกับการศึกษาค้นคว้าของ นางสาวสิรินา เล็บครุฑ คือ หมวดปัญหาพฤติกรรมแบบก้าวร้าวผู้อื่นในระดับมัธยม ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ รังแก เกเรเพื่อน

สำหรับการแก้ปัญหานี้ที่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยมากที่สุด วิธีแก้ที่ไม่ได้ผลอันดับแรกคือ สนใจตัวเด็ก และวิธีที่คิดว่าคนอื่นแก้ก็ใช้วิธีสนใจตัวเด็กเช่นเดียวกัน

ส่วนนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง การแก้ปัญหารังแกเพื่อนที่ใช้ได้ผลมากที่สุด คือ การพูดดี ๆ ด้วย และมีผู้แก้ปัญหาด้วยการอบรมชี้แจง แต่แก้ไม่ได้ผล ส่วนวิธีอื่น ๆ ที่เสนอแนะมากที่สุดคือ การลงโทษ

8. หมวดปัญหาเกิดจากบุคคลิกภาพปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ ซึ่งต่างกับปัญหาที่นักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง พบในระดับมัธยมคือ ขี้มงอย เหงา เก็บตัว การแก้ปัญหาปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้ นิสิตฝึกสอนระดับปริญญาตรีวิธีที่ใช้ได้ผลมากที่สุดคือ เรียกมาคุย ศึกษาเป็นรายกรณี วิธีที่แก้ไขไม่ได้ผลใช้วิธีเรียกมาคุยเป็น

อันดับแรก ส่วนวิธีอื่น ๆ ที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดคือ ชักชวนให้เพื่อน ๆ คุยด้วย ส่วนนักศึกษา ป.กศ. สูง วิธีที่ใช้แก้ปัญหาเข้ากับเพื่อนไม่ได้นั้น วิธีที่ใช้ได้ผลมากที่สุดคือ แนะนำ ตักเตือน และวิธีที่แก้ไม่ได้ผลอันดับแรกคือ ซักประวัติและถามหาสาเหตุ ส่วนวิธีอื่น ๆ ที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดคือ ให้ความสนใจสนิทสนมมากขึ้น

จากปัญหาในหมวดนี้ การแก้ปัญหาที่ได้ผลส่วนใหญ่จะเป็นการแนะนำตักเตือน ชวนคุยพูดดี ๆ ด้วย อันเป็นวิธีที่ละมุนละมอมทั้งสิ้น ส่วนวิธีแก้ที่ไม่ได้ผลก็ใช้วิธีละมุนละมอมเช่นเดียวกัน แต่ที่ไม่ได้ผลอาจเป็นเพราะว่าความแตกต่างของนักเรียนและตัวครู อย่างไรก็ตามนิสิตผู้พบปัญหาเหล่านี้ก็มีความเห็นว่าควรแก้ด้วยการให้ความสนใจเป็นพิเศษ และอาจขอความช่วยเหลือจากทางบ้านด้วย

9. หมวดปัญหาจากสภาพทางกาย ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ อ้วนมาก ซึ่งแตกต่างจากการพบปะของนักศึกษาระดับ ป.กศ. สูง ปัญหาที่พบมากในระดับมัธยมมีจำนวนความถี่เท่า ๆ กันคือ เดินไม่ถนัด ไม่พร้อมในการเรียน ฯลฯ

ปัญหานี้ วิธีแก้ที่ใช้ได้ผลมากที่สุดคือ เรียกมาคุย แนะนำ ชี้แจงให้เข้าใจ ส่วนวิธีอื่น ๆ ที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดคือ ชี้แจงให้เข้าใจและแนะนำ

จะเห็นได้ว่าปัญหาทางกายนี้ เป็นปัญหาซึ่งอาจจะเป็นมาแต่กำเนิด ซึ่งการแก้ต้องอาศัยระยะเวลาอันยาวนาน และความร่วมมือจากแพทย์ เพราะฉะนั้น ในปัญหาที่เกี่ยวกับสภาพร่างกายพิการนั้นเป็นปัญหาที่แก้ไม่ตก ครูส่วนใหญ่ก็เพียงใช้วิธีปลอบโยนและแนะนำเท่านั้น

จากปัญหาทั้งปวงเหล่านี้ ผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหาไว้ 2 ประเภท คือ การศึกษาเป็นรายกรณี 20 กรณี และการแสดงบทบาท 20 บทบาท รวมเป็นแบบจำลองของปัญหาทั้งหมด 40 ชนิด ซึ่งครอบคลุมปัญหาต่าง ๆ แบบจำลองของปัญหาได้แสดงไว้ในภาคผนวก

แบบจำลองของปัญหาที่สร้างไว้นี้ เพื่อเป็นอุปกรณ์ในการฝึกให้นักเรียนครูได้รู้จักคิดค้น วิธีแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน เป็นการเตรียมตัวให้นักเรียนครูได้รู้ และค้นหาวิธีแก้ปัญหาอันจะเกิดได้ในห้องเรียน

กลุ่มผู้วิจัยได้รวมกันลองนำแบบจำลองส่วนหนึ่งไปใช้กับนิสิตปีที่ 2 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร จำนวน 21 คน

วิธีสอนโดยใช้แบบจำลองนี้ มีวิธีการดังต่อไปนี้

ก. การศึกษาเป็นรายกรณี

1. การทำความตกลงเบื้องต้น ผู้วิจัยได้เตรียมรายละเอียดที่จะให้นิสิตเกี่ยวกับ

ก. ความหมายของการศึกษาเป็นรายกรณี

ข. ความมุ่งหมายของการฝึกใช้การศึกษาเป็นรายกรณี

ค. ให้นิสิตทราบถึงสิ่งที่เขาจะต้องทำ

2. การแก้ปัญหา นิสิตแต่ละคนจะได้รับการศึกษาเป็นรายกรณีคนละ 1 ชุด และกระดาษที่จะเขียน "วิธีแก้ปัญหา" นิสิตจะต้องศึกษาวิธีเก็บปัญหาต่าง ๆ จากการศึกษาเป็นรายกรณี และเขียนคำตอบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาโดยต่างคนต่างทำไม่ต้องปรึกษากับคนอื่น

3. การอภิปรายเมื่อนิสิตตอบคำถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำคำตอบเหล่านั้น มาแจกแจงวิธีแก้ปัญหาให้ดู และเปิดให้มีการอภิปรายวิธีการแก้ปัญหาของผู้อื่น หลังจากนั้นมีการสรุปการแก้ปัญหาไว้ด้วย ซึ่งจะได้วิธีแก้ปัญหาหลาย ๆ อย่าง ที่อาจประสบผลสำเร็จได้

ข. การแสดงบทบาท

1. การทำความตกลงเบื้องต้น รายละเอียดที่ผู้สอนจะต้องจัดให้นิสิต

ก. ความหมายของการแสดงบทบาท

ข. ความมุ่งหมายของการฝึกใช้วิธีการนี้

ค. บทบาทที่นิสิตต้องแสดง

2. การเตรียมและการแสดงบทบาท

กลุ่มผู้วิจัยได้อธิบายถึงสถานการณ์ของบทบาท โดยแจกบทบาทของครูและนักเรียน ให้นิสิตทุกคนในชั้น สำหรับผู้ที่จะออกมาแสดงบทบาทนั้น แจกให้เฉพาะบทบาทที่ตนจะต้องแสดงเท่านั้น ในการทดลองครั้งนี้นิสิตทุกคนในชั้นมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทด้วย เมื่อผู้แสดงเข้าใจบทบาทของตนแล้วก็ให้ดำเนินการแสดง

3. หลังจากแสดงบทบาทเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้ให้ผู้ร่วมแสดงเขียนวิจารณ์การแก้ปัญหาของผู้ที่ออกมาแสดง แล้วรวบรวมคำตอบและอ่านข้อวิจารณ์ ให้ผู้ร่วมแสดงได้ฟัง พร้อมทั้งชี้แจงให้นิสิตเห็นว่าการใช้ การแสดงบทบาทนี้จะทำให้สามารถรวบรวมวิธีการแก้ปัญหาได้หลายวิธีเช่นกัน

ค. ได้แจกแบบสำรวจความเห็นของนิสิตต่อการเรียนด้วยวิธีนี้ดังได้แสดงไว้ในตาราง

ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นของนิสิตต่อการเรียนแก้ปัญหาด้วยวิธีใช้แบบจำลองของปัญหาทั้งสองแบบ

	มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง%	น้อย %	น้อยที่สุด %
1. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้เพิ่มพูนความรู้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนเพียงใด	9.52	71.60	19.04	-	-
2. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ดีเพียงใด	4.76	47.60	38.08	9.52	-

	มากที่สุด %	มาก %	ปานกลาง%	น้อย %	น้อยที่สุด %
3. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้ยั่วยุให้ท่านอยากคิดแก้ปัญหานักเรียนมากน้อยเพียงใด	28.56	57.12	9.52	4.76	-
4. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้ช่วยให้สมาชิกมีส่วนรวมเพียงใด	19.04	52.36	23.80	4.76	-
5. ท่านคิดว่าแบบจำลองของปัญหาช่วยให้ท่านเกิดความรู้สึกว่าท่านเข้าไปแก้ปัญหาจริง ๆ มากน้อยเพียงใด	14.28	28.56	57.12	-	-
6. ท่านคิดว่าการใช้แบบจำลองของปัญหาจะสามารถรวบรวมวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด	4.76	61.88	33.32	-	-
7. ถ้าท่านได้ฝึกแบบจำลองของปัญหาท่านคิดว่าท่านสามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาของนักเรียนได้เพียงใด	4.76	33.32	52.36	9.52	-
8. ท่านเห็นด้วยกับวิธีสอนแก้ปัญหาของนักเรียนโดยใช้แบบจำลองของปัญหานี้มากน้อยเพียงใด	19.04	52.36	23.80	4.76	-
9. ท่านคิดว่าวิธีการฝึกแก้ปัญหาโดยใช้แบบจำลองของปัญหานี้ให้ความสนุกสนานและความเพลิดเพลินมากกว่าการบวกให้แก้ปัญหามากน้อยเพียงใด	23.80	42.84	28.56	4.76	-
10. ท่านคิดว่าควรใช้วิธีการสอนโดยใช้แบบจำลองของปัญหาเช่นนี้ในสถาบันฝึกหัดครูมากน้อยเพียงใด	52.36	28.56	14.28	-	4.76

จากตาราง 11 นี้ แสดงว่านิสิตส่วนมาก มีความเห็นว่า วิธีการสอนแก้ปัญหาโดยใช้แบบจำลองทั้ง 2 แบบนี้ เป็นวิธีที่มีประโยชน์ในด้านยั่วยุให้สมาชิกทุกคน อยากคิดแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหา ให้ความเพลิดเพลิน และควรนำวิธีการสอนแบบนี้ มาใช้ในสถาบันฝึกหัดครู

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการค้นคว้าปัญหา และวิธีแก้ปัญหาจากนิสิตระดับปริญญาตรี ที่สอนในระดับมัธยมศึกษา จึงเห็นสมควรให้นิสิตนักศึกษาในสถาบันผลิตครู ได้ทราบถึงปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก่อนออกทำการฝึกสอน เพื่อให้เขามีความพร้อม และความมั่นใจที่จะเผชิญกับปัญหาจริง ๆ ในชั้นเรียน

2. ผู้ค้นคว้ามีความคิดเห็นว่า ควรนำแบบจำลองของปัญหาที่สร้างขึ้นจากสภาพปัญหาที่พบนี้ ไปฝึกนิสิตนักศึกษาในสถาบันผลิตครู เพื่อเปรียบเทียบดูผลการฝึกสอนว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกจากแบบจำลองก่อนออกฝึกสอน จะมีความแตกต่างในด้านวิธีการแก้ปัญหาจากกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกในด้านใดหรือไม่

3. ผลค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูและในโรงเรียน เพื่อจะได้นำไปศึกษา และอาจจะใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การเรียนการสอน ให้มีประโยชน์ยิ่งขึ้น

4. ควรจะได้มีการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับเรื่องเดียวกันนี้ให้กว้างขวางออกไปอีก เพราะการวิจัยนี้ ทำการวิจัยกับนิสิตฝึกสอนในกรุงเทพมหานครเท่านั้น ยังมิได้ทำการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางพอ ฉะนั้น ปัญหาและพฤติกรรมที่วิจัยมาได้จึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ปัญหาอื่น ๆ อาจมีอีกมาก

5. น่าจะมีการสำรวจปัญหาบางประการและนำไปสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหาไว้ใช้กับนิสิตนักศึกษาครู เพื่อฝึกแก้ปัญหาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

นำทรัพย์ จันทร์หอม ความมุ่งหวังของนักเรียนต่อครูในเรื่องการลงโทษและการให้รางวัล ปริญญานิพนธ์วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515, หน้า 2

ภรณี ธรรมาภรณ์พิลาส การศึกษาสาเหตุการหนีเรียนของนักเรียน 5 คนพร้อมทั้งวิธีการให้คำปรึกษาเพื่อการช่วยเหลือ, ปริญญานิพนธ์วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2513

มัลฑนา ปิยะมาดา การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครธนบุรี ปริญญานิพนธ์การศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2511, 133 หน้า

วนิดา นิโลดม และคณะ การสำรวจภาวะผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2497 - 2503 หน้า 102

วิจัย วงษ์ใหญ่ "ฝึกสอน" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 5 :44 - 54, 9 เมษายน 2514

วิทยา ทาทอง "การสำรวจปัญหาครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา" วิทยานิพนธ์, รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อปริญญามหาบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2505 - 2509 หน้า 13 - 14

สมยศ แม่นแย้ม, การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล, ประชาศึกษา, 8 :466 - 471, มีนาคม 2510

สำเริง บุญเรืองรัตน์ "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน" ศูนย์ศึกษา 2 : 112 - 116 ตุลาคม - ธันวาคม 2515

สุรางค์ โค้วตระกูล "การศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล" จุลสารสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, โรงเรียนการช่างวุฒิศึกษา 2505, 37 หน้า

อาทิพจน์ "ความล้มเหลวของการฝึกหัดครู ปาจารยสาร ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ตุลาคม - ธันวาคม 2514 หน้า 3

อิสระ ปั้นชุก "ช่องว่างระหว่างการฝึกสอนกับการนิเทศ", วิทยาสาร 24 : 8 - 10, 12, 8 กุมภาพันธ์ 2516

Flanagan, J.C., "The Critical Incident Technique" The Psychological Bulletin, 51 : 354-355, July, 1954.

Halliwell, Joseph W., "A Review of the Research Comparing the Teaching Effectiveness of Elementary School Prepared in Intensive Teacher Training Programs and in the Regular Undergraduate Programs", The Journal of Teacher Education, 15 : 190-191, June, 1964.

Martin Gerald Charles, "A Study of the Adequacy of Professional Preparation for Teaching Disadvantage Children as Perceived by Selected Elementary Teacher", Dissertation Abstracts, 27 : 690-A, 1960.

Munandar, A.S., Teacher Training in Critical Classroom Behaviors, Volume : 2, Innoteob /PA 1/ Vol.11/7 August 1972.

Ryans and Others, Characteristics of the Teachers, George Banta Company, Manasha, 1960, 416 pp.

Salvator, J.Pappalardo, "An Investigation of the Efficacy of "In-Basket" and "Role Playing" Variation of Simulation Technique for use in Counselor Education", Dissertation Abstract, 33:2721-A, December,1972.

Tansey,P.I. and Unwin, Derick, Simulation and Gaming in Education, Methuem Educational Ltd., London, Toronto, Sydney, Wellington, 1969, 152 pp.

Tucker, David Greer "The Effect of A Simulation Treatment on Attitudes and Behavior of Student Teachers and their Inner-City Classrooms Pupils," DAI, August, 1972, Vol.33, No.2, p.657 A.

ภาคผนวก

การศึกษาเป็นรายกรณี (Case study)

การแสดงบทบาท (Role - playing)

และ

แบบสอบถาม

1. ปัญหาของเด็กที่ต้องการความรัก

ญาณี เป็นครูสอนวิชาเลขคณิต ชั้น ม.ศ. 2ก. ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในชั้นนี้มีนักเรียนทั้งหมด 46 คน ชาย 21 คน หญิง 25 คน ด.ญ.อรชา เป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้น อายุ 14 ปี ญาณีพบว่าเขาเป็นเด็กมีปัญหาที่ ญาณี จะต้องแก้ไข

อรชาชอบแสดงออกเพื่อเรียกร้องความสนใจ เช่นลุกเดินไปมาขณะที่ญาณีทำการสอน บางครั้งเธอจะแสดงท่าอวดดีกับญาณี เช่น เวลาที่ญาณีเข้าชั้น หัวหน้าชั้นจะบอกให้นักเรียนทำความเคารพครู เธอจะนั่งเฉย บางครั้งเวลาญาณีตั้งคำถามให้เธอตอบ เธอจะไม่ตอบหรืออาจจะตอบนอกเรื่อง ญาณีพยายามใช้ความอดทนอย่างมากที่จะบังคับไม่ให้แสดงอารมณ์ออกมา พยายามพูดดีกับเธอ แต่ก็ไม่ได้ผล บางครั้งเธอก็ชวนเพื่อนๆคุยในชั้นเรียน นอกจากนี้ในเวลาเรียน เธอชอบเอาหนังสือเพลงขึ้นมาเปิดดู แต่ไม่ได้ร้อง แม้ญาณีจะห้ามปราม เธอก็ไม่เชื่อฟัง

ต่อมาญาณีพยายามสนใจอรชาให้มากกว่าคนอื่น ๆ เรียกตอบและให้ทำแบบฝึกหัดบนกระดานอยู่เรื่อยๆ เพื่อที่จะไม่ให้มีเวลาไปคุยกับผู้อื่น ซึ่งพบวิธีนี้ได้ผลดี ครั้งต่อไปญาณีก็พยายามเรียกให้น้อยลง อรชาก็จะแสดงพฤติกรรมเช่นเดิมอีก ญาณีจึงสอบถามดูจากครูประจำชั้นและครูหลายท่านเกี่ยวกับอรชาจึงได้ทราบว่า อรชาอาศัยอยู่กับยาย เพราะบิดา มารดา หย่าร้างกัน บิดาของอรชาไปแต่งงานใหม่และมีลูกกับมารดาเลี้ยง บิดาไม่เคยส่งเสียมารดาเธอ และไม่เคยสนใจใยดีกับอรชาเลย มารดาของเธอครอบใจมาก จึงออกไปทำงานต่างจังหวัด ทิ้งอรชาให้อยู่กับยายซึ่งเป็นแม่ค้าขายของอยู่ในตลาด ยายไม่มีเวลาอบรมดูแลเอาใจใส่อรชา ด้วยเหตุที่อรชาขาดความรักความอบอุ่นนี้เอง จึงอยากจะให้เพื่อนๆ และครูสนใจตัว จึงได้แสดงพฤติกรรมดังกล่าว

เมื่อญาณีได้ทราบข้อมูลทางบ้านของอรชา ก็รู้สึกสงสารเธออยากจะช่วยให้เธอมีความสุขขึ้น จึงได้แสดงความสนิทสนมต่อเธอ โดยพูดจาทักทายกับเธออย่างเป็นกันเอง เวลาพักเที่ยงก็ชวนเธอมาคุยด้วย จนในที่สุดเธอก็เริ่มไว้ใจญาณี และเล่าเรื่องส่วนตัว

ให้ฟังว่า เธอน้อยใจมากที่บิดามารดาต่างก็ทอดทิ้งเธอ ยายก็ไม่รอบใจเธอเลย เอาแต่ขาย ของ เธอว้าเหว่ อยากให้คนอื่นสนใจ จึงพยายามทำทุกอย่างเพื่อให้คนสนใจเธอ ญาณีจึงได้-อธิบายแก่เธอว่า สิ่งที่เธอเคยประพฤติอยู่นั้นไม่ถูกต้อง และได้ให้คำแนะนำแก่เธอว่า ควรปฏิบัติตัวอย่างไรต่อเพื่อน ครู และผู้ปกครอง จึงจะเหมาะสม ญาณีบอกเธอว่า ญาณีรักและสงสารเธอ ยินดีที่จะรับเป็นผู้ให้คำปรึกษาเธอทุกเรื่อง อรชาตื้นตันมาก เธอร้องไห้และรับปากว่า เธอจะพยายามทำตัวเป็นคนดี และถ้าเธอมีเรื่องเดือดร้อนอะไร เธอจะมาปรึกษาญาณี ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา อรชาก็เปลี่ยนแปลงไป เธอตั้งใจเรียน และได้รับคำชมเชยว่าเป็นนักเรียนที่มีความประพฤติดีคนหนึ่งของชั้น

⑤ ปัญหาของเด็กชุกชนและก่อกวนในชั้น

มลฤดีเป็นครูประจำชั้น ม.ศ.1 ง. ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชายแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร ในชั้นนี้มีนักเรียนทั้งหมด 40 คน เด็กชายต้อยเป็นนักเรียนในชั้นของเธอ อายุ 13 ขวบ มลฤดีเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษในชั้นนี้ด้วย มลฤดีสังเกตพฤติกรรมของต้อยตั้งแต่ต้อยเริ่มเข้าเรียนในโรงเรียนนี้ ต้อยเป็นนักเรียนที่มลฤดีหนักใจมาก เขามีพฤติกรรมที่จะต้องแก้ไข

ต้อยเป็นเด็กซึ่งเคยไปศึกษาต่างประเทศมาตั้งแต่เด็ก ๆ บิดาของต้อยทำงานอยู่ในกระทรวงการต่างประเทศ เมื่อต้อยอายุได้ 5 ขวบ บิดาได้รับคำสั่งให้ไปทำงานในสถานทูตของต่างประเทศ บิดาของต้อยจึงพามารดาของต้อย พี่ ๆ และต้อยไปอยู่ในประเทศนั้น ต้อยเป็นลูกคนสุดท้อง เขามีพี่ชาย 1 คน พี่สาว 1 คน ต้อยได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาแบบตะวันตก จวบจนอายุได้ 11 ขวบ บิดาจึงย้ายกลับเมืองไทย และพาต้อยกลับมาเรียนชั้น ป.6 ที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง ส่วนมารดาและพี่ ๆ ของต้อยยังคงอยู่ที่ต่างประเทศ บิดาอ้างว่าต้อยเกเรไม่มีใครปราบได้ จึงพากลับเมืองไทยด้วย ต้อยเข้าเรียนชั้น ป.6 บิดาหาครูมาสอนภาษาไทยให้ เรียนจนจบ ป.7 จึงพามาเข้าโรงเรียนที่มลฤดีสอน

ต้อยเป็นเด็กผิวขาว รูปร่างเล็ก หน้าตาน่ารักน่าเอ็นดู แต่งกายสะอาดสะอ้าน แต่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ต้อยอยู่นิ่งไม่ได้ เวลาครูสอน ต้อยจะชวนเพื่อนคุย คอยแกล้งเพื่อนอยู่เสมอ ไม่ปึกใครกล้าตอแยต้อย เพราะต้อยเลือกคบเพื่อนเกเรที่อยู่ชั้นสูง ๆ กว่า ครูอื่น ๆ ที่เข้าสอนในชั้น ม.ศ.1 ง. มาฟ้องมลฤดีว่า ต้อยเกเรมาก ไม่ค่อยส่งงาน ก่อกวนชั้น ครูจะสอนได้ดีมากตอนเขาไม่เข้าชั้น มลฤดีก็ได้พบพฤติกรรมไม่ดีของต้อยขณะเข้าสอน เนื่องจากต้อยเก่งภาษาอังกฤษ ดังนั้น ในชั่วโมงภาษาอังกฤษที่มลฤดีสอน ต้อยจะไม่สนใจฟัง มักตั้งคำถามซึ่งบางครั้งครูเองก็แทบตอบไม่ได้ มลฤดีโมโหมาก ได้ดุด่าต้อย แต่ก็ไม่ได้แก้ไขพฤติกรรมของต้อยให้ดีขึ้น มลฤดีเคยลงโทษต้อยเมื่อจับได้ว่ารังแกเพื่อนโดยการเฆี่ยนตีแต่ไม่ได้ผล

มลฤดีเรียกต้อยมาคุยส่วนตัว ได้พยายามแนะนำและตักเตือนต้อย แต่ก็ไม่ทำให้ต้อยประพฤติดีขึ้น ต้อยบอกว่าที่ตนต้องซุกซนในห้องเรียนนั้น เพราะเบื่อการสอนของครูไทย ไม่มีอุปกรณ์ ไม่มีกิจกรรมเลย สู้เมืองนอกไม่ได้ มลฤดีพยายามปรับปรุงการสอนโดยแทรกกิจกรรมให้มาก แต่ต้อยก็ยังคงเหมือนเดิม

มลฤดีคิดว่าต้องขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง จึงได้โทรศัพท์ไปเชิญบิดาต้อยมาพบ เพราะต้อยประพฤติตัวไม่เหมาะสมหลายประการ บิดาต้อยมาพบมลฤดี ยอมรับว่า ต้อยเกเรจริง พยายามแก้ไข โดยเอาใจใส่กวดขัน และจะว่ากล่าวตักเตือนต้อยให้ประพฤติดี และขอร้องให้มลฤดีช่วยแก้ไขอบรมบ่มนิสัยต้อยด้วย

มลฤดีได้เรียกต้อยมาถามอีกครั้งหนึ่ง ถามถึงบิดาของเขา ต้อยบอกว่า บิดาไม่มีเวลาให้ตนเลย ตนต้องอยู่กับคนใช้ตลอดเวลา บิดาออกจากบ้านแต่เช้า กลับบ้านดึก ๆ ส่วนมากตนก็หลับแล้ว ต้อยเบื่อเมืองไทย คิดถึงมารดาอยากไปอยู่กับมารดา มลฤดีพยายามให้ความรักความอบอุ่นแก่ต้อย แต่ต้อยก็ยังคงทำตัวเด่นเรียกร้องความสนใจในห้อง รังแกเพื่อน เวลาใครมาฟ้องมลฤดีก็เรียกต้อยมาซักถาม ต้อยก็ยอมรับ เธอก็เฆี่ยนตี ในที่สุดเมื่อแก้ไม่ได้ เธอก็ต้องปล่อยเลยตามเลย ขณะนี้ต้อยก็ได้ชื่อว่า "จอมก่อกวนชั้น" ครูทุกคนอิดหนาระอาใจในตัวต้อย มลฤดีคิดไม่ตกว่าจะจัดการอย่างไรกับต้อยดี

3. ปัญหาของเด็กขาดโรงเรียนบ่อย ๆ

สิรีเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร สิรีเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้น ม.ศ. 3 และเป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 3 ข. ในชั้นนี้มีนักเรียนทั้งหมด 45 คน เป็นชาย 21 คน หญิง 24 คน นายชลิตเป็นนักเรียนคนหนึ่งของเธอ อายุ 16 ปี เธอพบว่า นายชลิตเป็นนักเรียนในชั้นที่เธอจะต้องแก้ไข นายชลิตมักจะลาโรงเรียนบ่อยครั้ง เขามีจดหมายซึ่งผู้ปกครองเซ็นชื่อรับรองมาทุกครั้ง ตอนแรก ๆ สิรีไม่เฉลียวใจ ต่อมาเห็นว่าจำนวนการลาเพิ่มถี่เข้า เธอเกรงว่า เวลาเรียนของเขาจะไม่พอ จึงเรียกเขามาพบ และชี้แจงถึงผลเสียต่าง ๆ ของการลาโรงเรียน ต่อมา เธอพบผู้ปกครองของนายชลิต ได้แจ้งให้ผู้ปกครองทราบว่า นายชลิตลาโรงเรียนบ่อยครั้ง ถ้าเขายังลาอยู่เช่นนี้อีก จะไม่มีสิทธิเข้าสอบ บิดานายชลิตตกใจมาก เขาบอกว่า เขาไม่ทราบเลยว่า นายชลิตลาโรงเรียนบ่อย ๆ เขาก็เห็นนายชลิตแต่งกายไปโรงเรียนทุกเช้า และกลับพร้อมเพื่อน ๆ ในตอนเย็น เธอจึงทราบความจริงว่า ถูกนายชลิตหลอกลวง โดยการปลอมลายเซ็นผู้ปกครองลาโรงเรียน และคงจะรวมทั้งการเซ็นความเห็นผู้ปกครองในสมุดรายงานเทอมต้นของเขาด้วย สิรีโมโหมาก รู้สึกเสียหน้าที่จะบอกผู้ปกครองว่าเป็นความผิดของเธอด้วย สิรีบอกเขาว่า เธอเบื่อระอานายชลิตมาก ลาโรงเรียนบ่อยครั้ง เวลาไปเรียนก็ไม่ได้ตั้งใจเรียนเลย สงสัยว่าปลายปีนี้ นายชลิตจะสอบตก

สิรีขอความร่วมมือจากบิดาของเขาให้ช่วยกวดขันนายชลิตด้วย บิดาของเขารับปากว่าจะจัดการแก้ไขนายชลิตเอง และขอร้องเธอให้ลงโทษนายชลิตเมื่อเขากระทำผิด วันรุ่งขึ้น เธอไปโรงเรียน และทราบข่าวว่า บิดานายชลิตได้ลงโทษนายชลิตอย่างรุนแรงถึงขนาดตบหน้า และเตะนายชลิต นายชลิตหนีไปอาศัยอยู่บ้านเพื่อน สิรีตกใจที่เกิดเหตุการณ์รุนแรงขึ้น ได้เล่าเรื่องนี้ให้อาจารย์ใหญ่ฟัง ท่านจึงแนะนำให้เธอไปบ้านนายชลิต ซึ่งอยู่ใกล้โรงเรียน เย็นวันนั้น เธอได้ไปพบผู้ปกครองของเขา มารดานายชลิตร้องไห้และบอกว่า บิดาของนายชลิตลงโทษลูกรุนแรงเกินไป

เธอถามสิรีว่า ทำอย่างไรจึงจะได้ตัวลูกคืนมา บิดาของนายชลิต ซึ่งนั่งอยู่ในที่นั้นด้วย จึงชักชี้นว่า อีกวันสองวันก็กงกลับมาเอง สิรีขอร้องเขาไม่ให้จัดการอะไรรุนแรงอีก เขาก็รับปาก

อีกสองสามวันต่อมา นายชลิตก็มาเรียน ตั้งแต่วันนั้นมา เขาไม่เคยขาดเรียนเลย เวลาสิรีสอนเขาก็ตั้งอกตั้งใจฟัง แต่เขามักจะหลบเธอ บางครั้งสิรีเห็นเขากอยมองเธออย่างไม่ค่อยพอใจ เธอไม่แน่ใจว่า เธอจะแก้ปัญหาได้ผลหรือไม่ แต่ปลายปีนั้น นายชลิตก็สอบผ่านไปได้ เขาออกไปเรียนต่อที่โรงเรียนอาชีวแห่งหนึ่ง จากนั้น สิรีก็ไม่ทราบข่าวคราวเขาอีกเลย

4. ปัญหาเด็กซึม

ดุสิตเป็นครูที่สำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษาเมื่อต้นปีนี้ ได้รับการบรรจุให้เป็นครูสอนในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง เขาเคยมีประสบการณ์ด้านการสอนแล้ว 5 ปี ที่นี่เขาได้รับหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 2 ในชั้นมีนักเรียน 39 คน เป็นชาย 18 คน หญิง 21 คน ดุสิตสังเกตว่า อุบลซึ่งเป็นนักเรียนในชั้นของเขา เป็นเด็กที่น่าสนใจ ควรศึกษาและหาทางแก้ไข อุบลเป็นคนร่างเล็กบาง หน้าตาซีดเซียว ไม่แจ่มใสเหมือนเพื่อน ๆ เธอเป็นเด็กซื่อ ไม่ค่อยพูด ท่าทางเหมือนกลัวทุกข์ เธอเก็บตัวไม่ยอมคุยกับใคร แต่ก็ไม่มีใครเกลียดเธอ เพราะเธอเป็นคนที่ออนโยน ดุสิตสังเกตว่า อุบลใส่เสื้อผ้าเก่า ๆ มาโรงเรียน แต่ก็สะอาดสะอ้าน

ในด้านการเรียน อุบลสนใจเรียน แต่มักจะนั่งเรียนด้วยท่าทางซึมเซา ไม่สดชื่น เธอไม่ค่อยยิ้มหรือหัวเราะกับใครแม้แต่ครู แต่ก็ไม่แสดงกิริยาอาการบึ้งตึงแต่ประการใด ดุสิตพยายามสังเกตอุบล เขาพบว่า อุบลไม่เคยไปรับประทานอาหารกลางวันเลย พอถึงเวลาพัก เธอก็จะเดินเข้าห้องสมุด ค้นหนังสือต่าง ๆ หรือมิฉะนั้นก็ทำงานอยู่ในห้องตามลำพัง ดุสิตเข้าไปคุยด้วย และถามว่า ทำไมไม่ไปรับประทานอาหารกลางวัน เธอก็ตอบว่า ไม่หิว ดุสิตจึงพยายามตามสนิทสนมกับอุบล สนใจเธอและทักทายทุกครั้งที่เจอ เวลาพักเที่ยงก็จะมาคุยด้วย จนอุบลเกิดความไว้วางใจเขา ในที่สุด เธอก็เล่าว่า เธอเป็นลูกคนเดียวของบิดามารดา

ซึ่งเป็นชาวอยุธยา ทั้งคู่เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุรถคว่ำ ทรัพย์สมบัติของบิดามารดาถูกญาติพี่น้องโกงไปหมด เธอมีพี่ชายของแม่ท่านอุปการะไว้ที่กรุงเทพมหานคร ลุงของเธอเป็นนักธุรกิจต้องออกต่างจังหวัดเสมอ จึงไม่ค่อยได้เอาใจใส่ต่อเธอ เธออยู่กับป้าสะใภ้ แต่ป้าสะใภ้ไม่ชอบเธอ จึงให้ทำงานหนัก และไม่จ่ายเงินค่าขนมให้เธอ เธอต้องทำงานบ้านหนักมาก ไม่ค่อยมีเวลาดูหนังสือ เธอพยายามอดทน เพราะไม่มีญาติคนอื่นที่จะอุปการะเธอ ขณะที่เธอเล่าให้ฟัง เธอก็ร้องไห้ไปด้วย และบอกว่า เธอคิดถึงบิดามารดา เธออยากตายตามท่านไป ดุสิตรับฟังด้วยความเห็นใจ และได้ปลอบโยนเธอ ขอให้อดทนไปก่อน เขาจะพยายามหาทางช่วยเหลือเธอต่อไป

ดุสิตได้นำเรื่องนี้ไปปรึกษาครูแนะแนวของโรงเรียน ในที่สุดก็เห็นพ้องกันว่า จะให้เธอได้รับประทานอาหารกลางวันของโรงเรียนฟรี และจะพิจารณาหาทุนมาช่วยเหลือต่อไป ดุสิตพยายามหาเพื่อนที่ดีให้อุบล ตัวดุสิตเองพยายามให้ความเอาใจใส่อุบลเสมอ แต่การช่วยเหลือดังกล่าวมิได้ทำให้อุบลลดการเกร้าซึมลง ดุสิตกำลังคิดว่า เขาควรจะไปเยี่ยมบ้านอุบลหรือไม่ เพราะไม่แน่ใจว่า จะเป็นผลดีหรือเป็นผลร้ายต่ออุบล

5. ปัญหาเด็กเอาแต่ใจตนเอง

เด็กหญิงยุพิน เป็นนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 ในโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง ในชั้นมีนักเรียน 40 คน เป็นชาย 23 คน หญิง 17 คน ยุพินอายุ 12 ขวบ เป็นเด็กที่มีสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย เมื่อไม่พอใจบางครั้งเธอจะร้องไห้ เวลาสอนให้ทำงานกลุ่ม ไม่มีใครเรียกเธอเข้ากลุ่ม เธอมีนิสัยเอาแต่ใจตนเอง วิภาซึ่งเป็นครูประจำชั้น และสอนวิชาประวัติศาสตร์ ได้สังเกตพฤติกรรมของเธอตลอดมา นอกจากนี้ เธอยังชอบทำตัวเป็นจุดเด่น ชอบชวนเพื่อนคุยในห้อง และมักแหย่เพื่อนในเวลาทำงานเสมอ พฤติกรรมที่แปลก ๆ อีกอย่างหนึ่ง คือ ชอบทำลายทรัพย์สมบัติของโรงเรียน ด้านการเรียนของยุพินอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง วิภาเคยเรียกให้ยุพินตอบบ่อย ๆ เพื่อจะให้เด็กได้แสดงออก แต่เธอมักไม่

ยอมตอบ ถ้าครูถามบ่อย ๆ เธอจะทำสีหน้าไม่พอใจ

วิภาทราบว่า ยุพินเป็นลูกคนเดียวของบิดามารดา บิดามารดาแยกทางกัน ยุพินอยู่กับบิดา บิดาเป็นอาจารย์ในสถานศึกษาแห่งหนึ่ง บิดาไม่ค่อยมีเวลาอยู่กับเธอมากนัก จึงไม่ได้อบรมสั่งสอนเธอ บิดาของเธอตามใจเธอมาก ไม่ว่าเธอจะต้องการอะไร บิดาจะหามาให้ทุกครั้ง จากการที่บิดาตามใจอยู่ตลอดเวลา ยุพินจึงมีนิสัยเอาแต่ใจตนเอง มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ฉุนเฉียวเมื่อมีคนขัดใจ

วิภาได้ให้ความเป็นกันเองกับยุพิน โดยเรียกมาพูดคุย สนิทสนมด้วย และได้ตักเตือนอธิบายถึงผลเสียของการที่เอาแต่ใจตนเอง พร้อมกับได้แนะนำวิธีปฏิบัติตนต่อเพื่อน ๆ และผู้อื่น เธอทำหน้าไม่พอใจ และพฤติกรรมก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี วิภาจึงได้ติดต่อขอความร่วมมือกับผู้ปกครองให้เอาใจใส่ดูแลยุพิน บิดายอมรับว่า เขาตามใจยุพินมากเกินไป ยุพินจึงมีพฤติกรรมที่ไม่ดีดังกล่าว เขารับปากว่า จะเอาใจใส่ยุพินให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ วิภายังให้ยุพินได้มีโอกาสออกไปแสดงความสามารถหน้าชั้น วิภาชมเชยในบางครั้ง และแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากลุ่มดูแลความประพฤติของเพื่อน ๆ ปรากฏว่า ระยะต่อมา ยุพินมีพฤติกรรมดีขึ้นตามลำดับ

6. ปัญหาเด็กมีร่างกายพิการ

ข้าพเจ้าเป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 1 ในชั้นมีนักเรียน 35 คน เป็นชาย 20 คน หญิง 15 คน เด็กชายสมุทรเป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้น เขามีความพิการทางกาย คือ ขาข้างซ้ายลีบเล็ก เวลาเดินจะกระเผลก จากการที่เขามีปมด้อยนี้เอง เขาจึงชอบแสดงตัวเป็นจุดเด่น เพื่อเรียกร้องความสนใจ เช่น จะแสดงอาการแปลกๆ ต่อหน้าข้าพเจ้า โดยไม่มีความเกรงใจ เช่น ลุกขึ้นเต้นในห้อง บางครั้งก็ส่งเสียงรบกวนผู้อื่น มักทำอะไรตามใจตนเอง ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และดื้อดึง เนื่องจากการไม่สนใจเรียน ทำให้

ผลการเรียนอ่อน นอกจากนี้ สมุทรชอบตอแยข้าพเจ้า และเอะอะโวยวายในชั้นเรียน บางที ก็แกล้งข้าพเจ้า เวลาข้าพเจ้าพูดอะไร สมุทรมักพูดสอดข้าพเจ้าเสมอ ข้าพเจ้าดูและชู้ว่า จะลงโทษถ้าเขายังพูดสอดข้าพเจ้า สมุทรจึงหยุดการพูดสอดครู

ข้าพเจ้าได้เรียกสมุทรมาว่ากล่าวตักเตือน แต่เขาก็ยังประพฤติตนเช่นเดิม ข้าพเจ้า จึงได้ติดต่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ให้เอาใจใส่ดูแลในเรื่องการเรียนให้มากขึ้น พร้อม กันนั้น ข้าพเจ้าก็ยังได้แต่งตั้งให้เขาเป็นหัวหน้าเวร ควบคุมการทำความสะอาดห้อง และเรียก มาช่วยงานเล็ก ๆ น้อย ๆ จากการที่ข้าพเจ้าได้พูดคุยกับเขาบ่อย ๆ และทำตัวเป็นกันเอง เพิ่มขึ้น ทำให้เขาค่อย ๆ ลดพฤติกรรมก่อกวนชั้นลงได้บ้าง แต่ก็ไม่หมดสิ้นไปทีเดียว

7. ปัญหาเด็กขาดที่พึ่งทางใจ

ฉันท์ เป็นครูใหม่ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง เขาได้รับมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 3 ซึ่งมีเด็กผู้หญิง 18 คน ผู้ชาย 20 คน ในจำนวนเด็กผู้หญิงนี้ มีนางสาว ทอรุ้ง เป็นเด็กน่ารัก เรียบร้อย เอาใจใส่ในการเรียนดี แต่ความจำสู้เด็กอื่นไม่ได้ ทอรุ้ง เป็นเด็กต่างจังหวัด การมาเรียนกรุงเทพมหานคร จึงอาศัยอยู่กับคนที่รู้จักกัน ซึ่งเป็นคหบดี ที่ร่ำรวยมาก ในขณะที่ทอรุ้งอาศัยอยู่บ้านนั้น น้องชายเจ้าบ้านได้มีที่ท่าลวนลามเธอหลายครั้ง ทำให้ทอรุ้งไม่สามารถที่จะอาศัยอยู่ได้ จึงย้ายไปอยู่หอพัก ซึ่งสะดวกสบายยิ่งขึ้น แต่จิตใจ ของทอรุ้งไม่เป็นปกติ ความจำที่ไม่ดีอยู่แล้ว กลับเลวลงไปอีก และมีอาการเซื่องซึม ไม่ ร่าเริงเหมือนอย่างเคย ฉันท์ได้สังเกตอาการของทอรุ้งอยู่นานพอสมควร ได้เรียกเพื่อน ๆ ของทอรุ้งมาสอบถามหลายคน แต่ไม่ได้รับคำตอบแต่อย่างใด

ในขณะที่ฉันท์กำลังสอนวิชาภูมิศาสตร์ของเขานั้น ทอรุ้งจะมีอาการเหม่อลอย นั่งก้มหน้าเสมอ เมื่อฉันท์ซักถามก็มักจะสะดุ้งสุดตัว เป็นอยู่อย่างนี้เสมอ ต่อมา เมื่อฉันท์เข้าสอน ทอรุ้งจะมีอาการเป็นลม หายใจขัดจนต้องส่งโรงพยาบาลหลายครั้ง ทำให้พวกครูในโรงเรียนสนใจในอาการของทอรุ้งมากขึ้น และได้สังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ และสอบถามเพื่อนฝูงของทอรุ้ง และคิดว่า ทอรุ้งมีความเพ้อฝัน และหลงใหลในตัวของฉันท์ แต่ฉันท์ก็ไม่ได้แสดงที่ทำอย่างไร เพื่อนครูจึงบอกให้ฉันท์ทราบ ฉันท์คิดว่า ตนเป็นเพียงครูใหม่ คงจะช่วยแก้ปัญหาของทอรุ้งได้ไม่เท่าที่ควร จึงแนะนำทอรุ้งให้ไปพบครูแนะแนวของโรงเรียน จากการศึกษาของครูแนะแนว จึงได้ทราบว่า พฤติกรรมที่น้องชายเจ้าของบ้านเคยลวนลามตนนั้น มีผู้เข้าใจผิดว่าตนได้เสียตัวกับชายผู้นั้น ตนไม่สบายใจ จึงเล่าให้เพื่อนสนิทฟัง และขอร้องไม่ให้บอกคนอื่น ๆ แต่เพื่อนคนนั้นกลับไปเล่าคนอื่น ๆ เพื่อนฝูงจึงซุบซิบนินทาตน ทอรุ้งไม่สบายใจที่คิดถึงเรื่องนี้ จึงมักเป็นลมเสมอ และที่เป็นลมในชั่วโมงที่ฉันท์เข้าสอนนั้น **อาจเป็น** เพราะว่าฉันท์มีรูปร่างคล้ายคลึงกับชายผู้นั้น ครูแนะแนวเห็นว่า ทอรุ้งควรได้รับการบำบัดจากนักจิตวิทยา จึงส่งทอรุ้งไปพบนักจิตวิทยาซึ่งเป็นเพื่อนของตน สองอาทิตย์หลังจากนั้น ทอรุ้งก็มีอาการดีขึ้น และไม่เคยเป็นลมในห้องอีกเลย

8. ปัญหาเด็กไม่สนใจเรียน

ภาณีเพิ่งสำเร็จปริญญาตรีทางการศึกษาเมื่อต้นปี และได้รับการบรรจุให้เป็นครูโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง เธอได้รับมอบให้ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 2 ในชั้นนี้มีนักเรียน 41 คน เป็นชาย 24 คน หญิง 17 คน เธอพบว่า ในชั้นที่เธอสอนมีนักเรียนชายผู้หนึ่งชื่อ นายเอก อายุ 15 ปี เขาเป็นเด็กที่มีร่างกายซูบผอม ไม่สนใจเรียน การเรียนยังอยู่ในเกณฑ์อ่อน เป็นเด็กที่ชอบแสดงตัว เธอเคยลงโทษ เขาจะทำท่าไม่พอใจ และด่าเพื่อนที่นั่งใกล้ ๆ เวลาโกรธเขาจะไม่พูด แม้ถูกเรียกให้ตอบเขาก็ไม่ตอบ และทำท่าไม่สนใจครู เอกชอบพูดจาหยาบกาย ภาณีทำสังคมมิติของนักเรียนในชั้น พบว่า ไม่มีใครเลือกเอกเลย

ภาณีทราบจากครูเก่าในโรงเรียนว่า บิดามารดานายเอก เป็นคนยากจน อาศัยอยู่ในแถบสลัม ครอบครัวนี้มีลูก 5 คน เอกเป็นคนที่สอง บิดามีอาชีพรับจ้าง มารดาอยู่บ้านโดยไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร เพราะมารดาของเอกมีโรคประจำตัวป่วยอยู่บ่อย ๆ เอกต้องช่วยมารดาทำงานบ้านทุกอย่าง พี่สาวคนโตของเอกออกเรือนไปแล้ว ไปอยู่ต่างจังหวัดกับสามี และไม่เคยส่งข่าวคราวให้ทางบ้านทราบ เอกพยายามหาลำไพ่มาช่วยครอบครัว โดยไปซื้อกระดาษมาพับถุงขายกับน้อง ๆ บางครั้งมารดาก็ช่วยบ้าง แต่ก็ไม่ทำให้รายได้ทางครอบครัวดีขึ้น บิดาของเอกกลุ้มใจมาก จึงหันไปดื่มเหล้า เมื่อเมามายก็กลับบ้านแล้วทุบตีลูกเมียอยู่บ่อย ๆ เอกได้รับความชอกช้ำเป็นอันมาก แต่ไม่กล้าแสดงออกที่บ้าน เมื่อมาโรงเรียนจึงรังแกเพื่อนเป็นการทดแทน การเรียนนั้นไม่สนใจนัก เพราะเมื่อกลับถึงบ้าน เอกไม่มีเวลาดูตำราและทำการบ้านเลย

ภาณีจึงเรียกเอกมาคุยเป็นการส่วนตัว ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง และให้ความอบอุ่นแก่เอก ได้ให้เอกได้แสดงออกโดยชมเชยเมื่อเอกทำดี ตอนแรกเอกมีพฤติกรรมดีขึ้น แต่เมื่อเธอให้ความสนิทสนมมาก ๆ เอกก็ขาดความสำรวม พูดจากับเธออย่างเพื่อนเล่น ภาณีไม่ทราบว่า จะทำอย่างไรดี จึงจะแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวของเอกได้

9. ปัญหาเด็กลักขโมย

ในชั้น ม.ศ. 1 ง. ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 40 คน ชาย 18 คน หญิง 22 คน ชาครเป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้นนี้ เขาเป็นเด็กที่มีรูปร่างผอมบาง อายุมากที่สุดในชั้นทั้งนี้ เพราะเคยตกชั้นมาแล้ว ไม่สนใจในด้านการเรียน มักจะแหย่เพื่อนเสมอในเวลาเรียน บางครั้งถึงกับทะเลาะกัน ชอบเล่นกับเพื่อนอย่างรุนแรง นอกจากนี้ ยังชอบเกเร ก้าวร้าวเพื่อน ชอบมีปากเสียงกับเพื่อนบ่อย ๆ พฤติกรรมแปลกอีกอย่างหนึ่งของชาคร ก็คือ ชอบลักขโมย โดยจะหยิบปากกา หนังสือเรียนของเพื่อนไป สุดา ซึ่งเป็นครูประจำชั้น และสอนวิชาคณิตศาสตร์

ได้พยายามแก้ไข โดยเรียกชาตรมาคุยและได้ว่ากล่าวตักเตือน พร้อมกับได้อธิบายให้ฟังว่า สิ่งที่เขาประพฤติอยู่นั้นไม่ถูกต้อง และได้บอกเขาว่า ถ้ายังไม่แก้ไขตัวเองให้ดีขึ้น ก็จะลงโทษ แต่ชาตรก็ยังไม่ทำตัวดีขึ้น

สดาจึงคิดว่า วิธีการที่เธอใช้ไม่ได้ผล จะต้องเปลี่ยนวิธีการใหม่ โดยได้ศึกษาครอบครัวเด็ก เพื่อให้ทราบสาเหตุของปัญหา จึงทราบว่า ชาตรไม่ได้รับความอบอุ่นจากทางบ้าน เพราะมารดามีสามีใหม่ และมีบุตรกับสามีใหม่ จึงขาดความสนใจในตัวชาตร เขามักถูกดุด่าว่ากล่าว และถูกลงโทษอยู่เสมอ จึงมาแสดงออกกับเพื่อนเป็นการชดเชย เมื่อสุดาทราบว่าชาตรมีปัญหาทางด้านครอบครัว เธอจึงใช้วิธีการแก้ไขใหม่ โดยเรียกชาตรมาพูดด้วยอย่างดี ให้ความเห็นอกเห็นใจ ปลอบโยน และพยายามหาอุปกรณ์เรียนให้เท่าที่พอจะทำได้ ในชั่วโมงสอน เธอมักเรียกให้เขาตอบคำถามบ่อย ๆ และชมเชยในบางครั้ง เธอเรียกเขามาสอนพิเศษให้ในวิชาที่ยังไม่เข้าใจ

จากการให้ความเอาใจใส่ ทำให้ชาตรเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น การทะเลาะแบาะแว้งกับเพื่อนฝูง ลดน้อยลงเป็นลำดับ การลักขโมยก็ไม่ปรากฏขึ้นอีก การเรียนเริ่มดีขึ้น และเขามักชอบมาคุยกับสุดาเสมอ ๆ

10. ปัญหาเด็กขาดความรัก

วาณีเป็นครูฝึกสอนของโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ได้รับหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 2

ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 38 คน เป็นชาย 18 คน หญิง 20 คน เด็กชายชำรงเป็นนักเรียนที่วาณีหนักใจที่สุด เพราะเขาเป็นนักเรียนที่ชอบละเมิดกฎของโรงเรียนอยู่เสมอ ไม่เกรงใจครู โดยเฉพาะกับวาณี ซึ่งเป็นเพียงครูฝึกสอน เวลาวาณีเข้าสอน เขาจะไม่สนใจในบทเรียน บ่อยครั้งที่เขาจะนำขนมมารับประทานในห้อง พอวาณีเตือนเขาก็ทำไม่สนใจ วาณีไม่อยากลงโทษเขา เพราะเห็นว่าเธอยังไม่รู้จักเด็กพอเพียง ชำรงชอบชวนเพื่อนคุยในชั้น และบางครั้งเขาจะทำเสียงประหลาดในห้อง ทำให้การเรียนต้องหยุดชะงักไปในบางครั้ง ชำรงชอบรังแกคนที่เล็กกว่า โดยเฉพาะผู้หญิง ครั้งหนึ่ง วาณีเห็นเขากระตุกผมนักเรียนหญิงที่นั่งใกล้เขา จนเธอร้องไห้ วาณีจึงบ่วาถ้าเขาประพฤติตนเกเรเช่นนี้ เธอจะฟ้องครูใหญ่ ชำรงก็หยุดพฤติกรรมได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น

ภายหลังวาณีทราบว่า บิดามารดานายชำรงหย่าร้างกัน ทั้งบิดามารดาสมรสใหม่ ชำรงอยู่กับมารดา เขาไม่ถูกกับบิดาเลี้ยง ผลการเรียนที่เคยเรียนดี กับอ่อนลงอย่างน่าวิตก แต่เขาก็สามารถสอบผ่านด้วยกะแนนไม่ดีนัก เดิมเขาเคยมีความประพฤติดี แต่ภายหลังที่มารดาเขามีบุตรคนใหม่เป็นผู้หญิง พฤติกรรมของเขาก็เปลี่ยนไปในทางตรงกันข้าม วาณีคิดว่า การที่เขาเป็นเช่นนี้ เพราะขาดการเอาใจใส่แนะนำจวกครอบครัว เธอจึงเพิ่มความเอาใจใส่ชำรงยิ่งขึ้น ทำตัวสนิทสนมกับเขา เมื่อเขาทำผิดก็ตักเตือนด้วยถ้อยคำอ่อนหวาน เวลาสอนก็เรียกให้ตอบบ่อย ๆ ให้ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ บางครั้งเธอเรียกเขาให้มาช่วยเธอ ติดอุปกรณ์เรียน เวลาว่างก็เรียกมาสอนพิเศษเพิ่มเติม ระยะหลังนี้ ชำรง มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น เขาเลิกการก่อกวนชั้น ตั้งใจเรียน แต่เขารับสารภาพกับวาณีว่า เขาไม่ชอบเด็กผู้หญิง เพราะเขาเกลียดน้องซึ่งเกิดมาแย่งความรักของแม่ไปจากเขา วาณีไม่ทราบว่าควรจะทำประการใดเพื่อช่วยเปลี่ยน ทัศนคติของเขาที่มีต่อน้องและบิดาเลี้ยง เธอคิดอยากไปเยี่ยมบ้านเขา เพื่อจะขอร้องให้มารดาชารงเอาใจใส่ดูแลชำรง และให้แสดงความรักแก่ชำรงบ้าง เธอตัดสินใจไม่ถูกว่าควรจะทำหรือไม่

⑦. ปัญหาเด็กเรียนอ่อน

วาณีเป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 4 ในชั้นมีนักเรียน 40 คน เป็นชาย 18 คน หญิง 22 คน เธอสังเกตว่า นายมนูญนักเรียนในชั้นเรียนอ่อนมาก โดยเฉพาะในวิชากณิตศาสตร์ ซึ่งเธอเป็นผู้สอน จากการทดสอบแต่ละครั้ง มนูญจะทำคะแนนได้ต่ำที่สุด เธอเดาว่ามนูญจะสอบไม่ผ่าน จึงพยายามหาทางช่วยเหลือ

เธอทราบว่า มนูญเป็นเด็กต่างจังหวัด เมื่อจบ ม.ศ. 3 บิดามารดาก็ส่งเข้ามาเรียน ม.ศ. 4 แผนกศิลป์ ในกรุงเทพมหานคร โดยให้อาศัยอยู่กับคนรู้จักกัน มนูญจบ ม.ศ.3 มาด้วยคะแนนไม่สู้ดีนัก การที่เขาเลือกเรียน ม.ศ. 4 แทนการเลือกเข้าโรงเรียนอาชีวะ ก็เพราะเขาตั้งความหวังไว้ว่า จะเรียนต่อให้จบมหาวิทยาลัย เมื่อเขาเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครนั้น เขาพยายามตั้งใจเรียน แต่เนื่องจากที่ความรู้เดิมของเขาไม่ดี ประกอบกับการเรียนในชั้น ม.ศ. 4 มีวิชาเรียนมากขึ้น เขาจึงรู้สึกเบื่อหน่ายท้อแท้ใจ การบ้านที่ครูให้ทำส่ง ปรากฏว่าเขาทำผิดเป็นส่วนมาก วาณีได้เรียกเขามาพบเป็นการส่วนตัว ได้พูดคุยด้วยและบอกเขาว่า เธอเกรงว่าปีนี้เขาจะสอบไม่ผ่าน ม.ศ. 4 จึงอยากจะช่วยเหลือ โดยให้เขามาเรียนพิเศษกับเธอตอนเย็น หลังเลิกเรียนแล้ว ในเวลาเรียน วาณีก็พยายามเอาใจใส่กวดขันมนูญเป็นพิเศษ โดยให้ทำแบบฝึกหัดน้อยกว่าเพื่อนในห้อง เธอเรียกให้มนูญตอบคำถามที่ง่าย ๆ และชมเชยเมื่อเขาตอบถูกเป็นการให้กำลังใจเขา มนูญสนใจการเรียนขึ้น แต่ผลการเรียนก็ยังคงเหมือนเก่า วาณีคิดว่า เขามีความสามารถไม่พอที่จะเรียนในชั้น ม.ศ. 4 เธออยากจะแนะนำให้เขาลาออก แล้วไปสอบเข้าเรียนในโรงเรียนอาชีวะ เพราะถ้ามนูญยังคงเรียน ม.ศ. 4 เธอมั่นใจว่าเขาคงสอบตก เธอตัดสินใจไม่ถูกว่า ควรจะบอกมนูญหรือไม่

12. ปัญหาเด็กหนีเรียน

สรวงเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 อายุ 18 ปี เป็นเด็กที่มีอายุมากที่สุดในชั้น ซึ่งมีนักเรียนทั้งหมด 48 คน เป็นชายล้วน สรวงเป็นเด็กตกซ้ำชั้นมาแล้ว 3 ปี เพื่อน ๆ รุ่นเดียวกันอยู่ชั้น ม.ศ. 5 สรวงไม่สนใจในการเรียน เวลาเรียนจะก่อกวนชั้น เช่น ลุกขึ้นเดินเพ่นพ่าน เคาะโต๊ะ ร้องเพลง นอกจากนั้นจะไม่ส่งงานครู และหนีเรียนทำให้นารีรึ่งเป็นครูฝึกสอนและทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นหนักใจมาก ครั้งแรกที่เธอเห็นสรวงก่อกวนชั้น เธอก็ปล่อยให้ทำไปตามความพอใจ แล้วเรียกมาตักเตือนภายหลัง ชี้ให้เห็นโทษของการไม่สนใจการเรียนว่าจะทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน การขาดเรียนบ่อย ๆ ก็จะโดนอาจารย์ประจำการเรียกไปลงโทษ การไม่ส่งงานก็จะไม่มีคะแนน ซึ่งจะทำให้สอบตก เธอพยายามพูดคุยและจะให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียน เช่น สอนพิเศษ แต่ไม่ค่อยพบตัวเด็ก

พฤติกรรมก่อกวนชั้นของสรวงลดน้อยลง แต่เรื่องการหนีเรียนและการส่งงานไม่ได้ผล

วาณีได้ทราบประวัติส่วนตัวของสรวงว่า เขาเป็นบุตรคนเดียวของบิดามารดา และได้รับการปกป้องจากบิดามารดามากเกินไป เนื่องจากเป็นคนที่อ่อนแอ ประวัติการคลอดคลอดก่อนกำหนด วาณีคิดว่า บางทีการคลอดก่อนกำหนด อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อสมองของเด็ก จึงทำให้เด็กไม่มีความสามารถที่จะเรียนให้จบ ม.ศ. 3 ได้ การซ้ำชั้นหลายปีทำให้สรวงเบื่อหน่ายการเรียน จึงหนีออกนอกโรงเรียน วาณีตัดสินใจไม่ถูกว่า ควรจะจัดการกับสรวงประการใดดี

13. ปัญหาของเด็กถูกทอดทิ้ง

แก้วตาเป็นนิสิตฝึกสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร เธอสอนวิชากณิตศาสตร์ ม.ศ. 3 ในชั้น ม.ศ. 3/3 มีนักเรียน 38 คน ชาย 28 คน หญิง 10 คน นายพรเป็นนักเรียนคนหนึ่งในห้องนี้ อายุ 15 ปี เป็นเด็กที่แก้วตาคิดว่ามีปัญหาควรได้รับการแก้ไข

พรไม่ตั้งใจเรียนชอบคุยในห้องเรียนเสมอ แต่งกายไม่เรียบร้อย ซึ่งเขาเห็นว่าแก้วตาเป็นเพียงครูฝึกสอน ก็ไม่เชื่อฟัง ชอบลองภูมิแก้วตาเสมอ ในชั่วโมงแรกที่เข้าสอน พรก็ส่งเสียงเอะอะโวยวาย เมื่อแก้วตาตักเตือนก็แสดงกริยาโมโห เมื่อแก้วตาเจอปัญหาเช่นนี้ แก้วตาสังเกตเห็นมีเพื่อนผู้ชายของพรอีก 3 - 4 คน เข้าทำการสมทบด้วยก็อ ส่งเสียงดังมากขึ้น ทุบโต๊ะ หยิบมีดขึ้นมาวางบนโต๊ะ ฯลฯ

แก้วตาขอร้องพรให้เงียบและตั้งใจเรียนหนังสือ แต่พรกลับส่งเสียงดังมากขึ้น พร้อมทั้งมีเพื่อนเป็นลูกกู้อีก 3 - 4 คน นักเรียนคนอื่น ๆ เงียบหมด แก้วตาเกิดโมโหจึงตวาดให้เงียบ พรกลับไม่เชื่อฟัง เขาไล่แก้วตาออกจากห้อง แต่แก้วตานั่งเฉย พยายามนับ 1 ถึง 10 แก้วตาเห็นว่ามีนักเรียนอีกจำนวนมาก ที่พร้อมจะเรียน เธอจึงสอนต่อไปจนหมดชั่วโมง ก่อนหมดชั่วโมงเธอก็หาเรื่องต่าง ๆ มาเล่า เพื่อคลี่คลายบรรยากาศ และชวนพรพูดคุยด้วยอย่างดี พร้อมทั้งชี้แจงให้เขาเข้าใจถึงความปรารถนาของเธอ

แก้วตาได้สอบถามครูประจำชั้นของพร ทราบว่า พรเป็นกนจังหวัดนราธิวาส มารดาตายตั้งแต่เขายังเล็ก ๆ บิดามีภรรยาใหม่ ไม่สนใจใยดีต่อพรเลย อาของเขาจึงพาเขามาฝากไว้กับพระ เขาไม่ได้รับความอบอุ่น อยู่วัดก็มักโดนรังแกบ่อย ๆ เขาทนไม่ไหวก็สู้ จนในที่สุดไม่มีใครกล้ามายุ่งกับเขา ครูประจำชั้นเล่าว่า กำลังหาทางช่วยเหลือเขาอยู่

แก้วตาทราบเรื่องเขาแล้ว ก็ให้ความสนใจต่อพรเป็นพิเศษ เมื่อเจอหน้าก็ทักทายเขาอย่างเป็นกันเอง ระยะหลังพรประพฤติตัวดีขึ้นมาก เขาแสดงกิริยาอ่อนน้อมต่อเธอ สนใจเรียน และไม่ก่อกวนชั้นอีกต่อไป

14. ปัญหาของเด็กไม่ชอบวิชา

วิมเป็นครูสอนวิทยาศาสตร์ชั้น ม.ศ. 4 โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร นายสมชัยเป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้นที่วิมสอน อายุ 16 ปี เป็นนักเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ วิมสังเกตุว่านายสมชัยทำคะแนนได้น้อยมากในชั้น ในการทดสอบแต่ละครั้ง คะแนนเต็ม 100 เพื่อน ๆ ของเขาจะทำคะแนนได้สูง ขณะที่สมชัยทำได้เพียง 10 กว่าคะแนน วิมทราบจากครูสอนคณิตศาสตร์ว่า สมชัยก็เรียนคณิตศาสตร์ไม่ได้ดี แต่สมชัยจะทำคะแนนได้ดีมากในวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและสังคมศึกษา ซึ่งถ้าเขาได้เรียนแผนกศิลป์ คงจะดีกว่าเรียนทางแผนกวิทยาศาสตร์ วิมจึงเรียกสมชัยมาคุยซักถาม ก็ได้ทราบถึงปัญหาของเขา

สมชัยเป็นลูกของเภสัชกรผู้หนึ่ง บิดาของเขาอยากให้สมชัยเรียนแพทย์ จึงให้เขาเข้าเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ ทั้ง ๆ ที่สมชัยได้คัดค้านว่า เขาไม่ชอบเรียนแผนกวิทยาศาสตร์ เพราะไม่ถนัดทางด้านนี้ เขาอยากเรียนแผนกศิลป์ และอยากเรียนต่อนิติศาสตร์ แต่บิดามารดาของเขาไม่เห็นด้วย บังคับให้เขาเรียนแผนกวิทย์ เขาเองเรียนด้วยความจำใจ วิตกอยู่ว่า อาจจะสอบพลาดในปลายปี

วิมทราบถึงปัญหาของเขา ก็พยายามช่วยเหลือโดยการเรียกมาสอนพิเศษให้ แต่ผลก็ไม่ได้ดีขึ้น ในการสอบซ้อมเทอมต้น สมชัยสอบได้ด้วยคะแนนพอผ่าน วิมจึงตัดสินใจไปคุยกับผู้ปกครองของสมชัยที่บ้าน วิมได้พบกับบิดามารดาของเขา ได้พูดคุยถึงปัญหานี้ และแนะนำผู้ปกครองสมชัยว่า ควรให้สมชัยเปลี่ยนไปเรียนแผนกศิลป์จะดีกว่า เพราะยังไม่สายเกินไปทาง

โรงเรียนยินดีเปลี่ยนให้ และวิมยังเสริมในตอนท้ายว่า ไม่ควรไปบังคับเด็กให้เรียน บิดามารดาของสมชัยทำท่าไม่พอใจมาก เขาบอกว่า เขาจะให้สมชัยเรียนแผนกวิทย์ แม้สมชัยจะสอบตกก็เป็นเรื่องของเขาที่จะต้องรับผิดชอบลูกของเขาเอง วิมรีบลากลับ รู้ว่าความหวังดีที่มีต่อเด็กนั้นผู้ปกครองตีความหมายไปว่า วิมเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องภายในครอบครัวของเขา วิมท้อใจและเลิกสนใจในสมชัยตั้งแต่นั้นมา

15. ปัญหาเด็กปรับตัวเข้ากับเพื่อนไม่ได้

สายฝนเป็นครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง พอเริ่มเข้าทำงานก็ได้รับหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 1 ในชั้นมีนักเรียน 40 คน ชาย 17 คน หญิง 23 คน สุดาเป็นนักเรียนในชั้น ซึ่งดูจะเด่นกว่าคนอื่น สุดาเป็นเด็กที่มีหน้าตาดี ท่าทางถือตัว ค่อนข้างหยิ่ง เพราะเธอเป็นลูกคนเดียวของคหบดี บิดามารดาตามใจเธอมาก สุดาไม่ยอมคบกับเพื่อน ๆ ในชั้น เพราะดูถูกว่า เพื่อน ๆ ยากจนกว่าเธอ เธอมักจะแยกตัวไม่ยอมรวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ เวลาพักก็จะเดินไปรับประทานอาหารคนเดียว แล้วเข้าห้องสมุดไปอ่านหนังสือตามลำพัง เธอเรียนเก่ง และตั้งใจว่า เมื่อจบ ม.ศ. 3 เธอจะไปเรียนต่อในต่างประเทศ สายฝนเกยทำสังคมมิติของห้อง และพบว่า ไม่มีใครชอบสุดาเลย สุดาเองก็ไม่เลือกใคร

จากพฤติกรรมที่พบ สายฝนพยายามเรียกสุดามาคุยด้วย แนะนำเธอในการปฏิบัติตัวต่อเพื่อน ชี้ชวนให้ทราบว่าการคบเพื่อนที่ดีก็มีประโยชน์ต่อตัวเธอ ในชั่วโมงที่เข้าสอน สายฝนพยายามจัดกิจกรรมที่ให้เด็กทำร่วมกันเสมอ ๆ ระยะหลังสายฝนพบว่า สุดาเริ่มปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ ได้ดีขึ้น จากการทำสังคมมิติครั้งหลัง สุดามีเพื่อนเลือกเธอ 3 คน และเธอก็เลือกเพื่อนด้วย

16. ปัญหาเด็กไม่ชอบครู

แมนเป็นครูสอนคณิตศาสตร์ชั้น ม.ศ. 2 ในห้องนี้มีนักเรียน 38 คน เป็นผู้ชาย 19 คน และหญิง 19 คน แมนเป็นครูที่เพิ่งจบการศึกษาระดับปริญญาตรี แมนจึงต้องการให้นักเรียนมีผลการเรียนดี จึงกวดขันเอาใจใส่นักเรียนมากในด้านการเรียน แมนพบว่า เด็กชายกงเป็นคนที่มีปัญหามากที่สุด เพราะเขาไม่ให้ความสนใจในบทเรียนเลย เวลาเรียกตอบ ก็ตอบไม่ถูก บางครั้งแมนโมโหมาก ถึงกับลงโทษโดยการเฆี่ยนตี บางครั้งเด็กชายกง ก็จะหันไปคุยกับเพื่อน ๆ ที่นั่งอยู่ข้าง ๆ เอางานอื่นขึ้นมาทำ แมนก็จะบอกให้เขาเก็บงานอื่นไว้ก่อน แต่กงมักไม่เชื่อฟัง แมนพบว่า เวลาที่ให้ทำแบบฝึกหัดในห้อง กงไม่ยอมทำ และกงมักชอบลอกการบ้านเพื่อน แมนพยายามเรียกกงมาพบส่วนตัว เพื่อสอนพิเศษให้ แต่กงไม่ยอมมาพบครู

แมนเรียกเด็กชายกงมาคุยส่วนตัว ก็ไม่ได้ความกระจ่าง เพราะกงไม่ยอมให้รายละเอียดใด ๆ บอกแต่เพียงว่าไม่อยากเรียน ถามเหตุผลก็ไม่ยอมตอบ แมนจึงคิดว่า ต่อไปตนจะไม่สนใจเด็กชายกงอีกต่อไป

เด็กชายกงเล่าให้ครูประจำชั้นของตนฟังว่า เด็กชายกงต้องช่วยผู้ปกครองค้าขาย กงสนใจเรียนแต่ไม่ชอบครูคณิตศาสตร์ เพราะครูชอบให้การบ้านมาก ๆ ตนทำไม่ทัน จึงต้องลอกการบ้านเพื่อน ครูคณิตศาสตร์จึงทำโทษโดยเฆี่ยนตีโดยไม่ซักถามถึงสาเหตุ กงไม่พอใจครูเพราะเหตุว่า ครูใช้อำนาจรุนแรงกับตน

17. ปัญหาเด็กหนีเรียน

จีรีเป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร นักเรียนในชั้นมี 40 คน ชาย 23 คน หญิง 17 คน นายเอกเป็นนักเรียนในชั้นนี้ อายุ 17 ปี รูปร่างใหญ่โต เป็นนักฟุตบอลทีมของโรงเรียน การเรียนอ่อน ที่สอบผ่าน ม.ศ. 2 มาได้เพราะครูช่วย เอกอาศัยอยู่กับกหบดีผู้หนึ่ง เป็นพ่อหม้ายซึ่งมีภรรยาใหม่ ทิ้งบ้านและลูก ๆ ไว้กับเอก เอกเรียนอ่อนกว่าเดิมมาก ขาดเรียนบ่อย จีรีเรียกมาซักถาม ได้ความว่า ไม่อยากมาเรียนเพราะเบื่อ จีรีจึงได้ว่ากล่าวตักเตือน

จากการขอดูประวัติของนายเอกจากครูแนะแนว ก็ทราบว่า บิดาของเอกมีภรรยาหลายคน เลิกกับมารดาเอก เอกไม่ถูกกับแม่เลี้ยง จึงมาอาศัยกับกหบดี ในการเรียนชั้นต้น ๆ เอกเรียนได้ปานกลาง แต่ระยะหลัง เอกมีเพื่อนมาก เพราะเป็นนักฟุตบอลที่มีชื่อ เมื่อเอกเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนทำการปรับปรุงสนามฟุตบอล ซึ่งกินเวลานาน จึงไม่มีการแข่งขันฟุตบอล ทำให้เอกไม่ได้แสดงออก เอกมีเพื่อนน้อยลง เอกจึงหันไปคบเพื่อนนอกโรงเรียน มีการหัดสูบบุหรี่ เที่ยวกลางคืน

เมื่อทราบประวัติจากครูแนะแนว จีรีก็ให้ความสนใจเอกมากขึ้น พยายามเรียกให้ตอบบ่อย ๆ ในชั้น ให้ร่วมกิจกรรมเสมอ ๆ บางครั้งที่จีรีพบเอก ก็จะทักทายอย่างเป็นกันเอง และเมื่อมีเวลาว่าง ก็เรียกเอกมาสอนพิเศษ การเรียนของเอกดีขึ้น เข้ามาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

18. ปัญหาไม่สนใจเรียน

เลขาเป็นนิสิตฝึกสอนวิชาภาษาฝรั่งเศส ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นโรงเรียนสตรีในกรุงเทพมหานคร เธอสอนชั้น ม.ศ. 4 ในชั้นนี้มีนักเรียน 40 คน นางสาววิภาวี อายุ 16 ปี เป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้นนี้ วิภาวีไม่สนใจในการเรียนเลย เวลาเรียนมักจะนั่งเล่น นั่งคุยกับเพื่อนข้างเคียว ทำให้เพื่อน ๆ ขาดความสนใจ ขณะที่เลขากำลังสอน เมื่อเธอว่าให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกันทั้งห้อง วิภาวีก็ไม่อ่านตามที่สั่ง แบบฝึกหัดที่ให้ทำท้ายชั่วโมง วิภาวีก็ไม่สนใจ เธอไม่เคยทำแบบฝึกหัดส่งครูเลย

เลขาเรียกวิภาวีมาซักถามว่า เพราะเหตุใดเวลาที่เธอสอนจึงไม่ยอมทำอะไรทั้งสิ้น เธอตอบว่าเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่อยากเรียน เลขาจึงบอกว่า ถ้าเรียนไม่รู้เรื่องให้มาพบตอนพักเที่ยง จะสอนพิเศษให้ เมื่อเข้าชั้นเรียนเลขาพยายามเรียกเด็กคนนี้ ให้อ่านตามเธอทีละประโยค พยายามให้ความสนใจมากขึ้น เรียกให้ตอบคำถามอย่างง่าย ๆ แม้ว่าเลขาจะให้ความเอาใจใส่ต่อเธอ แต่วิภาวีก็ยังไม่สนใจในการเรียนเหมือนเดิม เธอไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ยอมมาพบครูในตอนพักกลางวัน เลขาไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ จึงต้องกอยเตือนเด็กไม่ให้คุย หรือเล่นในห้องขณะที่เพื่อน ๆ คนอื่น ๆ กำลังสนใจฟัง

จากการศึกษาประวัติ วิภาวีเป็นเด็กต่างจังหวัด เข้ามาเรียนในกรุงเทพมหานครเมื่อต้นปี เธออาศัยอยู่กับอาผู้ชาย และไม่ถูกกับอาสะใภ้ แม้เลขาจะถามถึงเรื่องนี้ เธอไม่ยอมตอบ เลขาจึงไม่ได้ติดต่อกับผู้ปกครองเด็ก

19. ปัญหาเด็กทำตัวเป็นกระเทย

นลินเป็นครูโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่ง ปีนี้ได้รับหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 1 ในชั้นนี้ มีนักเรียนทั้งหมด 40 คน เป็นชาย 15 คน หญิง 25 คน เด็กชายกิตติเป็นนักเรียนคนหนึ่งในชั้น อายุ 13 ปี นลินได้สังเกตพฤติกรรมของกิตติมาเป็นเวลานาน เห็นว่าเขาเป็นเด็กมีปัญหาที่ต้องแก้ไข

กิตติเป็นเด็กที่มีร่างกายผอมบาง ผิวขาว หน้าตาดี แต่เพื่อนผู้ชายไม่ชอบเขา เพราะเขามีลักษณะกล้ายกระเทย คือ กิริยากระตุ้งกระติ้งคล้ายผู้หญิง ท่าทางเดินเหินของเขาก็เหมือนผู้หญิง เขาคบแต่เพื่อนผู้หญิงในห้อง กิตติชอบค่าเพื่อนและฟ้องครู อารมณ์ของเขาเปลี่ยนแปลงง่าย นลินทราบว่า บิดาของเขามีลูก 4 คน สามคนเป็นผู้หญิง กิตติเป็นลูกคนสุดท้อง และเติบโตท่ามกลางพี่ ๆ ผู้หญิง เขาจึงเลียนแบบพี่ ๆ โดยไม่รู้ตัว

นลินพยายามเรียกกิตติมาพบเป็นการส่วนตัว อธิบายให้ฟังว่า สิ่งที่เขาปฏิบัติอย่างนี้ไม่ถูกต้อง และให้คำแนะนำแก้เขาว่า ควรปฏิบัติตัวต่อเพื่อนชายหญิงในห้องอย่างไรจึงจะเหมาะสม และขอร้องว่า เขาไม่ควรทำท่ากระตุ้งกระติ้งแบบผู้หญิง กิตติโกรธครูมาก แสดงสีหน้าว่าไม่พอใจ หลังจากนี้ก็พยายามพูดเสียดสีนินทาครูอยู่เสมอ นลินเกรงจะได้ก็ลงโทษด้วยการเฆี่ยนตี กิตติก็ไม่ได้มีพฤติกรรมดีขึ้น

20. ปัญหาเด็กเสพย์ยา

สาวิกาเป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 2 ในโรงเรียนชายแห่งหนึ่ง ในชั้นที่เธอสอนมีนักเรียน 45 คน พิชย์เป็นนักเรียนที่ตัวโตที่สุดในชั้น อายุ 16 ปี ต้นปีพิชย์สนใจ

ในการเรียนมาก ผลการเรียนอยู่ในระดับดี พิชย์เป็นคนที่ชอบช่วยกิจกรรมของโรงเรียนเสมอ ครูและเพื่อน ๆ ชอบพิชย์มาก ต่อมา สาวิกาสังเกตว่า พฤติกรรมของพิชย์เริ่มเปลี่ยนไป หน้าตาซีดเซียว ดวงตาแห้งแล้ง ไม่สนใจเรียน บางครั้งเวลาสาวิกาเข้าใกล้พิชย์ จะเห็นว่ามือไม้ของพิชย์สั่น พิชย์เริ่มปลีกตัวจากเพื่อน ๆ ไม่ร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียนเหมือนเช่นเคย สาวิกาสงสัยว่าพิชย์คงติดยาเสพย์ติด จึงเรียกนักเรียนในชั้นที่สาวิกาไว้ใจมาสอบถามดู ก็ทราบว่าพิชย์ติดยาเสพย์ติด สาวิกาจึงเรียกพิชย์มาซักถาม ได้ความว่า เมื่อปลายเทอมต้น ตนได้รู้จักกับนักเรียนต่างโรงเรียน นักเรียนกลุ่มนี้ สูบกัญชาและผงขาว และชักชวนให้ตนลองสูบ ตนอยากทดลองดูว่าจะเป็นอย่างไร เมื่อลองสูบดูสองสามครั้ง ก็เลิกไม่ได้ จึงสูบมาเรื่อย ๆ สาวิกาได้อธิบายถึงผลเสียให้ทราบ และแนะนำว่า การจะเลิกสูบยาโดยสาวิกาจะติดต่อจัดการช่วยเหลือต่อไป พิชย์บอกว่า เขาคงจะเลิกไม่ได้ แต่ถ้าครูจะช่วยเขาก็ดีใจ ดังนั้น สาวิกาจึงได้ไปพบผู้ปกครองของพิชย์ และแนะนำให้ไปติดต่อขอรับการบำบัดที่โรงพยาบาล ผู้ปกครองของพิชย์ตกใจมาก ได้ไปติดต่อส่งตัวพิชย์ไปรับการบำบัด ภายหลังพิชย์ก็เลิกเสพย์ยา และมีพฤติกรรมที่ดีเหมือนเดิม

1. ปัญหาเด็กเหม่อลอย

บทบาทของครู

คุณเป็นนักเรียนฝึกสอนโรงเรียนสตรีระดับมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง คุณได้รับมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้น ม.ศ.2 ก. และเป็นครูสอนวิชาฝรั่งเศส คุณสังเกตว่าในชั้นที่คุณประจำชั้นมีนักเรียนคนหนึ่งชื่อสุรางค์หน้าตาไม่สวย แต่งตัวเก่ง ชอบนั่งเหม่อลอยไม่ตั้งใจฟังคุณสอน ชั่วโมงนี้ก็เช่นกันเธอไม่สนใจการสอนของคุณ นั่งใจลอย คุณเรียกชื่อเธอให้ตอบ เธอสะดุ้งสุดตัวและตอบไม่ได้ จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กพบว่าในตอนเย็นเวลาเลิกเรียน สุรางค์จะรีบออกไปจากโรงเรียนและจะมีนักเรียนชายระดับมัธยมปลายมารับเธอแทบทุกเย็น คุณสงสัยว่าสุรางค์อาจจะรักเพื่อนชาย และอาจทำให้เสียการเรียนได้ คุณอยากช่วยเหลือเธอ คุณจึงนัดสุรางค์ให้มาคุยกับคุณ

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นสุรางค์ นักเรียนชั้น ม.ศ.2 ก.คุณเป็นลูกคนสุดท้องของครอบครัว แต่ไม่ได้รับความอบอุ่นจากทางบ้าน เพราะคุณเป็นคนขี้เหร่ที่สุดในจำนวนพี่น้องผู้หญิง 3 คน บิดามารดาของคุณรักพี่ ๆ ของคุณมาก คุณไม่ค่อยมีคนเอาใจใส่ คุณน้อยใจมาก คุณเห็นพี่สาวของคุณทั้งคู่มีคู่รัก คุณเลยอยากมีคนรักบ้าง คุณมีเพื่อนชายใกล้บ้าน เรียนอยู่โรงเรียนพาณิชย์แห่งหนึ่งเขาทำท่ามาสนใจคุณ คุณมีความสุขมาก เพื่อนชายของคุณมารับคุณตอนเลิกเรียนทุกเย็น คุณเริ่มไม่สนใจต่อการเรียนมักนั่งเหม่อลอยเสมอ ครูสอนภาษาฝรั่งเศส ซึ่งเป็นครูประจำชั้นของคุณ จึงเรียกคุณไปพบ

2. ปัญหาเด็กลุกเดินไปมา

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนในชั้น ม.ศ.1 ในชั่วโมงแรกที่คุณสอนวิชาวรรณคดีไทย คุณสังเกตว่า เด็กรายยศมักชอบลุกเดินไปมาในห้อง คุณเห็นเป็นชั่วโมงแรกก็ไม่ได้ดุแต่ประการใด ชั่วโมงนี้คุณให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท ยศก็ลุกเดินไปมาในห้อง คุณจึงเรียนเขาออกมาหน้าห้อง

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กชายยศ นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 วิชาวรรณคดีไทย มีครูฝึกสอนเป็นผู้สอน คุณรู้สึกเบื่อที่จะนั่งฟัง จึงลุกเดินในห้องคุณคิดว่าครูคงไม่กล้าดุคุณ ชั่วโมงนี้ครูสอนเสร็จแล้วให้ทำแบบฝึกหัดท้ายบท คุณทำไม่ได้จึงลุกเดินไปดูตามโต๊ะเพื่อน ๆ ครูจึงเรียกคุณออกไปหน้าห้อง

3. ปัญหาเด็กหลับในชั้น

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนในชั้น ม.ศ. 2 คุณสอนวิชาหลักภาษา ทุกครั้งที่คุณเข้าสอนคุณสังเกตว่า นายธีระซึ่งนั่งอยู่แถวหลังสุดมักนั่งหลับ คุณได้ตักเตือน แต่นายธีระก็ยังคงหลับในห้องเสมอ ชั่วโมงนี้ขณะที่คุณกำลังสอนนักเรียนคนอื่นตั้งใจฟังคุณ แต่นายธีระกำลังนั่งหลับ คุณจึงเรียกเขาออกมาหาคุณ

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายธีระ เป็นนักเรียนชั้นม.ศ. 2 วิชาหลักภาษา มีครูฝึกสอนเป็นผู้สอน คุณเบื่อวิชาหลักภาษามากเพราะยากและคะแนนน้อย คุณจึงนั่งหลับเสมอ ครั้งก่อน ๆ ครูฝึกสอนได้ตักเตือนคุณชั่วโมงนี้ขณะที่ครูสอน คุณเบื่อจึงนั่งหลับครูหันมาเห็น จึงเรียกคุณไปหา

4. ปัญหาชู้ครู

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนในโรงเรียนชายระดับมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนวิทยาศาสตร์ชั้น ม.ศ. 4 วันแรกที่คุณเข้าสอนพบว่านักเรียนของคุณตัวโตเท่ากุณ คุณทราบมาว่าชั้นที่คุณสอน นักเรียนในห้องเป็นเด็กซ้ำชั้นเรียนเป็นส่วนมาก ไม่สนใจเรียนและเป็นห้องที่นักเรียนก่อนข้างเกเร ครั้งหนึ่งนักเรียนคุยกันเสียงดัง คุณจึงดุเขา ทันใดนั้น นายดำรง ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นหัวโจกของห้องก็ดึงมีดมาจากกระเป๋ากางเกงแล้วปักไว้บนโต๊ะ

ทำนองขู่ขวัญคุณ กุณตกใจมากในครั้งแรกทำอะไรไม่ถูก ในที่สุดคุณทำไม่สนใจสอนไปตามปกติ แต่ในวันต่อมา นายดำรงก็ยังเอามีดปักไว้บนโต๊ะอีก คุณคิดว่าถ้าเหตุการณ์ยังเป็นเช่นนี้อีก คุณคงจะสอนต่อไปไม่ได้ คุณจึงตัดสินใจเรียกนายดำรงมาคุยเป็นการส่วนตัวหลังเลิกเรียน

<u>บทบาทของนักเรียน</u>

คุณเป็นนายดำรง นักเรียนชั้นม.ศ. 4 โรงเรียนชายแห่งหนึ่งเนื่องจากบ้านคุณอยู่ในแหล่งนักเลง คุณจึงมีนิสัยค่อนข้างเกเร ชอบพกอาวุธเพื่อไว้ป้องกันตัว แต่คุณก็ไม่เคยทำร้ายใคร คุณชอบพกมีดไปโรงเรียน

ต่อมามีนิสิตมาฝึกสอนที่โรงเรียนของคุณ มีครูฝึกสอนวิทยาศาสตร์ห้องคุณดูอายุไล่เรี่ยกับคุณ ท่าทางสุภาพเรียบร้อย วันหนึ่งครูอธิบายวิชาวิทยาศาสตร์ซึ่งคุณเบื่อมากเพราะคุณเรียนมาแล้ว คุณจึงคุยกับเพื่อน ๆ ครูจึงดุคุยกับเพื่อน คุณเห็นโอกาสจะลองชู้กรูดู จึงแกล้งเอามีดปักไว้บนโต๊ะ คุณเห็นครูหน้าเสียแล้วทำไม่สนใจ สอนไปตามปกติจนหมดชั่วโมง ชั่วโมงต่อไปคุณก็แกล้งเอามีดมาวางปักไว้บนโต๊ะอีกหลายครั้ง จนกระทั่งครูฝึกสอนขอพบตัวคุณหลังเลิกเรียน

5. <u>ปัญหาไม่พอใจเวลาครูเรียกตอบ</u>

<u>บทบาทของครู</u>

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ ชั้นม.ส. 3 ในชั้นที่คุณสอนคุณสังเกตว่า นางสาวนีรนุช เป็นเด็กที่เรียนภาษาอังกฤษเก่งมาก คุณพอใจเธอมาก มักชอบเรียกให้เธอตอบในชั่วโมงของคุณบ่อยๆ ภายหลังคุณจับได้ว่า นางสาวนีรนุชจะทำสีหน้าไม่พอใจเวลาลุกขึ้นตอบ คุณประหลาดใจมากว่าเธอไม่พอใจคุณเรื่องอะไร ดังนั้น ก่อนที่จะหมดชั่วโมงสอนคุณสั่งให้เธอมาพบคุณหลังจากรับประทานอาหารกลางวันแล้วที่ห้องทำงานของคุณ

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนางสาวนีรนุช นักเรียนชั้นม.ศ. 3 คุณเรียนภาษาอังกฤษเก่งกว่าเพื่อนๆ ในห้อง เทอมแรกมีนิสิตฝึกสอนที่โรงเรียนของคุณ และมีครูผู้หนึ่งมาสอนภาษาอังกฤษห้องคุณ ครูฝึกสอนชอบเรียกให้คุณตอบบ่อย ๆ ตอนแรกคุณพอใจแต่มาตอนหลังเวลาอาจารย์ของครูฝึกสอนมาดูการสอน คุณจะถูกเรียกตอบเป็นประจำในที่สุดคุณก็เบื่อหน่าย ในเทอมที่สอง มีครูฝึกสอนมาสอนภาษาอังกฤษห้องคุณอีก คุณคิดว่า คุณคงถูกเรียกตอบบ่อย ๆ อีก และเป็นเช่นนั้นจริง ๆ คุณจึงรู้สึกไม่พอใจครู บางครั้งคุณคิดว่าคุณได้แสดงสีหน้าไม่พอใจครูฝึกสอนขณะลุกขึ้นยืนตอบ วันหนึ่งคุณก็ถูกครูฝึกสอนนัดให้ไปพบหลังจากรับประทานอาหารกลางวันที่ห้องทำงานของครู

6. ปัญหาเพื่อนไม่ชอบ

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร และคุณเป็นครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์ คุณสังเกตว่าในชั้น ม.ศ. 2 ที่คุณสอนนั้น มีนายนราเป็นคนที่เพื่อนฝูงไม่ชอบ เพราะว่าเวลาที่คุณให้งานทำเป็นกลุ่ม คุณสังเกตว่านายนราไม่ค่อยให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำงานชอบเอาเปรียบเพื่อน ๆ อยู่เรื่อย จึงไม่มีใครอยากเข้ามาร่วมงานด้วย วันนี้ครูสั่งให้จัดกลุ่มแบ่งงานหลังจากสอนไปประมาณ 5 นาที

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายนรานักเรียนชั้น ม.ศ. 2 คุณรู้สึกว่าเพื่อน ๆ ในห้องไม่มีใครชอบคุณ เวลาครูให้นักเรียนในห้องแบ่งกลุ่มทำงานชั่วโมงวิทยาศาสตร์ เพื่อน ๆ ของคุณจะจับกลุ่มเลือกทำงาน แต่ไม่มีผู้ใดชวนคุณรวมกลุ่มด้วย ครูต้องบอกให้เขาจับคุณเข้ากลุ่มทุกครั้ง วันนี้ครูวิทยาศาสตร์ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำงานหลังจากสอนไปได้ 5 นาที

7. ปัญหาชอบท้าท้ายครู

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนสตรีในโรงเรียนมัธยมสาธิตแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนวิชาภาษาอังกฤษ คุณสอนในชั้น ม.ศ. 3 คุณทราบว่าในชั้นของคุณมีเด็กนักเรียนคนหนึ่งชื่อเด็กหญิงจิตราเคยไปศึกษาที่ต่างประเทศมาแล้ว เพราะบิดาของเธอไปทำงานอยู่ที่สถานทูต ต่อมาบิดาเธอย้ายกลับมาเมืองไทยก็นำเธอมาฝากเข้าโรงเรียนสาธิตแห่งนี้ คุณสังเกตว่าจิตราก่อนข้างทนงตัวมากว่าเก่งภาษาอังกฤษ เวลาคุณสอนเธอมักจะทำท่าดูถูกคุณ คุณพยายามอดทน แต่แล้ววันหนึ่งคุณระงับอารมณ์ไม่อยู่ขณะที่คุณสอน Reading คุณอ่านให้เด็กฟังก่อนโดยที่คุณไม่ท่องผัน จิตราก็ลุกขึ้นบอกว่า "คุณครูยังอ่านออกเสียงไม่ถูก"

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กหญิงจิตรานักเรียนชั้น ม.ศ.3 คุณภูมิใจมากที่ได้มีโอกาสเข้าศึกษาที่ต่างประเทศตอนที่บิดาคุณได้ไปทำงานที่สถานทูต พอคุณกลับเมืองไทยคุณจึงได้เข้าเรียนโรงเรียนสาธิต พอครูสอนภาษาอังกฤษทุกชั่วโมง คุณจึงรู้สึกว่าครูอ่านภาษาอังกฤษไม่ถูก คุณมีความรู้สึกอยากท้าท้ายครูผู้สอนในชั่วโมงภาษาอังกฤษวันนี้ ครูสอนวิชา Reading คุณเห็นว่าครูอ่านออกเสียงไม่ถูก คุณจึงอยากลองดีกับครูจึงพูดว่า "คุณครูยังอ่านออกเสียงไม่ถูก"

8. ปัญหาหนีเรียน

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนในโรงเรียน ค.ม.ส. แห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร เป็นครูสอนวิชาประวัติศาสตร์ในชั้น ม.ศ. 2 รายชื่อนักเรียนในชั้นที่คุณสอนมี 40 คน ในโรงเรียนที่คุณสอนทุกชั่วโมงมีการเปลี่ยนห้องเรียนคุณจึงเช็คชื่อนักเรียนทุกครั้งที่เข้าสอน คุณพบว่านายชาลีไม่ค่อยเข้าเรียนเลยทั้ง ๆ ที่คุณก็สอนถามครูประจำชั้นดูก็ได้ความว่า

นายชาลีมาเรียน แต่เขาไม่ยอมเรียนชั่วโมงที่คุณสอน คุณจึงถามเพื่อน ๆ เขาดูเพื่อนเขาก็บอกว่าเห็นนายชาลีอยู่ตามโรงพละ คุณวิ่งให้เด็กไปตามเขามา พอเขาเข้าห้องมากุณก็ดุด่าเขา

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายชาลี นักเรียนชั้น ม.ศ. 2 โรงเรียน ค.ม.ส. แห่งหนึ่ง คุณเบื่อหน่ายต่อการเรียนมากเพราะคุณเคยเรียนซ้ำชั้นมาก่อน และคุณก็รู้สึกว่าเบื่อวิชาประวัติศาสตร์มากที่สุดเพราะเป็นวิชาที่ต้องท่องจำมาก มีเนื้อหาซ้ำ ๆ ซาก ๆ คุณขี้เกียจจำ พ.ศ. ในประวัติศาสตร์ คุณจึงหนีเรียนไปนั่งอยู่ตามที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะที่โรงพละยิ่งคุณถือว่า สบาย พอดี เพื่อนของคุณมาเรียกคุณว่าครูให้ไปพบที่ห้อง พอคุณเข้าไปครูก็ด่าคุณ คุณก็เถียงครู

9. ปัญหาเอางานอย่างอื่นมาทำ

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนคณิตศาสตร์ชั้น ม.ศ. 2 คุณสังเกตว่านายพงษ์ศักดิ์นักเรียนในชั้นของคุณชอบเอางานอย่างมาทำขณะที่คุณให้ทำแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ นายพงษ์ศักดิ์ชอบเอาแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษมาทำ ครั้งแรกคุณทำเป็นไม่สนใจแต่นายพงษ์ศักดิ์ก็ยังไม่เลิกพฤติกรรมอันนี้ คุณไม่พอใจมาก คุณจึงดุนายพงษ์ศักดิ์และบังคับเขาไม่ให้เอางานอื่นขึ้นมาทำในชั่วโมงของคุณ วันนี้ขณะที่คุณสอนนายพงษ์ศักดิ์เอาสมุดภาษาอังกฤษมาทำแบบฝึกหัดอีก

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายพงษ์ศักดิ์นักเรียนชั้น ม.ศ.2 คุณเรียนภาษาอังกฤษได้ดีมาก คุณตั้งใจว่าเมื่อคุณจบม.ศ. 3 แล้วคุณจะเรียนต่อม.ศ.ปลายแผนกศิลป คุณเกลียดวิชาคำนวณมาก คุณไม่อยากเรียนวิชานี้เลย ดังนั้นในชั่วโมงคณิตศาสตร์เวลาครูให้ทำแบบฝึกหัดคุณจึงเอาแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษขึ้นมาทำแทน ถึงแม้ครูฝึกสอนจะดุคุณ คุณก็ไม่สนใจ ชั่วโมงนี้

จับได้ว่าคุณทำแบบฝึกหัดภาษาอังกฤษในชั่วโมงคณิตศาสตร์

10. ปัญหาไม่ชอบวิชา

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร และคุณเป็นครูสอนหลักภาษาไทยชั้น ม.ศ. 3 นายทรงศักดิ์ นักเรียนในชั้นของคุณซึ่งเป็นนักเรียนที่เก่งที่สุดสอบได้เป็นที่หนึ่งของห้องเสมอ ๆ แต่เขาไม่สนใจในวิชาหลักภาษาไทยที่คุณสอนเลย คุณไม่แน่ใจว่านายทรงศักดิ์ไม่ชอบคุณหรือวิชา คุณจึงเรียกให้เขามาพบคุณหลังอาหารกลางวันที่ห้องพักครู

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายทรงศักดิ์นักเรียนชั้น ม.ศ. 3 โรงเรียนแห่งหนึ่ง คุณเป็นคนที่เรียนเก่งสอบได้เป็นที่หนึ่งของห้องเสมอ คุณชอบวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มากเพราะเห็นว่าสามารถนำเอาไปใช้ได้ในชีวิตประจำวันของคุณ คุณตั้งใจว่าเมื่อคุณจบม.ศ. คุณจะเรียนต่อม.ศ.ปลายแผนกวิทย์และคุณสนใจที่จะเรียนวิศวกรรม วิชาที่คุณเกลียดมากที่สุดก็อหลักภาษา คุณเห็นว่าไม่มีประโยชน์ คะแนนก็น้อย คุณจึงไม่สนใจ เวลาครูสอนคุณก็ไม่ตั้งใจเรียน ครูที่สอนหลักภาษาคงไม่พอใจคุณจึงนัดคุณไปพบ

11. ปัญหาแกล้งเพื่อน

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง คุณได้รับมอบหมายหน้าที่ให้สอนวิชาภาษาไทย ชั้น ม.ศ.2 วันหนึ่งคุณสอนถึงเรื่องอิเหนา คุณนึกได้ว่าคุณลืมอุปกรณ์การสอนไว้ที่ห้องพักครูคุณจึงบอกให้นักเรียนดูหนังสือไปตามลำพัง คุณเดินไปหยิบอุปกรณ์เผอิญคุณไปพบกับครูพี่เลี้ยงท่านให้คุณไปเชิญอาจารย์บรรณารักษ์มาพบท่าน ดังนั้นกว่าคุณจะ

กลับเข้าชั้นก็เป็นเวลากว่า 10 นาที พอคุณเข้าไปในห้องก็เห็นเด็กชายวิชิตกำลังแหย่เพื่อนผู้หญิงที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ นักเรียนหญิงคนนั้นทำไม่สนใจนายวิชิตก็แกล้งกระตุกผมเธอแรง ๆ จนเธอ ร้องไห้

คุณเดินเข้าไปในห้องแล้วดุเด็กชายวิชิต

<u>บทบาทของนักเรียน</u>

คุณเป็นเด็กชายวิชิตนักเรียนชั้นม.ศ. 2 คุณมีนิสัยค่อนข้างเกเรชอบรังแกผู้หญิงและคนที่ตัวเล็กกว่าเพราะคุณเห็นว่าเขาไม่กล้าสู้คุณ วันหนึ่งในชั่วโมงวรรณคดีไทยครูสอนถึงเรื่องอิเหนา ครูบอกว่าครูลืมอุปกรณ์ไว้ในห้องจึงให้นักเรียนดูหนังสือไปก่อน ตอนแรกคุณก็อ่านหนังสือ ครูหายไปนานคุณคิดว่าครูคงติดธุระ คุณคิดอยากแกล้งเพื่อนผู้หญิงที่นั่งอยู่ใกล้ ๆ คุณ คุณแกล้งทำท่าล้อเลียนเธอแต่เธอก็ไม่สนใจคุณไม่พอใจเธอเลยเอามือไปกระตุกผมเธอแรง ๆ เธอก็ร้องไห้ ทันใดนั้นครูก็เข้ามาถึงและดุคุณ

12. <u>ปัญหาทำเสียงประหลาดในห้อง</u>

<u>บทบาทของครู</u>

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนวิชาเลขกณิต คุณพบว่าขณะที่คุณเข้าสอนในชั้นม.ศ. 1 นั้น จะมีนักเรียนทำเสียงประหลาดในห้องคล้ายกับเป็นการลองดีคุณ คุณพยายามจับตามองว่าใครเป็นคนทำเสียงนั้น แต่ก็จับไม่ได้ว่าใครเป็นผู้ทำเสียงประหลาด อย่างไรก็ตามคุณคิดว่าผู้ทำเสียงนั้นนั่งอยู่มุมขวาหลังห้อง ชั่วโมงต่อไปคุณเข้าสอน นักเรียนในห้องก็ตั้งอกตั้งใจฟังคุณ แต่พอคุณหันไปเขียนกระดาน คุณก็ได้ยินเสียงประหลาดดังขึ้นที่มุมขวาหลังห้องอีก คุณโมโหมากจึงถามว่าใครเป็นผู้ทำเสียงนี้ ทั้งห้องเงียบ คุณจึงพูดว่าถ้าไม่มีใครรับสารภาพคุณจะไม่สอนอีกต่อไป ในที่สุดเด็กชายธนากรก็ยืนขึ้นและยอมรับว่าเขาเองเป็นผู้ทำเสียงประหลาด

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กชายชนากรนักเรียนชั้นม.ศ. 1 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งคุณเป็นคนที่ชอบให้ใครสนใจในตัวคุณมาก ๆ คุณอยู่ที่บ้านไม่มีใครสนใจคุณ ผิดกับเพื่อน ๆ ของคุณที่บิดามารดาเอาอกเอาใจเมื่อมีครูมาฝึกสอนคุณอยากให้ครูฝึกสอนสนใจแต่ครูก็ไม่สนใจคุณ คุณจึงคิดจะแกล้งครูเพราะเคยแกล้งทำเสียงประหลาดในห้องตอนเรียนอยู่ชั้นประถมและได้ผลสมใจ ครูฝึกสอนชั้นประถมเคยโมโหคุณจนถึงกลับร้องไห้เมื่อคุณนำ กลวิธีนี้มาใช้อีกครูไม่สนใจตอนแรก ๆ แต่ครั้งสุดท้ายนี้ครูโกรธมากถึงกับหยุดสอน และบอกว่าถ้าไม่มีใครยอมรับจะไม่สอนอีกต่อไป คุณคิดว่าไม่ได้เป็นเรื่องร้ายแรงจึงยอมรับว่าคุณเป็นผู้ทำเสียงประหลาด

13. ปัญหามาสาย

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนวิชาภูมิศาสตร์และได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ม. 2 ค. ด้วย คุณสังเกตว่าในชั้นม.ศ. 2 ค. นี้ จะมีเด็กชายมรรษธรมาสายเป็นประจำแทบทุกวัน และบางวันก็จะไม่มาโรงเรียนโดยไม่มีจดหมายแจ้งจากผู้ปกครองให้คุณทราบ วันนี้ขณะที่คุณเข้าสอนไปได้ 10 นาที มรรษธรก็เดินเข้ามา

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กชายมรรษธรนักเรียนชั้นม.ศ.2 ค. กรอบครัวของคุณยากจนมาก บิดาของคุณเป็นกรรมกรรับเหมาก่อสร้างมีรายได้ไม่พอเลี้ยงครอบครัว มารดาของคุณจึงต้องออกขายของเพื่อมาช่วยครอบครัวอีกแรงหนึ่ง คุณสงสารบิดามารดาจึงรับหนังสือพิมพ์ออกขายเวลาเลิกเรียนตอนเย็น และตอนเช้าก่อนมาโรงเรียน ทำให้คุณมาโรงเรียนสายเป็นประจำ บางวันมารดาของคุณไม่สบายคุณก็ต้องหยุดโรงเรียนเพื่อไปขายของแทนมารดาทำให้คุณต้องขาดเรียนไป วันนี้คุณขายหนังสือพิมพ์เสร็จก็รีบมาโรงเรียน คุณพบว่าเมื่อคุณเข้าห้องครูเข้าสอนแล้ว

14. ปัญหาทุจริตในการสอบ

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนวิชาภาษาอังกฤษชั้นม.ศ. 3 ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง คุณเป็นคนที่เอาใจใส่ต่อนักเรียนมาก คุณสอนเด็กไปแล้วคุณจะต้องมีการทดสอบย่อย ๆ คุณพบว่าในการทดสอบครั้งหลังสุด นายสุทรรศน์ กับ นายปรีชา ทุจริตในการสอบ เพราะข้อสอบของคุณที่ให้เขียนบรรยายลักษณะวัตถุชิ้นหนึ่งซึ่งเด็กสนใจจากการตรวจข้อทดสอบ คุณพบว่าปรีชาเขียนเรื่อง "แว่นตา" ด้วยถ้อยคำสำนวนที่ใช้สละสลวยและถูกต้องตามหลักภาษาคุณแปลกใจมาก แต่คิดว่าปรีชาคงจำได้จากหนังสือแล้วเอามาเขียนคงไม่ได้ลอกเข้ามาเขียนตอบคุณ เมื่อคุณตรวจมาถึงคำตอบของนายสุทรรศน์ก็เป็นการเขียนเรื่อง "แว่นตา" ใช้ถ้อยคำสำนวนเหมือนปรีชาทุกประการ คุณแน่ใจว่าเด็กกู้นี้ต้องทุจริตในการสอบคุณไม่พอใจมาก และเห็นว่าเป็นความบกพร่องของคุณที่ปล่อยให้มีการทุจริตเกิดขึ้นได้ คุณคิดจะแก้ไขข้อบกพร่องของคุณและแก้ไขนิสัยของนักเรียน จึงเรียกเด็กทั้งคู่มาพบคุณ

บทบาทของนักเรียน (นายปรีชา)

คุณเป็นนายปรีชานักเรียนชั้นม.ศ. 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ปีนี้มีครูฝึกสอนมาสอนที่โรงเรียนของคุณหลายคน คุณไม่ชอบครูฝึกสอนภาษาอังกฤษเพราะชอบทำการทดสอบเก็บคะแนนบ่อย ๆ คุณไม่ชอบการทดสอบเพราะคุณได้คะแนนไม่ดี ในการทดสอบครั้งหลังสุด คุณเดาข้อสอบได้ว่าครูจะออกอย่างไร ดังนั้นคุณกับนายสุทรรศน์เพื่อนของคุณคิดกันว่าจะลอกเรื่องจากหนังสือในห้องสมุดไปลอกตอบในตอนสอบ โดยคุณเลือกเรื่อง "แว่นตา" และนายสุทรรศน์เลือกเรื่อง "หนังสือ" พอถึงเวลาทดสอบข้อสอบก็ออกตามแนวที่คุณคิดเมื่อครูไม่สนใจคุณก็หยิบกระดาษที่ซ่อนไว้ในตัวออกมาลอกโดยระมัดระวังไม่ให้ครูเห็น นายสุทรรศน์ซึ่งนั่งสอบอยู่ใกล้ ๆ ขอกระดาษของคุณไปลอกบ้างคุณก็ให้เขาไปและคิดว่าครูคงจับไม่ได้ คุณคิดว่า คงได้คะแนนทดสอบคราวนี้สูง แต่วันนี้องครูก็สั่งให้คุณกับนายสุทรรศน์ไปพบ

บทบาทของนักเรียน (นายสุทรรศน์)

คุณเป็นนายสุทรรศน์นักเรียนชั้นม.ศ. 3 โรงเรียนแห่งหนึ่งปีนี้มีครูฝึกสอนที่โรงเรียนของคุณ ครูสอนภาษาอังกฤษชอบทดสอบบ่อย ๆ คุณเองทำคะแนนได้ไม่ค่อยดีในการทดสอบครั้งหลังสุด คุณเก็งข้อสอบถูกจึงนัดกับนายปรีชาเพื่อนของคุณว่าจะลอกคำตอบเข้าไป โดยคุณเลือกหัวข้อเรื่อง "หนังสือ" และนายปรีชาเลือกเรื่อง "แว่นตา" เมื่อถึงเวลาสอบคุณไม่กล้าเอาคำตอบเข้าไปดังนั้นคุณจึงเรียนตอบไม่ได้คุณเห็นนายปรีชาเอาเศษกระดาษมานั่งลอกโดยที่ครูไม่ได้สนใจ คุณจึงกระซิบขอกระดาษมาลอกบ้าง หลังจากการสอบ 3 – 4 วัน ครูนัดคุณกับนายปรีชาให้ไปพบ

15. ปัญหาไม่มีอุปกรณ์เรียน

บทบาทของครู

คุณเป็นนิสิตฝึกสอนโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณสอนวิชาเรขาคณิตในชั้น ม.ศ. 2 คุณสังเกตว่าเด็กชายอดิทนักเรียนที่คุณสอน มักจะนำอุปกรณ์เรียนมาไม่ครบ เวลาคุณให้ทำแบบฝึกหัดอดิทจะลุกเดินไปขอยืมเครื่องมือเรขาคณิตจากเพื่อนที่นั่งใกล้แทบทุกครั้ง คุณไม่แน่ใจว่าอดิทเขาขนา ไม่นำอุปกรณ์เรียนมา หรือเขามีเหตุผลจำเป็นประการใดคุณลองสอบถามจากเพื่อนของคุณซึ่งเป็นนิสิตฝึกสอนเช่นกัน เพื่อนคุณก็บอกว่าในวิชาที่เขาเข้าสอนอดิทก็มักมีอุปกรณ์เรียนไม่ครบ คุณอยากทราบสาเหตุจึงเรียกเด็กชายอดิทมาพบ

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กชายอดิทนักเรียนชั้นม.ศ. 2 ครอบครัวของคุณยากจนมากคุณจึงมีอุปกรณ์เรียนไม่ครบเนื่องจากบิดามารดามีรายได้น้อย คุณต้องอาศัยหยิบยืมจากเพื่อน ๆ ที่นั่งใกล้ ๆ คุณไม่ทราบว่าจะไปปรึกษาใครดี คุณสังเกตว่าครูสอนเรขาคณิตมักจะจับมองคุณเสมอ เวลาคุณลุกไปยืมเครื่องมือเรขาคณิตจากเพื่อนของคุณ วันนี้ครูสอนเรขาคณิตขอพบคุณเป็นการส่วนตัว คุณคิดว่าถ้าครูถามคุณจะบอกความจริงให้ทราบเพื่อว่าครูจะหาทางช่วย

เหลือคุณได้

16. ปัญหาแต่งกายไม่ถูกระเบียบ

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณได้รับหน้าที่ให้เป็นครูประจำชั้น ม.ศ. 2 ง. และคุณเป็นครูสอนวิชาภูมิศาสตร์ คุณสังเกตว่านายธรรมรัตน์นักเรียนในชั้นของคุณชอบแต่งกายผิดระเบียบเสมอ ผมของเขาจะยาวกว่าคนอื่น ๆ ใส่รองเท้าส้นสูงนำสมัย เสื้อกางเกงตัดเข้ารูปเข้าทรงไม่น่าดู ซึ่งเป็นการไม่ถูกระเบียบและเด็กในชั้นคนอื่น มีท่าจะเลียนแบบการแต่งกายของนายธรรมรัตน์ คุณได้ตักเตือนเขาในห้องแล้วแต่เขาก็ยังแต่งกายเช่นเดิม คุณจึงคิดว่าการที่จะเรียกมาพบเป็นการส่วนตัวคงจะได้ผลดีกว่า ดังนี้คุณจึงนัดนายธรรมรัตน์มาพบคุณ

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายธรรมรัตน์นักเรียนชั้นม.ศ. 2 ง. คุณชอบแต่งกายนำสมัยอยู่เสมอ คุณไม่ชอบแต่งชุดนักเรียนเพราะคิดว่าชุดนักเรียนแต่งแล้วไม่น่าดู คุณต้องให้ช่างตัดชุดนักเรียนของคุณให้รัดรูป คุณชอบไว้ผมยาว แต่ก็ไม่สามารถไว้ผมยาวได้เพราะอาจารย์ใหญ่ออกคำสั่งห้าม คุณสังเกตว่าเพื่อน ๆ มักชื่นชมในการแต่งกายของคุณแต่คณะครูจะมองอย่างไม่พอใจโดยเฉพาะครูประจำชั้นของคุณซึ่งเป็นนิสิตฝึกสอน ครูฝึกสอนมองคุณอยู่ตลอดจับผิดคุณ วันนี้ครูฝึกสอนมายืนใกล้ ๆ โต๊ะคุณแล้วสั่งว่า "เย็นนี้เลิกเรียนแล้วไปพบครูที่ห้องหน่อยนะ" คุณรับปาก คุณคิดว่าคงจะเรียกไปดุเรื่องการแต่งกาย คุณคิดว่าจะพยายามพูดให้ครูคล้อยตามคุณให้ได้

17. ปัญหารับประทานขนมในห้อง

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนชั้นม.ศ. 1 โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณสอนวิชาสังคมศึกษา คุณสังเกตว่าขณะที่คุณสอน จะมีนักเรียนคนหนึ่งชื่อเด็กชายนขามักจะนำขนมมารับประทานในห้องเสมอ ครั้งแรกคุณทำไม่สนใจเด็กชายนราก็ยังไม่หยุดกระทำพฤติกรรมดังกล่าว คุณคิดว่าควรจะเรียกมาคุยซักถามสาเหตุดู คุณจึงนัดนราให้มาพบคุณ

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กชายนรานักเรียนชั้น ม.ศ. 1 คุณชอบทำอะไรที่ฝ่าฝืนกฎของโรงเรียนโดยเฉพาะในเทอมนี้ คุณเห็นว่าส่วนมากครูที่สอนคุณเป็นเพียงนิสิตฝึกสอนคุณจึงเอาขนมมารับประทานในห้องเรียนเสมอ แม้คุณจะไม่กลัวครูฝึกสอนแต่คุณก็เกรงว่าครูฝึกสอนจะฟ้องครูประจำชั้นของคุณ คุณจึงพยายามแอบรับประทาน เมื่อครูฝึกสอนจับได้ก็เรียกคุณไปพบ

18. ปัญหาของเด็กขออนุญาตออกจากห้องบ่อย ๆ

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณมีชั่วโมงสอนวิทยาศาสตร์ชั้นม.ศ. 4 ซึ่งบางวันก็ต้องสอน 2 คาบ(periods) ติดต่อกัน คุณสังเกตพบว่านายอุทิศนักเรียนคนหนึ่งของคุณขอขออนุญาตออกจากห้องทุกชั่วโมงดูไม่ทราบเหตุผล แต่คุณก็ต้องอนุญาตเขาให้ออกไปได้แทนทุกครั้ง ถ้าชั่วโมงใดคุณไม่อนุญาตนายอุทิศจะมีท่าทางกระสับกระส่าย และไม่มีความสุข คุณสงสัยว่านายอุทิศจะติดยาเสพย์ติด แต่คุณก็ยังไม่ได้ความจริงแน่ชัด คุณจึงตกลงใจเรียกนายอุทิศมาคุยเป็นการส่วนตัว

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายอุทิศนักเรียนชั้นม.ศ.4 คุณติดบุหรี่คุณต้องสูบบุหรี่แทบทุกชั่วโมง คุณมักขออนุญาตครูออกไปสูบบุหรี่ที่ห้องน้ำเสมอทั้ง ๆ ที่คุณก็ทราบว่าการสูบบุหรี่เป็นการละเมิดกฎของโรงเรียน ชั่วโมงใดที่คุณไม่ออกไปสูบบุหรี่คุณจะมีความสุขมาก เมื่อกลับเข้าชั้น คุณรู้สึกว่าสมองปลอดโปร่ง เรียนหนังสือได้ดีขึ้น แต่ถ้าชั่วโมงใดครูไม่อนุญาตให้คุณออกจากห้องคุณจะรู้สึกกระวนกระวาย ไม่มีความสุข คุณไม่อยากเรียนระยะนี้คุณไปขออนุญาตครูฝึกสอนออกจากห้องครูมักไม่อนุญาตคุณ คุณไม่พอใจมาก วันนี้ครูของคุณเรียกคุณไปคุยด้วย

19. ปัญหาไม่ทำงานส่ง

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง คุณสอนวิชาเลขคณิตและพีชพีชคณิตชั้น ม.ศ. 1 คุณพยายามเตรียมการสอนเป็นอย่างดี ในการสอนก็พยายามใช้อุปกรณ์เพื่อให้เด็กเข้าใจยิ่งขึ้น คุณมักให้เด็กทำแบบฝึกหัดส่ง และตรวจสมุดเด็กเสมอ ๆ คุณพบว่าเด็กชายนิรันดร์นักเรียนในชั้นของคุณเรียนค่อนข้างอ่อน แม้จะพยายามสนใจเรียนเด็กชายนิรันดร์ มักจะไม่ทำการบ้านส่งคุณ นาน. ๆ ครั้งจึงจะทำส่งและส่วนมากมักจะทำผิดเสมอ ๆ คุณจึงเรียกนิรันดร์มาคุยด้วย

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นเด็กชายนิรันดร์นักเรียนชั้น ม.ศ.1 ในโรงเรียนมีชื่อแห่งหนึ่งความจริงคุณสอบเข้าเรียนไม่ได้ แต่คุณพ่อคุณเป็นเพื่อนอาจารย์ใหญ่คุณจึงได้เข้าเรียนคุณรู้สึกว่าคุณเรียนไม่ค่อยทันเพื่อนในห้อง โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ คุณพยายามตั้งใจฟังคำอธิบายของครู แต่คุณยังไม่เข้าใจ คุณมักทำการบ้านไม่ได้ แม้จะทำส่ง คุณก็ทำผิดเสมอ คุณเกิดความท้อใจจึงไม่ส่งงาน ครูเรียกคุณไปพบ

20. ปัญหาล้อเลียนครู

บทบาทของครู

คุณเป็นอรุมานิสิตฝึกสอนโรงเรียนมัธยมแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร คุณเป็นครูสอนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นม.ศ. 3 วันนี้คุณเข้าสอนคนเดียวโดยไม่มีครูพี่เลี้ยงนั่งดูเป็นครั้งแรกคุณสังเกตว่าขณะที่คุณเขียนกระดาน คุณจะได้ยินเสียงหัวเราะอย่างขบขันจากนักเรียน คุณจึงหันไปมอง พบว่านายเล็กกำลังทำท่าทางหลอกล้อคุณอยู่พอดี

บทบาทของนักเรียน

คุณเป็นนายเล็กนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 วิชาคณิตศาสตร์มีครูฝึกสอนเป็นผู้สอน คุณไม่อยากเรียนกับครูฝึกสอน เพราะไม่ชอบครู คุณอยากจะแกล้งครู แต่เกรง ครูเก่าที่นั่งดูอยู่หลังห้อง วันนี้ครูฝึกสอนเข้าสอนโดยไม่มีครูพี่เลี้ยงคุณจึงทำท่าล้อเลียนครู ขณะที่ครูเขียนกระดาน ครูหันมาเห็นพอดี

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการแก้ปัญหาในการฝึกสอน

ในการฝึกสอนของท่าน ท่านย่อมจะประสบปัญหาต่าง ๆ ในชั้นเรียน ซึ่งแต่ละคนก็มีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน และการแก้ปัญหานั้น ๆ อาจมีทั้งที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ จุดประสงค์ของการให้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ก็เพื่อระดมความคิดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน รวมทั้งวิธีการแก้ปัญหาของท่าน เพื่อนำไปสร้างเป็นแนวทางในการฝึกแก้ปัญหาของผู้ที่จะออกฝึกสอนในรุ่นต่อ ๆ ไป จึงขอให้ท่านเลือกปัญหาที่คิดว่าสำคัญที่สุดขึ้นท่านพบในการฝึกสอนเพียง 2 ปัญหา คือ ปัญหาที่ท่านแก้ได้ผล และปัญหาที่ท่านแก้ไม่ได้ผล อาจเป็นปัญหาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดเรียน เช่น ไม่เข้าชั้นเรียน ไม่มาโรงเรียน มาสาย เข้าห้องช้า

2. ปัญหาทางด้านการเรียนการสอน เช่น การเรียนอ่อน ไม่ชอบวิชาบางวิชา

3. ปัญหาที่เกิดจากสภาพทางกาย เช่น สุขภาพไม่ดี ร่างกายพิการ ร่างกายได้รับบาดเจ็บ

4. ปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ เช่น การปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ดี

5. ปัญหาทัศนคติที่มีต่อครู เช่น ไม่ลงรอยกับครู ไม่พอใจในการกระทำต่าง ๆ ของครู แสดงอาการไม่สุภาพต่อครู เกลียดครู

6. พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมอื่น ๆ เช่น ก่อกวนความสงบของชั้นเรียน แสดงเห่เหลี่ยมต่าง ๆ ในการเรียนการสอน พูดปด พูดหยาบโลน ขโมยของ ขาดความตั้งใจและความสนใจในการเรียน มีพฤติกรรมก้าวร้าวต่อนักเรียนอื่น ๆ ทำลายของของครูและผู้อื่น

7. ปัญหาอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากนี้

<u>คำชี้แจง</u>

1. แบบสอบถามนี้มี 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นปัญหาที่ท่านประสบ และแก้ได้ผล

ตอนที่ 2 เป็นปัญหาที่ท่านประสบและแก้ไม่ได้ผล

2. ขอให้ท่านเขียนเล่ารายละเอียดให้มากที่สุดในการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ

3. การเขียนแบบสอบถามนี้ ไม่มีผลเสียใด ๆ ต่อการฝึกสอนของท่าน

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

อารีย์ ธัญญวงษ์
สิรินา เล็บครุฑ
ไพศาล อั้นประเสริฐ
นันทนา จูฑังคะ
นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ปัญหาที่ประสบและแก้ไขผล

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็กเจ้าของปัญหา

ชื่อ .....เพศ ..... อายุ ..... ปี เรียนชั้น .....มีนักเรียนในชั้นนี้ .....คน ชาย .....คน หญิง .....คน เด็กพี่ ..... คน น้อง ..... คน อาศัยอยู่กับ ....

ตัวปัญหาและการแก้ปัญหา

1. ปัญหาเป็นอย่างไร. ....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านดำเนินการแก้ปัญหาอย่างไร .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ผลจากการแก้ปัญหา . _____ _____ _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

4. ท่านคิดว่า นิสิตฝึกสอนคนอื่น ๆ จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร หรือมีวิธีการอื่น ๆ ที่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร . _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

. _____ .

ตอนที่ 2 ปัญหาที่ประสบและแก้ไม่ได้ผล

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็กเจ้าของปัญหา

ชื่อ ..... เพศ ..... อายุ ..... ปี เรียนชั้น ..... มีนักเรียนในชั้น ..... คน หญิง ..... คน ชาย .....คน เด็กมีพี่ ..... คน มีน้อง ..... คน อาศัยอยู่กับ .....

ตัวปัญหาและการแก้ปัญหา

1. ปัญหาเป็นอย่างไร . _____ .

2. ท่านดำเนินการแก้ปัญหาอย่างไร .

3. ผลของการแก้ปัญหา .

4. ท่านคิดว่านิสิตฝึกสอนคนอื่น ๆ จะแก้ปัญหานี้อย่างไร หรือมีวิธีการอื่น ๆ ที่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร .

การศึกษารายกรณี (Case Study)

ปัญหาเด็กไม่สนใจเรียน

วนิดาเป็นครูใหม่ของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่ง เธอเพิ่งจบการศึกษาระดับ ป.กศ.ตน พอเริ่มเข้าทำงานก็ได้รับหน้าที่เป็นครูประจำชั้น ป.4 ข. ในชั้นมีนักเรียน 30 คน ชาย 16 คน หญิง 17 คน วนิดาเห็นว่านักเรียนทุกคนในชั้นน่ารัก เธอต้องการให้นักเรียนทุกคนมีผลการเรียนดี จึงกวดขันในเรื่องความสนใจในการเรียนของนักเรียนมากที่สุด ในจำนวนนักเรียนที่น่ารักทั้งหมด นิติดูจะเป็นผู้ที่มีความเด่นมากกว่าเพื่อน เขาเพิ่งเข้าเรียนในชั้น ป.4 ของโรงเรียนนี้ในปีนี้เอง บิดาของเขาเป็นทูตไทยประจำต่างประเทศ เขาจึงอยู่กับคุณตาคุณยาย ซึ่งรักเขามาก นิติเป็นเด็กหน้าตาดี แต่งตัวสะอาด มีอุปกรณ์ในการเรียนพร้อม มักมีของเล่นแปลก ๆ ใหม่ ๆ มาอวดเพื่อนเสมอ เขาเป็นคนใจกว้างเอื้อเฟื้อต่อเพื่อน ๆ ในชั้น ฉลาด ช่างพูด มีคำถามแปลก ๆ มาถามวนิดาอยู่เสมอ แต่ในเวลาเรียน นิติจะทำให้วนิดาหนักใจ เพราะเขาไม่ให้ความสนใจในบทเรียนเท่าที่วนิดาหวังไว้ บ่อยครั้งที่เขาเคี้ยวหมากฝรั่งในเวลาเรียน พอครูเตือนเขาก็หยุดเคี้ยว ต่อจากนั้นก็จะหันไปคุยกับเพื่อน ๆ ที่นั่งอยู่ข้าง ๆ เอาของเล่นขึ้นมาเล่น ชวนเพื่อนเล่นด้วย**ถ้าเพื่อน**ไม่เล่นเขาจะเล่นคนเดียว ครูบอกให้เขาเก็บเขาก็เก็บ แต่ก็จะเอาขึ้นมาเล่นอีกในเวลาต่อมา มีบ่อยครั้งที่ครูเก็บของเล่นไปและคืนให้เวลาเลิกเรียน และบอกว่าถ้าเขาเอาขึ้นมาเล่นในเวลาเรียนอีก ครูจะยึดไว้เลย ไม่ให้คืน เขาก็เชื่อฟัง ไม่เอาของเล่นขึ้นมาเล่นในเวลาเรียน แต่จะนั่งเคาะโต๊ะบ้าง เอาขาขึ้นมานั่งขัดสมาธิบนเก้าอี้บ้าง ร้องเพลง บางทีเอาไม้บรรทัดแหย่เพื่อนที่นั่งข้างหน้า เตะหน้าแข้งเพื่อนที่นั่งข้างหลัง เขกหัวเพื่อนซึ่งทำให้เพื่อนเหล่านั้นไม่เป็นอันเรียน วนิดาไม่ต้องการทำโทษรุนแรง จึงให้นิติไปยืนหน้าชั้น เขากลับเห็นเป็นของสนุก ไม่ยืนเฉย ๆ ยืนกางขาบ้าง ยักคิ้วกับเพื่อนที่นั่งเรียน ทำหน้าแหยกับเพื่อน ๆ ยิ่งทำให้นักเรียนในชั้นสนใจกับท่าทางของนิติมากกว่าสนใจครูที่สอน วนิดาเรียกนิติ

ไปเป็นส่วนตัว **เขาบอก**กับครูว่า ที่ครูสอนเขารู้หมดแล้ว เพราะอยู่ที่บ้านคุณตาสอนให้เลยเบื่อไม่อยากเรียน นั่งเฉย ๆ ก็เบื่ออีก เลยแหย่เพื่อนสนุกดี ต่อมานิดาจึงให้นิติทำงาน ทำแบบฝึกหัดมากกว่าคนอื่น เขาก็ทำเสร็จอย่างรวดเร็วและถูกต้อง พอเสร็จเขาก็เริ่มเข้าแหย่เพื่อน รบกวนชั้นเรียนอีก ขณะนี้วนิดากำลังคิดว่า จะทำอย่างไรดี นิติจึงจะเลิกรบกวนเพื่อน ๆ และตั้งใจเรียนในขณะที่ครูสอน

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของท่านต่อการแก้ปัญหาในการศึกษาเป็นรายกรณี

คำชี้แจง

เมื่อท่านอ่านการศึกษาเป็นรายกรณี ที่แจกให้แล้ว โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านโดยเขียนตอบในคำถามดังต่อไปนี้

1. ในการแก้ปัญหาของครู เช่นนี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร?. . . . . .

. . . . . .

ก. ท่านคิดว่าวิธีการแก้ปัญหาของครูมีข้อดีอย่างไร ?. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

ข. ท่านคิดว่าวิธีการแก้ปัญหาของครู มีข้อเสียอย่างไร ? . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

2. ถ้าท่านพบปัญหาเช่นในกรณีนี้ ท่านจะแก้ปัญหาด้วยวิธีการใด ? . . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

การแสดงบทบาท (Role Playing)

ปัญหาของเด็กที่อ่อนดี

บทบาทของครู

คุณเป็นครูฝึกสอนในชั้น ป.7 ในชั่วโมงแรกของการสอนคุณสอนวิชาภาษาไทย คุณมีแผนภูมิคำที่มักเขียนผิดมาแสดงให้นักเรียนดูด้วย ตั้งแต่ต้นชั่วโมงคุณสังเกตว่า เด็กชายรัฐ ซึ่งนั่งโต๊ะแถวหน้าสุด นั่งทำหน้าทำทางอ่อเลียนคุณ เมื่อคุณเรียกให้เขาตอบคำถาม เขาก็ลุกขึ้นยืนตอบ เมื่อตอบแล้วเขาก็ยักไหล่และบอกว่า "น่าจะถามเด็ก ป.4 มากกว่า" คุณเห็นว่าเขาตอบถูกต้องและเป็นชั่วโมงแรกในการสอนจึงมิได้ดุหรือว่ากล่าวแต่ประการใด รัฐนั่งลง มองดูคุณสอนด้วยท่าทางไม่เชื่อถือ บางครั้งก็หันไปพยักหน้า ทำท่าบุ้ยใบ้กับเพื่อนข้างหลัง เมื่อถึงตอนที่คุณจะเอาแผนภูมิติดบนกระดานดำ คุณนำดินน้ำมันสำหรับติดแผนภูมิวางไว้บนโต๊ะ หันไปวางแผนภูมิทาบกับกระดาน คุณได้ยินเสียงนักเรียนในชั้นหัวเราะเมื่อหันมาจะหยิบดินน้ำมัน ปรากฏว่า หายไปเสียแล้ว คุณเห็นรัฐกำลังนั่งปั้นดินน้ำมันเล่นอยู่ คุณทราบทันทีว่าเขาต้องหยิบมันไปขณะที่คุณหันหลังให้ชั้น คุณจึงเรียกรัฐให้ออกมาหา คุณ

บทบาทของนักเรียน

คุณชื่อรัฐ เป็นนักเรียนชั้น ป.7 วิชาภาษาไทย มีครูฝึกสอนเป็นผู้สอน คุณต้องการเรียนวิชานี้กับครูคนเก่าเพราะสอนสนุก คุณจึงไม่พอใจที่ครูฝึกสอนจะมาสอนในวิชานี้ ชั่วโมงแรกที่ครูฝึกสอนเข้ามาสอน คุณจงทำท่าทางต่าง ๆ ล้อเลียนให้ครูฝึกสอนทราบว่าคุณไม่ต้องการเรียนวิชานี้กับเขา แต่ครูฝึกสอนกลับไม่สนใจท่าทางของท่าน เรียกให้คุณตอบคำถาม คุณตอบได้และพูดประชดว่าน่าจะไปถามเด็ก ป.4 เพราะ คุณคิดว่าคำถามนั้นง่ายไปสำหรับคุณ ครูก็ไม่ว่าอะไร เมื่อครูเอาแผนภูมิขึ้นมาติด คุณจึงหยิบดินน้ำมันที่ครูวางไว้บนโต๊ะในขณะที่ครูหันหลังให้ชั้นเรียนเพื่อติดแผนภูมิ และเอามาปั้นเล่น ครูหันมาเห็นจึงเรียกคุณไปหา

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นของท่านต่อการแก้ปัญหาจากการแสดงบทบาท

คำชี้แจง

เมื่อท่านดูการแสดงบทบาทแล้ว โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านโดยเขียนตอบในคำถามดังต่อไปนี้ :-

1. ในการแก้ปัญหาของครูเช่นนี้ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร ? .

.....

.....

.....

ก. ท่านคิดว่าวิธีการแก้ปัญหาของครูมีข้อดีอย่างไร ?

.....

.....

.....

ข. ท่านคิดว่าวิธีการแก้ปัญหาของครู มีข้อเสียอย่างไร ?

.....

.....

.....

2. ถ้าท่านเป็นครูผู้แสดงบทบาท ท่านจะคิดแก้ปัญหานั้นอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

แบบสำรวจความคิดเห็นต่อการสอนแก้ปัญหาโดยใช้วิธีฝึกจากแบบจำลองของปัญหา (Simulation) ทั้ง 2 แบบ คือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case Study) และการแสดงบทบาท (Role Playing)

<u>คำชี้แจง</u> ให้ท่านขีดเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

<u>ตัวอย่าง</u>

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
o ท่านชอบการเรียนที่มีกิจกรรมเพียงใด					
oo ท่านร่วมกิจกรรมมากน้อยเพียงใด					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้เพิ่มพูนความรู้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนเพียงใด .					
2. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้สามารถนำไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนได้ดีเพียงไร					
3. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้ยั่วยุให้ท่านอยากคิดแก้ปัญหานักเรียนมากน้อยเพียงใด.					
4. ท่านคิดว่าวิธีการสอนนี้ช่วยให้สมาชิกมีส่วนร่วมเพียงใด .					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
5. ท่านคิดว่าแบบจำลองของปัญหา ช่วยให้ท่านเกิดความรู้สึกว่าท่านเข้าไปแก้ปัญหาจริง ๆ มากน้อยเพียงใด					
6. ท่านคิดว่าการใช้แบบจำลองของปัญหาจะสามารถรวบรวมวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียนได้มากน้อยเพียงใด					
7. ถ้าท่านได้ฝึกแบบจำลองของปัญหา ท่านคิดว่าท่านสามารถจะตัดสินใจแก้ปัญหาของนักเรียนได้เพียงใด					
8. ท่านเห็นด้วยกับวิธีสอนแก้ปัญหาของนักเรียนโดยใช้แบบจำลองของปัญหานี้มากน้อยเพียงใด					
9. ท่านคิดว่าวิธีการฝึกแก้ปัญหา โดยใช้แบบจำลองของปัญหานี้ให้ความสนุกและเพลิดเพลินมากกว่าการบอกให้แก้ปัญหามากน้อยเพียงใด					
10. ท่านคิดว่าควรใช้วิธีการสอนโดยใช้แบบจำลองของปัญหาเช่นนี้ในสถาบันฝึกหัดครูมากน้อยเพียงใด					